

ARBETSRAPPORT NR 85

Vad tycker tittarna?  
En publikstudie av två under-  
hållningsprogram

Anna Maria Andersson,  
Birgitte Christiansen  
& Karin Fogelberg

ISSN 1101-4679



## Förord

Publikstudien av pilotprogrammen "Änglarna sover" och "Resfeber" producerade av Sveriges Television i Göteborg, pågick under sex veckor vintern 1996. Publikstudien är ett samarbete mellan Sveriges Television Göteborg och Institutionen för journalistik och masskommunikation vid Göteborgs universitet. Studien bygger på sex intervjuer med sammanlagt tolv personer, som genomförts under vintern 1996.

Syftet har varit att få publikens reaktioner på, och upplevelser av två program som vid den tidpunkten ännu inte visats i televisionen. Vi har inte sökt generella slutsatser om hur publiken som helhet kommer att reagera, utan hur några individer upplevt programmen. För att få så stor spridning som möjligt på resultaten har vi gjort vårt urval utifrån en rad faktorer som antas ha betydelse för upplevelsen av programmen.

En kvalitativ test av TV-program kan sägas bestå av fyra olika faser. I den första fasen diskuterar forskare och producenter programmets mål och målgrupp. I den andra fasen görs intervjuer med personer ur målgruppen på basis av ett pilotprogram. I den tredje fasen presenteras analyserna av intervjudata i en rapport. Och i den fjärde fasen inarbetas resultaten i programutvecklingen (Davidsen-Nielsen, 1995). Vår studie omfattar de tre första faserna. De resultat vi presenterar i denna rapport kan förhoppningsvis fungera som underlag för den fjärde fasen, programutveckling inom SVT.

Göteborg 98 06 15

Anna Maria Andersson.....Birgitte Christiansen.....Karin Fogelberg



# Innehåll

## **1. Inledning 1**

- 1.1 Mediesituationen 1
- 1.2 Studiens teoretiska utgångspunkter 3
- 1.3 Presentation av Änglarna sover och Resfeber 5

## **2. Syfte och frågeställningar 8**

- 2.1 Närhet- identifikation 8
- 2.2 Konstruktion- form 9
- 2.3 Genre 9

## **3. Metod 11**

- 3.1 Den kvalitativa forskningsintervjun 11
- 3.2 Intervjuguide 12
- 3.3 Metodens för- och nackdelar 13
- 3.4 Val av intervjupersoner 15
- 3.5 Provintervjuer 16
- 3.6 Intervjusituationen 17

## **4. Resultatredovisning 22**

- 4.1 Familjen Frölunda 22
- 4.2 Familjen Mölnlycke 34
- 4.3 Familjen Alingsås 45
- 4.4 Familjen Säffle 70
- 4.5 Familjen Grums/Trollhättan 84
- 4.6 Familjen Majorna 95
- 4.7 Resultatsammanfattning 109

## **5. Slutdiskussion 116**

## **Litteratur 119**



# 1. Inledning

TV-tittande utgör en stor del av vår vardag. 1995 var det ca 85% av den svenska befolkningen som såg på TV en genomsnittlig dag och den genomsnittliga tittartiden låg på 135 minuter per dag. Svensken i gemen nås alltså av TV-mediet drygt två timmar varje dag. Den kategori som tittarna ägnar mest tid åt sammanlagt, är fiktionen, dvs serier och filmer av olika slag. Televisionens intåg i de svenska hemmen i slutet av 1950-talet gjorde fiktion i alla former tillgänglig för den stora allmänheten. Även människor som inte går på bio, teater eller läser skönlitterära verk, ser ofta på TV-fiktion. En stor del av fiktionsutbudet i svensk TV är av anglosaxiskt ursprung, men den svenskproducerade fiktionen står ofta stark i konkurrensen. En annan stark programkategori som dessutom ofta är svenskproducerad är underhållnings- och frågeprogrammen.

Mot denna bakgrund är det intressant att se på hur publiken upplever dessa program, hur de tolkar och bildar sig en uppfattning om programmen. För producenten Sveriges Televisions del är det fråga om en med svenska mått mätt ganska ovanlig satsning. I USA produceras i stort sett inga TV-program (i alla fall inte fiktion) som inte har genomgått en pilotstudie men fram tills nu har detta förfarande varit tämligen sällsynt förekommande i Sverige. Vad man vill är i korthet bl.a. att få en uppfattning om hur publiken upplever programmen för att bättre kunna anpassa utbudet efter publikens önskemål.

## 1.1 Mediesituationen

När man generellt ser på mediesituationen idag, är det vissa nyckelord eller karakteristika som gör sig gällande. I och med att utbudet på mediemarknaden har ökat med bl.a. kabel- och satellit-TV samt reklamfinansierade kanaler, har selektiviteten blivit större. Det är nu möjligt att få tillgång till ett stort antal kanaler som erbjuder ett brett programutbud inom de redan etablerade genrerna. Detta främjar en individualiserad och intressestyrd medieanvändning. Det är enkelt att välja ut de programgenrer man föredrar och därefter handplocka dem från olika kanaler. Man ska dock vara medveten om att det för den enskilde individen inte enbart handlar om att välja och vraka i utbudet.

TV-tittande är en aktivitet som ofta sker i ett familjesammanhang där hänsyn måste tas till andra familjemedlemmar och där makten över fjärrkontrollen kan ha betydelse för vilka program man faktiskt kommer att ta del av.

Ett kännetecken hos dagens medieanvändare är, att selektiviteten i användningen ökar. Den uppenbara bakgrunden till detta är, att utbudet faktiskt ökar mer än den tid som avsätts av medieanvändarna. Denna tendens gör sig gällande för nästan alla typer av medier, men ses tydligast vad gäller radio och satellit-TV samt för dagspressen. Detta betyder, att användarna måste prioritera bland innehållet och utveckla tittarstrategier, exempelvis när det handlar om att välja mellan de olika TV-kanaler (Weibull 1991).

En andra tendens tycks vara en ökad specialisering och segmentering. Vissa TV-kanaler har fokuserat på en bestämd typ av intresseorientering och siktar därmed på väl avgränsade målgrupper; CNN som har specialiserat sig på nyhetsförmedling och MTV som riktar sig till en ung musikintresserad målgrupp, är exempel på detta.

Det är dock uppenbart för de flesta, att det inte är mediasituationen som förväntas avgöra människors medieanvändning, även om den sätter villkoren. Ett grundläggande krav är nämligen att människor har ett behov av eller intresse för det utbud som medierna erbjuder. Reimer (1993) talar om en naturaliseringsprocess i privatsfären, där massmedierna har vunnit en dubbel kamp om både tid och rum. Ett medium måste nödvändigtvis vinna kampen om mottagarens tid i konkurrens med andra aktiviteter i hemmet, och det måste vinna en kamp om mottagarens fysiska rum. För dagspress, radio och TV är denna process avklarad sedan lång tid tillbaka.

Medieanvändning betraktas numera som en naturlig del av fritiden. Det är en fritidsaktivitet (i alla fall när det gäller TV-tittande) och förstås bäst när man ser på denna satt i relation till övriga aktiviteter. För att beskriva TV-tittande bör man eftersträva en helhetssyn på vardagen. Numer ses medieanvändning som både en ritual och en aktivitet. Som aktivitet ger massmedierna både information och förströelse, samt nya perspektiv på omvärlden, men det är som ritual medieanvändningen strukturerar vardagslivet (ibid.).



## 1.2 Studiens teoretiska utgångspunkter

De teoretiska utgångspunkterna för studien tar vi i en forskningstradition som kallas receptionsforskning. Inom denna humanistiskt orienterade tradition arbetar man med människors tolkningar och upplevelser av medieinnehåll främst vad gäller två olika programgenrer: nämligen nyheter och fiktion.

*"Reception analyses cannot give people what they want, nor can it tell programmers what people want, but it enable both groups to re-adress the question" (Jensen 1988)*

Inom receptionsforskningen intresserar man sig för mediepubliken och publikens tolkningar av det medieinnehåll de tar del av är i fokus. Men även medieinnehållet är centralt; den danske medieforskaren Kim Schrøder (1988) menar t.ex. att medieinnehållet i sig har en betydelsepotential - det är innehållet som aktiverar mottagarens tolkningsresurser. Detta synsätt är värt att peka speciellt på. Inom receptionsforskningen ser man inte medieinnehållet som en produkt med ett fixt och färdigt innehåll som mottagaren har att ta till sig. Det är när mottagaren tar del av innehållet som han skapar en betydelse av detta.

Vilka intentioner sändaren har med medieinnehållet är i detta första steg ointressant. Det är det i programmen som publiken väljer att uppmärksamma och tolka som är av intresse för oss i vår analys. Däremot så är vår analys givetvis ett underlag för sändaren (producenten, regissören etc) för att själva utvärdera hur sändarintentionerna faktiskt fungerar på den publik som vi intervjuar. Bondebjerg (1988) för ett resonemang om relationen mellan sändaren och mottagaren och kallar det ett textsamarbete. Ett samarbete där texten förutsätter en receptionskompetens hos tittaren för att denne ska kunna tolka innehållet. I detta textsamarbete är man i receptionsforskningen intresserad av vad det är i texten som aktiverar dessa kompetenser hos mottagaren.

Det är samtidigt av yttersta vikt att det är texten som är i fokus för de frågor man arbetar med i receptionsanalysen (Bang 1988). Det perspektiv vi har på innehållet är att det inte är en produkt, utan att innehållet fungerar som en generator för de betydelser som kommer fram i tittarnas tolkningar av det (ibid.).

Som en parallell till att medieinnehållet inte kan betraktas som en färdig produkt måste också påpekas att mottagarens tolkning av innehållet inte heller ses som en färdig produkt i och med att tittaren har tagit del av programmet. Det är därför begrepp som "betydelseskapande processer" är centralt i receptionsforskningen. Det är inte säkert att tittaren har en färdigformulerad tolkning och upplevelse i det första mötet med texten. I det perspektiv som receptionsforskningen har är det så att tolkningar och betydelser skapas i det samtal om innehållet som intervjun innebär (ibid.).

Vi vet att människor är olika på många sätt och vi vet att det finns många faktorer som har betydelse för de tolkningar människor gör av ett medieinnehåll. Man brukar i detta sammanhang tala om tolkningsgemenskaper som i viss mån kan förklaras av olika faktorer i en människas livssituation. Av betydelse är givetvis de traditionella bakgrundsfaktorer såsom kön, ålder och utbildning. Men vad receptionsforskningen visat är att tolkningsgemenskaper också kan gå på tvärs mot de traditionellasätten att beskriva en människas sociala tillhörighet. Texten ger upphov till tolkningar som inte enbart är individuella utan också gemensamma för klasser, grupper eller olika skikt i befolkningen. Vad vi gör för att få en så bred och mångfacetterad bild av mottagarnas tolkningar är att vi väljer intervjupersoner efter en rad olika kriterier för att få synpunkter från människor med tillhörighet i det vi kan anta vara olika tolkningsgemenskaper.

Det är viktigt för analysen av de intervjuades utsagor att relatera dessa till deras sociala tillhörighet. David Morley betonar vikten av att i analysen relatera individers tolkningar av medieinnehåll till människors sociala tillhörighet:

*"...showing how members of different groups and classes, sharing different "culture codes", will interpret a message differently"*  
(Morley citerad i Reimer 1994, s29).

Men det handlar inte bara om att relatera tillbaka till bakgrundsfaktorer utan också att se individernas medieanvändning i en vardaglig kontext (Reimer 1994), en kontext där man t ex samtidigt är kvinna, i en viss ålder, tillhör en viss social klass och lever ett specifikt liv etc. Medieanvändningen är en av de många delar som utgör en människas livsstil.

TV-tittande är ofta en del av familjelivet och vardagslivets flöden av olika aktiviteter. Men det finns också mycket annat som spelar en roll när man undersöker hur olika TV-upplevelser kan te sig.

### 1.3 Presentation av *Änglarna sover* och *Resfeber*

*Änglarna sover* är ett halvtimmeprogram som till vissa delar genremässigt ligger nära den amerikanska genren situation comedy. Men formen innehåller en del nytänkande i och med att fiktion, musik och reportage blandas i parallella handlingar så att samtidighet framstår som ett formmässigt särdrag.

Situation comedy (sitcom) är en fiktionsgenre som i dag utgör en väldigt stor del av TV-utbudet. Det är även en populär programgenre som ofta förekommer i prime-time blocket. Sitcom är ett halvtimme långt avsnitt som innehåller återkommande karaktärer inom samma miljö. Händelseförloppet under varje avsnitt avslutas som regel innan avsnittet är slut. Karaktärerna i sitcom är tänkta att vara sådana, i vilka vi antingen kan känna igen oss själva eller personer i vår närhet. Under seriens gång lär man känna dem väl (Minz 1985).

Serierna spelas ofta in i en studio med publik (eller alternativt med "burkskratt"). Ett vanligt tema är att någon eller något hotar att förändra den trista vardagen antingen till det bättre eller till det sämre. Under avsnittets gång behandlas den eventuella förändringen och på slutet återgår allt till det normala. Sitcom skiljer sig från den klassiska komedin på det sättet, att den börjar och slutar i samma läge. Berättarstrukturen kan liknas vid en cirkel, trots vissa störningar i mitten, medan ett klassisk drama byggs upp under dess gång, ungefär som en stege (ibid.).

Sitcomserier har under olika tillfällen tagit upp samhällsaktuella ämnen. Till exempel var feminism ett populärt ämne i 70-talets amerikanska komediserier för att sedan under 80-talet få stiga åt sidan för en mera konservativ och maskulin trend (Fiske 1987). Man kan se att 90-talets sitcomserier generellt sett innehåller en yrkesverksam kvinna och en tafatt och ganska "töntig" man i hemmiljö.

Avsändarintentionerna med *Änglarna sover* är, att programmet ska vara roligt, innehålla element av identifikation/igenkännande och

spegla småbarnsföräldrars drömmar, det ska innehålla bra musik som målgruppen gärna ska kunna identifiera sig med, och det ska innehålla konsumentupplysning.

Programmet är tänkt att vara uppbyggt av ungefär 1/3 fiktion, 1/3 musik, 1/3 reportage. Ramen kring fiktionsberättelsen är manusbunden och en tematisk tillgång kan tänkas känneteckna de enskilda program som helhet; en tematik som alltså är genomgående för fiktionsdelen, reportagen och musiken.

Fiktionsdelen handlar kortfattat om en småbarnsfamilj (Jessica och Robert och deras två barn) som bor i ett hyreshus i ett storstadsmiljö. Grannen är en pensionerad kvinna som har musiker inackorderade i hennes lägenhet. Dessa musiker har ett band som repar i köket, vilket tydligt hörs inne ifrån barnfamiljens lägenhet varmed förvecklingar uppstår. De olika reportagen kommer också in parallellt i handlingen; nämligen när Robert sätter på TV:n som börjar tala till honom.

*Resfeber* är ett underhållningsprogram som vänder sig till en bred publik. Programmet har karaktär av både "traditionellt" underhållningsprogram och frågesportprogram. Dessa genrer är välbekanta för den svenska TV-publiken, som genom åren har kunnat ta del av en rad program av frågesportkaraktär som har som syfte att underhålla. Kända exempel med lite olika utformning är: 24 karat och 10 000-kronorsfrågan.

*Resfeber* kan sägas vara ett mycket traditionellt underhållningsprogram som inte prövar några stilistiska grepp nya för sin genre. Temat med resande ett särdrag.

Programmet är baserat på en programledare, Lasse Kronér, som är en central person i hela programmet. Temat för programmet är resande. Alla tävlingsmoment är på ett eller annat sätt relaterat till resande med ledord som t ex resgods och resesmål. Vinsterna i tävlingarna är resor. Två lag deltar i programmet och de utför olika tävlingsmoment. I varje lag ingår en förälder och en tonåring. Programmet förutsätter inga specialistkunskaper eller specialintressen. Tävlingsfrågorna är av den karaktären att många ska kunna hänga med på dem, musiken är bred och välkänd, kändisarna (de hemliga gästerna) är kända för en stor publik. Den ena gästen, Nick Borgen, sjunger ett par låtar. Den andra gästen, Tomas Ravelli, intervjuas och deltar indirekt i några

tävlingsmoment. Programmet är inspelat i en studio där en studiopublik finns med och i några moment har en betydelsefull roll för tävlandet. TV-publiken uppmanas att bidra med videofilmer och kan därigenom vinna en resa.

## 2. Syfte och frågeställningar

Syftet med undersökningen är att beskriva individuella och unika tolkningar och upplevelser av två TV-program; *När änglarna sover* och *Resfeber*. Tidigare forskning om människors tolkningar och upplevelser av TV-program har visat att tolkningen är beroende av den kontext som mediebudskapet ingår i och beroende av individens sociala och sociokulturella bakgrund.

För att belysa detta syfte har tre frågeställningar formulerats. Dessa frågeställningar är tematiskt sett gemensamma för båda programmen men skiljer sig åt när det gäller vilka delfrågor som de konkret omfattar.

### 2.1 Närhet - identifikation

Den första frågeställningen gäller publikens engagemang och *närhet* till programmen. Tidigare forskning om TV-upplevelser av fiktion har visat, att publiken pendlar mellan engagemang och distans. En och samma individ kan inför samma program förhålla sig både engagerat och distanserat. I det engagerade förhållningssättet upplever personerna en närhet till människor i programmen och ett engagemang inför programmets intriger och handling. I det distanserade förhållningssättet handlar det om distans inför programmet och ett relaterande av programmet till genrens spelregler. Hur de upplever programmen beror i stor utsträckning på tidigare erfarenheter (Schröder, 1988a och b).

Innehåller *När änglarna sover* element som intervjupersonerna kan identifiera sig med. Framstår det som en viktig del av upplevelsen att man ska kunna känna igen sig? (rollfigurerna, handlingen, situationerna, hemmiljön). Vi antar, att för att man ska kunna få en upplevelse av identifikation, då krävs det ett mått av närhet och engagemang.

Var man befinner sig i livscykeln, vilken utbildning man har etc. menar vi kan vara viktiga faktorer hos individerna, när det rör sig om graden av *identifikation* i ett programinnehåll.

Innehåller *Resfeber* element som ger intervjupersonerna en upplevelse av närhet, engagemang och kanske fram för allt; får de en upplevelse av deltagande i de olika tävlingsmoment.

Vad gäller denna frågeställning som handlar om närhet och engagemang, anser vi att vi som närvarande i tittarsituationen har en stor fördel då vi kan observera intervjupersonernas reaktioner på programmet direkt under tittandet. Detta gäller dock endast *Änglarna sover* eftersom vi inte hade möjlighet att titta på *Resfeber* tillsammans med familjerna. Vi upplevde att intervjusituationen då skulle bli för omfattande och påfrestande för våra respondenter. Inom det här intresseområdet är det också intressant att belysa om till exempel programledaren, gästerna, musiken etc bidrar till att skapa en upplevelse av närhet, engagemang.

## 2.2 Konstruktion - form

Den andra frågeställningen gäller det distanserade förhållningssättet. I detta förhållningssätt kan människor ge uttryck för bedömningar av programmets konstruktion. I det distanserade förhållningssättet reflekterar personerna över programmets konstruktion, dess koder och konventioner inom den genre det representerar (Schrøder 1988).

Programmet *När änglarna sover* är uppbyggt kring parallella handlingar där samtidighet framstår som ett särdrag. Hur upplever intervjupersonerna denna programform; de tekniska och stilistiska dragen (den interaktiva TV:n, musiken från grannens kök som också hörs via stereon.)

Vad gäller då för upplevelsen av *Resfeber*. Hur upplever personerna det faktum att programmet har resande som tema? Hur bedömer personerna programformen, musiken, tävlingsmomenten, gästerna etc?

## 2.3 Genre

Den tredje och sista frågeställningen gäller intervjupersonernas syn på programmen i förhållande till de genrer de representerar. Vad gäller genredraget kan man säga, att den är uppbyggd av konventioner som producent och publik har gemensamma (Fiske

1987). Men en genre kan också bestå av förväntningssystem och hypoteser som tittaren har med sig; man kan tala om ett slags löfte tittaren har fått via genrebeteckningen om vad man kan väntas få ut av tittandet (Neale 1990). Vi förutsätter att hur man ser på olika specifika programgenrer i allmänhet har betydelse för hur man bedömer och upplever dessa specifika program inom de olika genrererna (sitcom resp underhållning). Under denna frågeställning är det av stort intresse att ta reda på individernas programpreferenser i allmänhet och syn på de specifika genrererna i synnerhet.

För programmet *När änglarna sover* är vårt intresseområde här hur intervjupersonerna upplever blandformens olika delar och genredraget. I programmet får delarna fiktion, musik reportage ungefär samma utrymme och balans. Hur upplevs detta av intervjupersonerna? Vill man gärna mera av det ena och mindre av det andra etc?

I och med att *Änglarna sover* använder en välkänd ram som kan liknas med sitcomgenren men tillför den något nytt (blandformen bl.a.) är det intressant att undersöka specifikt hur genredraget upplevs.

*Resfeber* är ett underhållningsprogram med rötter i frågesportprogramgenren. Är det en programgenre som intervjupersonerna tittar på i vanlig fall? Infrias förväntningarna i *Resfeber* som intervjupersonerna hade med sig inför programmet? Hur ser de på *Resfeber* i förhållande till andra underhållningsprogram och andra frågesportprogram?



## 3. Metod

Vi har valt att arbeta med en kvalitativ metod där vi gör djupintervjuer med ett fåtal personer. Dessa personer är strategiskt utvalda för att de har olika bakgrunder och olika erfarenheter. Syftet med analysen är att systematisera och sammanfatta resultaten på ett sådant sätt att de kan belysa den problematiken, om inte på generaliserbar basis, så ändå till en allmängiltig nivå. Vi vill alltså med denna studie kunna belysa mer än de enskilda individer vi intervjuar. Styrkan i den kvalitativa metoden är att man kan belysa specifika egenskaper som finns hos olika typer av tittare (Jarlbro, 1995).

### 3.1 Den kvalitativa forskningsintervjun

Det metodiska redskapet för att komma åt människors upplevelse av ett mediebudskap kan vara intervjun, som vi i vår undersökning använder. Syftet med den kvalitativa forskningsintervju eller djupintervjun är att inhämta beskrivningar i den intervjuades livsvärld med hänsyn till kvalitativa tolkningar av betydelsen i de beskrivna fenomenen. Steinar Kvale (1979) karakteriserar förståelseformen i den kvalitativa forskningsintervjun utifrån tolv aspekter:

1. ämnet för intervjun är den intervjuades *livsvärld* och hennes relation till den.
2. den siktar på att förstå *meningen* hos centrala teman i dennas livsvärld.
3. den är *kvalitativ*.
4. den är *deskriptiv*: inhämtar mottagarens beskrivning av olika aspekter av den intervjuades livsvärld.
5. den är *specifikt*: söker mottagarens beskrivningar av en bestämd situation; inte allmänna åsikter.
6. den kräver *förutsättningsmedvetande*, öppet för nya oväntade fenomen.
7. den är dock *fokuserad* på bestämda teman.
8. den är öppet för *mångtydiga tolkningar* och
9. för *förändringar/motsägelser*
10. den beror på mottagarens *sensitivitet*
11. den föregår i en *mellanmänsklig interaktion*
12. den kan vara en *konstruktiv erfarenhet*

Vi ämnar inte komma närmare in på relationen mellan de tolv aspekterna, liksom vi inte heller har skiljt systematiskt mellan själva intervjusituationen och den senare analysen. Vi har istället tagit med de olika aspekten som ett försök att ge en beskrivning av förståelseformen i det kvalitativa forskningsintervjun. En förståelsesform som vi har med oss både som inspiration och som "ram" för vår senare analys.

Mediereception ska betraktas som en process där mottagare uppträder som meningsproducenter. En intervjuperson som först spontant beskriver en upplevelse kan under ett senare "steg" i intervjusituationen upptäcka nya sammanhang, se nya betydelser i upplevelsen som personen i fråga kan sätta i samband med sin egen livsvärld utan att vara direkt påverkad av intervjuarens tolkningar. I motsats till en enkätundersökning har intervjuaren också möjlighet att be personen om att fördjupa och förklara så att eventuella förståelseproblem blir undanröjda.

Det kvalitativa forskningsintervjun är metodredskapet för att insamla datamaterialet; i detta sammanhang människors upplevelse av två TV-program. Men intervjun i denna utformning är också analytisk i den mån, att det förgår sig en kontinuerlig tolkning under hela intervjuens gång.

### 3.2 Intervjuguide

Metodisk är denna intervjuform halvstrukturerad och genomförs med hjälp ut av en intervjuguide, som inte innehåller bestämda frågeformuleringar, men istället är fokuserad på bestämda temaområden som i sin tur kan knytas an till frågeställningarna. Denna intervjuguide fungerar först och främst som en checklista, så att intervjupersonen kommer in på de temaområden vi är intresserade av att belysa. Frågor ska inte avbryta individens beskrivning av hans/hennes upplevelse, men ska fungera som ett tecken på engagemang från vår sida och i försöket att få personen att fördjupa och utveckla de områden, som han/hon själva har tagit upp.

Detta betyder inte, att vi med våld och makt tvingar intervjupersonen att "tycka" någonting eller lika mycket om alla tre intresseområden, inte heller ska de prata om programmet i en

bestämd turordning. Upplevelser kan som sagt te sig väldigt olika och vikten i upplevelsen kan lägga på helt olika ställen för olika människor.

Men det är viktigt att intervjupersonen är så utförlig som det går i sina beskrivningar. Djupintervjun syftar inte till att ge entydiga och kvantifierbara meningar kring fokuserade teman. Det gäller snarare att beskriva så precist som möjligt de inbördes och ofta motsägelsefulla åsikter som en individ uttrycker, och om möjligt beskriva på vilken nivå dessa åsikter förekommer. Motsägelser i intervjupersonens utsagor kan möjligtvis spegla objektivt föreliggande motsägelser i den omvärld han/hon lever i. Ju mera uttömmande intervjupersonen är inom de olika temaområden, desto större möjlighet finns det att stöta på flertydigheter, vilket gör analysen mer berikande och nyanserad.

Som vi redan varit inne på förhåller vi oss tolkande i intervjusituationen på det sättet att vi ställer förståelsefrågor i den mån vi finner detta nödvändigt. Annars är vår uppgift först och främst att låta intervjupersonen prata, försöka att vara engagerade lyssnare och se till att de olika temaområdena blir berörda och fördjupade.

### 3.3 Metodens för- och nackdelar

Intervjun har ofta kännetecknats vid sin brist på en vetenskaplig status. De traditionella metodkrav så som objektivitet, precision, representativitet och reliabilitet kan vara svåra att uppfylla. Vi ämnar i det följande komma in på några argument för att de traditionella metodkraven å den ena sidan kan vara irrelevanta och å den andra sidan även destruktiva och censurerande inför den insikten som intervjumetoden kan ge. Metoden är dock inte oproblematiske och vi ämnar därför också komma in på de nackdelar och brister, man som forskare bör vara uppmärksam på och därför bör försöka undvika så gott det går.

För det första ska intervjun ses som en mellanmänsklig situation. Här menar vi att intervjun är en interaktion mellan människor som reagerar på varandra och ömsesidigt påverkar varandra. Datamaterialet inhämtas i denna interaktion; i detta specifika förhållande som skapas mellan intervjuaren och intervjupersonerna. För att få så trovärdigt datamaterial som möjligt är det viktigt att

intervjuaren är medveten om den personliga dynamiken i interaktionen och kan ta detta i beaktande såväl i intervjusituationen som vid den senare analysen. Denna ömsesidiga påverkan på såväl ett förståelseplan som på ett känslomässigt plan, utgör inte primärt någon felkälla för djupintervjun, men är snarare en förutsättning för intervjun. Man ska istället för att försöka att reducera betydelsen av denna mellanmänniska interaktion, använda sig av den på ett medvetet sätt. Metodkravet om objektivitet blir därför helt irrelevant här. Man ska som intervjuare försöka engagera respondenten i att beskriva sin upplevelse uttömmande och så gott det går på egna premisser genom att försöka ingå i respondentens terminologi.

Det ska i detta sammanhang nämnas att liksom en intervjusituation kan vara präglad av positiva känslor så som en gemensam intellektuell nyfikenhet och ömsesidig respekt, så kan intervjusituationen också visa sig att bli precis tvärtom; till exempel präglad av försvarsmekanismer, otrygghet etc. I regel ska man hellre avbryta en intervju som man känner man inte klarar av; kompetens som terapeut har vi inte om ett sådant missförstånd skulle dyka upp.

Några felkällor eller problem man kan stöta på i samband med att intervjua människor om deras TV-tittande kan bero på att det ibland uppfattas som ett känsligt ämne, därför det kan associeras med brist på utbildning och arbetslöshet. Att titta på TV har generellt ingen hög status, delvis av den anledningen att det konnoterar kvinnlig passivitet, lathet och vulgaritet (Seiter 1990). Detta skulle kunna leda till att intervjupersonerna ger "prestigesvar", dvs svar som de tror är mer korrekta än dras egna åsikter. För att undvika detta krävs att intervjuaren är medveten om den risken och betonar att det är individens egna åsikter som är av intresse i intervjun.

Ett traditionellt metodkrav säger, att data ska vara reproducerbara. När det handlar om djupintervjuer är detta principiellt omöjligt att inhämta intersubjektiva data i denna mening. Detta beror delvis på att den process där mottagaren producerar mening och ny insikt inte går att upprepa på ett senare tidpunkt med samma resultat. Men det beror samtidigt på den mellanmänniska interaktionen, som aldrig kan se identisk ut.

Ett andra problem med intervjumetoden som ofta diskuteras är de så kallade ledande frågorna. Man ska som intervjuare vara

medveten och uppmärksam i intervjusituationen och försöka undvika att ställa frågor av denna typ. En fördel i detta sammanhang är, att intervjupersonen har möjlighet att säga till ifall frågor inte blir förstådda. Denna möjlighet är obefintlig för svarspersonen i en enkätundersökning.

Djupintervjuer kan utforska tolkningsstrategier som skall förstås i sammanhang med genre och sociala faktorer, som mottagarens tolkning kan bero på. De traditionella metodkraven kan inte uppfyllas om man vill komma åt den insikt och förståelse som djupintervjuer kan ge. Man tar sin utgångspunkt i subjektivitet och ömsesidig påverkan som en nödvändig förutsättning för intervjun och därmed sitt datamaterial. Det är dock viktigt att påpeka att kvalitativa metoder inte ska vara mindre systematiska och rigorösa än kvantitativa metoder. Ett systematiskt tillvägagångssätt ligger till grund för alla steg i denna forskningstradition, vilket fler och fler börjar erkänna.

### 3.4 Val av intervjupersoner

Vårt val av intervjupersoner är helt baserat på den målgrupp som finns definierad för programmet *Änglarna sover*. Den danska medieforskaren Mette Davidsen-Nielsen (1995) hävdar att studier av detta slag alltid måste vara baserade på målgruppen, men att man ska vara medveten om att mottagargruppen av ett program i verkligheten inte är synonym med målgruppen. Mottagargruppen är alltid sammansatt och vem som ser vilket program är bl a påverkat av strukturella faktorer oberoende av programmets form och innehåll.

Målgruppen för *Resfeber* är barnfamiljer och äldre personer. Denna målgrupp är bredare än målgruppen för *Änglarna sover*. Detta innebär att *Änglarna sover* undersöks för personer som direkt tillhör målgruppen, medan *Resfeber* endast undersöks på en del av sin målgrupp. Detta är synd, men vi ser ingen annan möjlighet att sy ihop två publikstudier under sex arbetsveckor.

De människor vi intervjuar kan inte anses vara representativa för de sociala grupper de tillhör (Jensen 1991). Men de olika sätt på vilket personerna resonerar kan visa på skillnader och likheter i hur människor med olika social tillhörighet tolkar programmen. Det är av intresse att intervjuar familjer som i t ex sociokulturella avseenden

är så olika som möjligt för att få en bredd på synpunkterna om programmet.

Det är inte helt självklart att man vill släppa in en främmande människa i sitt hem för att sitta och titta på TV och prata om TV en hel kväll. För att få komma hem till folk så måste de vara motiverade på något sätt. Vi har gått så tillväga så att vi sökt i våra egna bekantskapskretsar för att få kontakt med människor som skulle kunna tänka sig att ställa upp. Den personliga relationen visade sig vara viktigare än vi förutsett. Det var endast personer som var personligt bekanta med någon av oss som kunde tänka sig att ställa upp. Vi försökte få komma till bekantas bekanta, men dessa tackade nej. Vi fick tillfälle att intervjua bekantas bekanta, men inte i deras eget hem utan det fick lov att bli i våra gemensamma vänners hem. Vi har sett till att välja i bekantskapskretsarna med omsorg för att de personer som vi intervjuar ska ha en vettig geografisk, utbildningsmässig och boendeformsmässig spridning.

Vad vi däremot varit mycket noga med är att ingen gjort någon intervju med sina egna vänner. Intervjuare och intervjupersoner har alltid varit obekanta för varandra innan intervjun.

Vi gjorde urvalet av intervjupersoner med utgångspunkten att de familjer som intervjuades skulle representera någon form av spridning i vissa kategorier som vi upplevde kunde ha betydelse för tittarens upplevelser. De faktorerna är bostadsort, bostadsform, ålder och utbildning. Våra intervjupersoner bor på följande orter: Majorna, lägenhet, Frölunda, radhus, Mölnlycke, villa, Alingsås, lägenhet, Säffle, villa, Säffle, villa.

Fem av familjerna tillhör målgruppen småbarnsföräldrar medan den sjätte representerar den äldre generationen och morföräldrarna. Vi har dessutom fått en spridning i utbildningsnivå hos respondenterna.

### 3.5 Provintervjuer

För att utarbeta intervjumanualerna till intervjuerna har dessa testats i flera olika provintervjuer av varierande "vetenskaplig" kvalitet. Här har vi intervjuat våra nära och kära, vänner och bekanta. I dessa intervjuer har vi kunnat komma åt vad som kan vara centrala frågor att ta upp kring programmen. Vid dessa

intervjuer kom många intressanta synpunkter fram, men i dessa situationer blir det uppenbart att det är svårt att göra bra intervjuer med sina vänner. Man vet så mycket om varandra, tar mycket för givet och därigenom är det många följdfrågor som aldrig blir ställda, en analys av intervjuerna skulle bli vinklad av den relation intervjuaren har till intervjupersonen. Det finns en risk att man tolkar det de säger utifrån det man tycker sig veta om personerna och inte utifrån vad de verkligen säger.

### 3.6 Intervjusituationen

Vi har valt att intervjua de sammanboende paren tillsammans i deras hemm, dvs deras vardagliga sociala kontext för TV-tittande. Vi antar, att möjligheten för grupptryck som man vanligtvis talar om när det rör sig om fokusgruppintervjuer, inte är så aktuellt när det gäller två människor som lever i ett parförhållande. I denna intervjusituation kan det dock framkomma olika maktförhållanden som råder inom familjen, exempelvis vem som väljer program, vem som formulerar åsikter, hur man hanterar oenighet etc. Men detta är inte att betrakta som ett metodproblem i vår studie utan kan istället säga oss en del om hur TV-tittande och åsikter om medieinnehåll bildas inom de olika familjerna.

Intervjuerna utfördes i familjernas eget hem (med ett undantag), under kvällstid, när änglarna sover helt enkelt. Vi menar att vi på detta sätt ökat möjligheten för att tittarsituationen ska bli så naturlig som möjligt. Dessutom är det viktigt att intervjupersonerna känner sig trygga och hemtama, när de ska diskutera sina tittarupplevelser.

Konkret går det till så att intervjupersonerna har fått ett videoband med *Resfeber* och har tittat på det programmet i förväg. När vi kommit hem till dem har vi tittat tillsammans på *Änglarna sover*. Efter att ha tittat på det programmet följer en intervju om det programmet. Sedan har en intervju följt om *Resfeber*. Under intervjuerna har haft vi intervjumanualer som inte innehållit färdiga frågor utan fungerat som checklista för att frågeställningarna ska täckas in. Intervjuerna bandades och bearbetades efteråt. Analysen kan sägas ha pågått i två faser. Den första fasen skedde under själva intervjun då vi direkt följde upp och kunde ställa följdfrågor till personernas synpunkter och kommentarer till programmen. Den andra analysfasen skedde efteråt då vi bearbetade utskriften av intervjuerna utifrån frågeställningarna.

Under ett par av intervjuerna förekom vissa störande moment som telefoner som ringde och barn som var vakna, men som helhet fungerade intervjusituationerna bra och en god kontakt etablerades i de flesta fall mellan intervjuaren och familjen. Ett problem med ett par av intervjuerna har varit av teknisk natur; bandupptagningarna har i några fall blivit av tämligen låg kvalitet, vilket till viss del har försvårat analysarbetet. I inget fall var det dock ett så stort problem att det inte gick att genomföra analysen.

### Familjen Frölunda

Intervjun gjordes i deras hem en söndagskväll. *Resfeber* hade de tittat på tillsammans kvällen innan. Intervjun inleddes med en kort presentation av undersökningen, dessutom tog Hans upp TV-utbudet i allmänhet. Han tyckte att SVT anpassat sig alltför mycket till de kommersiella kanalerna - det har blivit mer likriktning snarare än mer mångfald.

Vi tittade på *Änglarna sover* tillsammans och gjorde sedan intervjun direkt efter. Inga direkta störande moment förekom, bortsett från att telefonen ringde alldeles i början av intervjun. Vi stängde då av bandspelaren, samtalet avslutades på någon minut och vi fortsatte intervjun. Samtalet under intervjun fungerade mycket bra. Båda var öppna och villiga att diskutera och säga sina åsikter. Vi fikade tillsammans, pratade om allt möjligt och etablerade en god kontakt.

### Familjen Mölnlycke

Intervjun gjordes i deras hem en onsdagskväll. *Resfeber* hade de sett själva kvällen innan och *Änglarna sover* såg vi tillsammans. Det äldsta barnet var med när vi såg *Änglarna sover* men sov när intervjun gjordes. Intervjusituationen var avspänd och diskussionen flöt på utan problem. De bjöd på fika och vi etablerade en bra kontakt och hade en hel del att prata om trots våra olika livssituationer.

Ett problem har varit att ljudkvaliteten på inspelningen var tämligen undermålig och att Lena hade hosta som dränkte allt annat ljud. Några synpunkter har därför försvunnit, men i det stora hela fick jag med det viktigaste.



## Familjen Alingsås

Intervjun gjordes i deras hem en fredagskväll. *Resfeber* hade de tittat på kvällen innan. Vi tittade tillsammans på *Änglarna sover*. Den lille sonen rultade omkring medan vi tittade på programmet. När båda barnen hade somnat gjordes intervjun kring båda programmen. Det var inget som störde under intervjuens gång.

Samtalet under intervjun flöt lätt. Jag kände att jag hade en stor fördel av att i viss mån leva samma liv som dem. Det var lätt för mig att bekräfta dem i det de sa och att spinna vidare på barnfamiljserfarenheter som vi hade gemensamma.

Speciellt framträdande i den här intervjun var att de hade många synpunkter på programmen. Det var uppenbart att de båda kände att det var program gjorda för dem, program som de kanske skulle kunna titta på om de sändes. Kvinnan i familjen var dock mycket tveksam till blandformen i *Änglarna sover*. De hade inga svårigheter att se vad som var "dummyeffekter" och vad som var de verkliga idéerna i programmen.

## Familjen Säffle

Birgitta och Andreas är grannar och vänner till mina vänner Lotta och Jan. Jag hade alltså ingen som helst relation till Birgitta och Andreas innan intervjun. De kom hem till Jan och Lotta, och där tittade de två familjerna och vi två intervjuare på *Änglarna sover* tillsammans. När det var dags för intervjuerna satte vi oss i var sitt rum så att en person intervjuade Jan och Lotta och en annan intervjuade Birgitta och Andreas.

Andreas hade inte haft möjlighet att titta på *Resfeber* i förväg. Efter intervjun om *Änglarna sover* tittade vi på delar av *Resfeber* tillsammans. Andreas skötte fjärrkontrollen och valde själv vad han ville titta närmare på. Detta gör att intervjun som gäller *Resfeber* inte är speciellt fyllig. Andreas kunde av naturliga skäl mer prata om genrer och programpreferenser än om själva programmet.

Intervjusituationen var inte helt avslappnad. Det blev inte något flödande samtal om programmen. De svarade på mina frågor, men

spann inte vidare och det var därför inte heller speciellt lätt att få respons på mina följdfrågor. Intervjun präglades av att svaren var ganska korta och att följdfrågorna inte lockade fram så mycket nya infallsvinklar som jag skulle önska. Deras åsikter om programmen framträder ändå ganska tydligt under intervjuens gång.

En fråga är om intervjun kunnat göras annorlunda för att få en fylligare intervju eller om det helt enkelt är så att dessa två personer inte är speciellt pratsamma eller resonerande. Ett uppenbart problem som jag upplevde var att vi inte hade någon etablerad relation. Jag hade inte möjlighet att se deras hem, det hade kunnat ge mig en bättre möjlighet att få en mer nyanserad bild av dem. Vi hade inte haft tid och möjlighet att kallprata innan intervjun och på så sätt upprätta en relation och ett ömsesidigt förtroende. Jag försökte hitta gemensamma referenspunkter att tala om och bjuda på mig själv till exempel om TV-tittande och om livet som småbarnsförälder men det gav inte så mycket.

#### Familjen Grums/Trollhättan

Intervjun med Lotta och Jan genomfördes utan störningar. Jag hade innan fått ett bra intryck av dem som personer och deras sätt att leva; jag mötte barnen, jag blev visad runt i hela huset, och fick en längre uppvisning av Jans datorkunskaper, och jag pratade länge med Lotta medan jag hjälpte till med att duka fram inför fika. De verkade också känna sig ganska trygga inför mig som person och inför själva intervjun.

Det största problem blev det faktum, att vi kom i gång för sent, och då vi nådde så långt som till *Resfeber*-diskussionen började de gäspa och se en aning lidande ut. Lotta hade kanske också sagt mer överlag om jag hade intervjuat henne ensam; hon säger själv skämtsamt, att Jan alltid tycker så mycket om allting. Men när jag försöker se till att hennes åsikter ska komma fram, säger hon bland annat, att hon redan har sagt vad hon tyckte. Hon är kanske inte så pratglad som Jan helt enkelt. Och inte heller så begeistrad som han av programmet *Änglarna sover* vilket också får betydelse för graden av berättarglädje.

#### Familjen Majorna

Intervjun men också tittarsituationen var något mera störd hos familjen Majorna. Deras yngste kände att det var fest på gång och ville absolut inte sova. Han var med både under tittarsituationen och början på intervjun. Så jag har emellanåt haft lite svårt att höra främst vad Pia sa på bandet, därför att sonen ofta satt i hennes knä (och tyckte till han med!).

Mårten får lite större utrymme i intervjun därför att Pia bland annat går och lägger minstingen och jag valde att fortsätta med Mårtens TV-preferenser istället för att stänga av. Också här känns det en aning pressat därför att det började bli sent, och man vet att familjerna ska upp tidigt nästa dag. Men jag tycker att Pia åt andra sidan återvänder fullt koncentrerat och fyller i kring vad hon tycker.

Hos denna familj hinner vi inte riktigt bekanta oss med varann innan intervjun; men jag kände att vi var på ungefär samma våglängd så jag behövde aldrig anstränga mig så mycket för att förstå det sagda. Familjen var mycket gästfri och öppen, och jag upplevde här en helt annorlunda berättarglädje i jämförelse med familjen Grums. Pia skrattar vid ett tillfälle och säger till Mårten att han låter som om han var med i programmet *Knesset*, genom att han sitter tillbaka lutat och tycker till. Mårten erkänner att han njuter av att tycka till, men också att han känner att det finns ett behov för att TV-makare att vara lyhörda.

## 4. Resultatredovisning

Vi har lagt upp resultatredovisningen så att varje familj presenteras för sig; detta för att få så mycket kontinuitet och förståelse som möjligt för de enskilda familjerna. För varje familj presenteras först deras upplevelser av *Änglarna sover* och sedan *Resfeber*. Resultaten sammanfattas för varje familj.

### 4.1 Familjen Frölunda

Mona 57, och Hans 65 är morföräldrar. De har två döttrar, 34 respektive 30 år gamla och deras äldsta dotter har två barn som är 5 respektive 3 år. De bor i ett radhus i Västra Frölunda och har förutom de marksända kanalerna även tillgång till "basutbudet" i kabel-TV, dvs TV 3, Femman TV 6 etc.

Mona arbetar som kokerska på ett dagis och det har hon gjort i 17 år även om hon inte hela tiden varit på samma ställe. Hon arbetar 30 timmar i veckan, 8 - 14.30 måndag till fredag. Hennes utbildning består av vanlig 8-årig grundskola, samt en 6-veckors utbildning till kokerska. Hon har också gått några olika kurser i arbetet, exempelvis en om vegetarisk mat.

Hans arbetar just nu som kontorsvaktmästare på ett Schweiziskt läkemedelsföretag, men har en ganska brokig arbetslivsbakgrund. Hans kommer ursprungligen från Schweiz. Där gick han vanlig grundskola och gjorde sedan en lärlingstid för att bli skrivmaskinsmekaniker. 1955 flyttade han till Sverige och började arbeta i en mekanisk verkstad, där han sedan jobbade i flera år. När företaget sedan skulle flytta till Södertälje ville inte Hans och Mona flytta med, och Hans bytte arbete. I tio år arbetade han med utvecklingsstörda. Vid 58 års ålder bestämde sig Hans åter för att byta arbete och det var då han hamnade där han är nu.

Deras största intresse för tillfället är barnbarnen som de träffar väldigt mycket. De har också ett matlagningssällskap tillsammans med några goda vänner. Framför allt Mona går på teater ibland, men de använder sig båda då och då av det kulturella utbudet i kommunen. De läser inte särskilt mycket böcker och inte heller speciellt många tidskrifter. Däremot prenumererar de på Göteborgs-Posten.

Hans och Mona tittar mycket på TV tillsammans, i stort sett varje kväll från 19-tiden till 23-tiden. De ser följdaktligen en hel del program och de hänvisar också ofta till andra TV-program under intervjun. Nyhetsprogrammen är det som lockar mest, även om det är Hans som främst är intresserad av dessa. Han vill gärna se både *Västnytt*, *Aktuellt*, *Rapport* och *Nyheter* medan Mona tycker att det kan räcka med att se på ett nyhetsprogram. Dessutom ser de ibland på den franska kanalens nyheter trots att de inte kan så mycket franska.

De tittar mycket på magasinsprogram; t.ex. *Kvällsöppet*, *Norra Magasinet*, *Plus*, *Åtta dagar*, *Reslust*, och också gärna på *Fångarna på Fortet* och *Mosaik*. Ingen av dem tittar särskilt ofta på TV-serier, men exempelvis *Svensson*, *Svensson* tyckte de om och följde båda två. Mona säger också att hon gillar engelska serier, och de följde båda *Systrarna Elliot*. En talkshow som de tittar ofta på är *Ricky Lake*.

De uppger själva att de främst använder TV:n som avkoppling och aldrig som ljudkuliss. Svårigheten att stänga av TV:n präglar deras TV-tittande och de anser att de ofta blir sittandes alldeles för länge. Mona och Hans tillhör inte målgruppen småbarnsföräldrar utan fanns med som morföräldrar. De hänvisade också mycket ofta till sina barn och deras familjer. Intervjun blev lång och de båda hade många åsikter om programmen och TV-utbud i allmänhet. Dessutom relaterade de gärna till sitt eget liv och sina egna erfarenheter, även om Hans ofta förde in samtalet på samhällsfrågor.

## Änglarna sover

### Närhet - identifikation

Mona och Hans tillhör inte målgruppen (småbarnsföräldrar) för det här programmet och identifierar sig inte heller i någon högre grad med familjen i programmet. De upplever dock en närhet till personerna och deras situation genom att de identifierar deras liv som liknande deras dotters och hennes familjs vardag. Mona säger t.ex.:

*Ja det första jag tänkte på vad att det där är ju exakt som hos Petra (hennes dotter). Jag tyckte att det passade just för deras generation för de skulle ha känt igen sig. Det här med att barnen äntligen har*

*somnat, och satt där och halvsov. Det tänkte jag direkt på. Så det passar ju... Jag antar att barnfamiljer i den åldern skulle känna igen sig. Så på så vis... Det är ju alltid roligt när man ser ett program där man kan identifiera sig med programmet och det var det just för den åldersgruppen med små barn, så det tyckte jag var rätt så roligt.*

Mona säger också att hon tänker på hur Petra (hennes dotter) har det hemma med alla leksaker som ligger överallt. Det känner hon igen, framför allt när Robert trampar på legobiten.

De säger att de inte kommer ihåg hur det var när de själva hade småbarn, men Mona som var hemma med deras barn, konstaterar att hon känner igen den känslan att det är skönt när barnen har somnat och också att det är då man påminns om allt som måste göras. De tror att dagens småbarnsföräldrar kan identifiera sig med paret i programmet:

*Det tyckte jag var rätt så roligt, och det tror jag att de som var i den åldern och den situationen skulle tycka vara väldigt roligt att känna igen sig. För det är roligt att identifiera sig med någon man ser på TV.*

Mona och Hans hänvisar ofta till egna erfarenheter och minnen när de diskuterar programmet. De känner att programmet åtminstone har en föresats att skildra vardagen och de drar därmed paralleller till sin egen vardag och känner någon slags närhet. Även när man inte känner igen sig i situationerna så drar man bara slutsatsen att det är olika erfarenheter snarare än att familjens liv i programmet inte stämmer överens med det verkliga familjelivet. Man skulle kunna säga att Mona och Hans upplever ett tämligen starkt engagemang och en närhet även när de inte själva kan identifiera sig med familjen och situationerna. De försöker identifiera sig även om de inte alltid upplever att de lyckats.

Mona diskuterar t.ex. avsnittet med grannen som stör genom att spela hög musik, och att Jessica när hon går till grannen för att klaga blir inbjuden:

*Så trevliga grannar har inte vi. Om vi skulle ha gått in och sagt till så hade vi aldrig blivit inbjudna...så är det inte i detta området./.../ jamen hon blev ju inbjuden det tyckte jag var kul. Så hade det ju aldrig blivit om jag hade gått in till grannen här. Vi har ju inte den kontakten.*

Hans:

*Det är ju inte det att de stör oss. De tar mycket ansvar, spelar inte på nätterna. Det kan man inte säga.*

Mona:

*Nej det är inga problem. Det var bara det att jag tänkte så här att vad trevligt. Jag jämförde med min egen situation.*

Mona anser inte att det är störande att hon inte känner igen sig i vissa delar. Hon menar att hon bara blir avundsjuk och önskar att hon också hade en sådan trevlig granne som bjöd in henne. (Hans berättar för mig efter programmet att Mona känner sig ensam i området där de bor) Hans drar paralleller till reklamfilmen för Bayerskt öl.

Mona menar att det inte är absolut nödvändigt att man själv kan identifiera sig, utan att det som mor- eller farförälder kan räcka med att man kan känna igen sina barn och barnbarn. Hon skulle dock hellre vilja se mer normala familjerelationer utan manus.

En annan detalj ur vardagslivet som Hans och Mona identifierar sig med, är när Robert stryker och Jessica klagar på hur han viker tvätten:

Hans:

*Man kände ju nästan igen... när han stryker och hon kommer inramlande och börjar kritisera på en gång stackars gubbe som varit där och strukit något...*

Mona:

*Ja, det är klart. Jag avskyr ju när du lägger strumporna på ett annat sätt. Men jag brukar ju alltid få göra det själv. (skratt) Ja, ja det kan man ju känna igen...*

Även reportagen kan fungera som identifikationsmedel. Under inslaget med dagisfröken kommenterar Mona hennes situation utifrån sina egna erfarenheter som kokerska på dagis och hon säger också att hon identifierade sig med henne. Trots detta menar Mona att hon inte kom ihåg reportagen efter programmets slut. Hans i sin tur relaterar reportaget om festfixarna och dagisfröken till sina erfarenheter av och åsikter om kommunalanställd personal.

Reportaget om familjen som reser till Söderhavet och drömmen om att resa långt bort, ligger nära Hans som själv tycker mycket om att resa. Han säger bl.a. att han känner igen drömmen och att han gärna skulle vilja åka på en sådan resa. Mona som inte drömmer om att resa kan inte känna något engagemang eller identifiera sig med

detta inslag. Hon menar dock att det inte är nödvändigt att man är småbarnsförälder för att man ska kunna identifiera sig med drömmen om Söderhavet; drömmar är individuella. Mona säger i diskussionen kring om detta reportage endast riktar sig till småbarnsföräldrar:

*Det är ju svårt att säga för det tror jag är väldigt individuellt vad man har för drömmar, även om man är ung eller gammal. I vårt fall är det inte alls samma drömmar. Om vi ska måla drömplats målar Hans någonting långt borta i tjottahejti, och målar en stuga. Så det tror jag, även om man är 30 eller 20 så har man inte samma drömmar. Det tror jag är individuellt.*

Musiken i programmet ligger inte nära Hans och Mona och det är inget de känner att de kan identifiera sig med. Den är emellertid inte heller avståndsbyggande då både Hans och Mona accepterar musiken och tycker att den är OK, bortsett från att det var för mycket av den - denna fråga tas upp utförligare nedan. Hans säger t.ex.:

*Jag tyckte att de spelade bra faktiskt, det tycker jag. Det var inget fel på sången som sådant heller.*

De anser inte att musiken i sig har så stor betydelse för att man ska kunna ta till sig programmet. Hans uttrycker åsikter om att musiken i allmänhet i Sverige idag är alldeles för influerad av USA och England och då framför allt att många svenska band sjunger på engelska. Hans vill att svenskarna mer ska värna om sin egen kultur. Som han själv påpekar så har hans inställning åtminstone till viss del att göra med att han tillhör den generation som inte är uppväxt med engelska språket, och som inte behärskar detta. Han relaterar också till sitt ursprung och menar att hans schweiziska bakgrund också kan ha del i okunskapen i det engelska språket.

### Konstruktion - form

När det gäller formen och blandningen mellan fiktion, reportage och musik så har Hans och Mona olika åsikter. Hans är positiv till den här blandformen som han anser är rolig eftersom den är ny. Han menar att programmet visserligen är tillspetsat och överdrivet, men att det är något som måste till i ett program som ska vara roligt:

*Just den här sekvensen när det sitter ett band och spelar i en lägenhet, det är ju... det är ju överdrifter kan man säga. Det kan man liksom inte göra. Men alltså, det kan ju vara lite överspelet och lite*



*tillspetsat. Det ska vara ett roligt program. Det får man ju ta då. Man får inte, tycker jag, ta det som vardagligt heller. Man kan alltså får det lite tillspetsat så där. Det tycker jag.*

Mona däremot tycker inte om blandningen. Den gör bl.a. att hon upplever programmet som "ryckigt". Hon skulle hellre se antingen att allt var fiktion och manusbundet eller att ingenting var det. Dokumentära reportage från verkliga familjer tycker hon skulle vara givande:

*Men då menar jag så här: Då ska det inte vara skådespeleri också blandat med vanliga människor så här som de har gjort. Utan då ska det vara vanliga människor hela vägen. Reportage om en familj om hur de går till frissan och kalaset och allt detta. Jag tycker inte om att det ska vara det här skådespeleriet blandat med det andra. /.../ Nej, jag tycker inte det. Jag tycker inte om blandningen. Först är det manus och sedan kommer de här vanliga killarna... Jag tycker inte den mixen är bra.*

Mona upplever att blandformen i programmet är orealistisk och anser att det är en anledning till varför hon som person inte kan ta till sig programmet:

*Jag är mer realistisk. Så fungerar det inte - ingen människa kommer ut ur TV:n. Jag är så tråkig förstår du...*

Det interaktiva avsnittet när Robert och TV-hallåan diskuterar med varandra upplever alltså Mona som orealistiskt. Hans däremot tycker att man måste kunna få göra sådana saker när man gör TV-program. Han anser att det är ett konstnärligt grepp.

Mona har även synpunkter på den tekniska framställningen av programmet. Hon upplevde det som "flimrigt"; färgerna var för starka och de snabba bildmomenten gjorde det hela "ryckigt". Som exempel ger hon den sekvens där Robert och Jessica letar efter sin lottokupong. Hans menar att i vanliga fall tycker han också att det är besvärande med alltför snabba bildväxlingar. Det här fallet är dock annorlunda, anser han, eftersom det fanns ett syfte att visa parets hysteri i letandet. Han menar:

*Ser man ett program med för snabba bildväxlingar hinner man inte ens uppfatta vad det gäller. Det var ju här också, men det var ju ändå ett rörelseschema, man såg ju vad som hände i alla fall trots att det var snabbare inspelat. Så det tycker jag inte var så farligt.*

## Genre

Det som framkom tydligast i diskussionen kring fördelningen mellan programmet olika delar var att både Hans och Mona ansåg att musiken utgjorde en alltför stor del av programmet. Enligt de själva hade detta inget att göra med själva musiken som de faktiskt tyckte var bra. Mona menar t.ex. att det kan vara i stort sett vilken musik som helst i ett sådant här program, bara den inte håller på för länge:

*Man står ju ut med vilken musik som helst en kort sekvens. Men inte för länge. Här skulle jag nästan ha velat stängt av om det hade varit så att jag hade suttit och tittat på det. Tar det aldrig slut, tänkte jag. Men är det då ett program som håller på då kan det komma både rappare och... det kan man acceptera, men det får inte hålla på för länge. Det får vara snabbt övergående om det nu ska passa alla smakriktningar.*

Det märks tydligt här att Mona och Hans tillhör en äldre generation, vilket de själva också påpekar. De förstår inte varför ungdomar ska ha musik på, som de anser, konstant.

*...nu för tiden är det ju musik till allting. Det är rena ljudterrorn som finns överallt här. På mitt jobb finns det en kille som i stort sett tagit över mitt jobb nu. Det första han gör på morgonen är att sätta på radion och låta den stå på dygnet runt och den mal och mal och mal. Och så har de två apparater så de har olika program i olika lokaler. OK det kanske är en generationsfråga.*

Mona tycker att musiken ofta är för hög, något som hon själv menar hör samman med att hon hamnat i klimakteriet.

Mona har svårt att placera in programmet i en genre vilket stör henne. Hennes uppfattning är att programmet har som syfte att vara ett underhållningsprogram, men att de inte riktigt lyckas, enligt henne.

Reportagens andel av programmet upplevde Hans och Mona som lagom, även om Mona som tidigare nämnts, sade sig ha glömt bort att det överhuvudtaget fanns några reportage i programmet. Här jämför Hans med erfarenheter från mediasituationen när de båda var yngre och utbudet var mycket mer begränsat. Han menar att när man gick på bio kanske en gång i veckan och det var allt, så mindes man i stort sett varje sekvens, medan man nu matas med en så stor mängd information att det är omöjligt att minnas varje enskild del.

Mona tror inte att småbarnsföräldrar kommer att vilja se på det här programmet, eftersom de inte vill uppleva vardagen på nytt:

*...jag tror inte att de när de har lagt sina barn och de ska sätta sig, att de har lust att titta på ett sådant program. Det tror inte jag. När barnfamiljer och så är trötta och ska sätta sig, vill de inte ha ett sådant program. Nej, då vill de inte se dagen som den precis har varit med leksaker som ligger runt och så. Jag vet inte vad de vill se, men jag tror inte, om jag tänker mig in i deras situation... Då gör man väl hellre något annat. Jag skulle inte vilja titta på detta.*

Själv är Mona också tveksam till att hon skulle titta på När änglarna sover i en vanlig tittarsituation. Hon upplevde inte att det fanns några segment som skulle hålla henne kvar:

*Jag skulle pröva och se om det fanns något som fascinerade mig mer. Det är klart att fanns det inget kanske jag skulle tittat och halvsovit. Det är inget som skulle binda mig.*

Båda två tycker att programmet som det nu är upplagt är lagom långt.

## Resfeber

### Programmets innehåll

Både Hans och Mona uppskattade frågeprogrammet Resfeber, även om de båda upplevde programmet som lite "hafsigt" och ofärdigt.

Om Kronér som programledare tyckte Mona att han hade potential:

*Och jag tycker Kronér var... Han kommer säkert när han får lite mer träning att kunna bli en trevlig och bra programledare i ett sånt program.*

Hans var nöjd redan nu med Kronér och uppfattar honom som bra och naturlig.

De upplevde båda ett engagemang i programmet och deltog genom att själva försöka besvara frågorna. Mona:

*Ja oftast brukar Hans uttala sig högt och tydligt om han kan det... när det just gäller geografi och sånt för det är han duktig på. Men man sitter ju där och lite små... eller inte så att vi sitter och pratar om det sinsemellan utan man sitter och tänker lite själv. Men det är ju det som är roligt att man blir engagerad. Man sitter ju inte och tittar på det som underhållning utan det är ju som man lär sig och*

*man sitter och funderar så här själv. Det tycker jag är bra. Det är bra när program engagerar just så att man själv kan få lite tankar. Lösa lite problem och så.*

Hans och Mona kände en närhet till de tävlande och de var mycket nöjda med att det var "vanligt folk" som var med. Mona säger att hon är trött på att se samma kändisar om och om igen i alla program. De tyckte båda att det var bra att det var en förälder och en tonåring som tävlade, bl.a. därför att dessa har olika erfarenheter: Hans säger:

*Jaa...det är olika kunskaper, bakgrunder...Ja speciellt när man nu har musikfrågor, så det är ju olika musiksmak...*

Mona menar att denna fördelning mellan åldrarna hos de tävlande breddar programmets målgrupp:

*Det tycker jag är trevligt. Då blir det ju ett familjeprogram tycker jag för alla åldrar. Ja inte småbarn kanske...*

När det gäller gästartisterna tycker de dock att det går bra med kändisar, även om Mona tycker att det skulle vara kul med amatörer, lokala sådana, som uppträdde. Hon påpekar att det kan vara svårt i det här programmet där ett tävlingsmoment ju var att gissa vem kändisen var.

*...det behöver ju inte vara sådana som man sett...Det finns ju så många, det finns ju amatörer som...men det är klart då kan de ju inte gissa på de så kanske... men de kan ju uppträda...Nu var det ju så just i detta programmet att de skulle lista ut vem den personen var och då är det klart att då får det ju vara någon som har lite... som någon känner till. Men annars så...ska det vara bara till att uppträda så finns det ju mängder med människor. Lite lokala... Om nu programmet är från Göteborg så kan det ju vara lite lokala kändisar om man säger då..*

Att man försöker aktivera tittaren genom att uppmana till att skicka in en video, tycker de båda är bra. Den främsta anledningen till detta är variationen. De menar att sådana inslag är annorlunda och ger möjligheter att se sådant man inte sett förut. De upplever att mycket av det som visas på TV är alltför likriktat.

Hans anser att det är alltför "saftiga" priser.

Temat resor tilltalar Hans som kan identifiera sig med drömmar om att resa bort. Han är också mycket intresserad av andra kulturer och har därför relativt lätt att engagera sig i ett program med resetema.

Studiomiljön tilltalade både Hans och Mona. Hans menar att studion är bra som den är bortsett från att han skulle vilja se affischer på olika sevärdheter. Hans intresse för resor och andra kulturer framkommer tydligt i många av synpunkterna. Mona tilltalas av dekoren, framför allt jalsierna som hon säger sig allmänt vara förtjust i. Hennes uppfattning är att sceneriet är viktigt för upplevelsen av programmet. Hon jämför med upplevelsen av en teaterföreställning.

Vad gäller innehållet i programmet är Mona mer nöjd än Hans. Mona nämner ett par tävlingsmoment som hon anser vara extra bra:

*...jag tyckte det där var trevligt det här med när de kom in och la väskorna där och...jo-jag tyckte om detta...*

Hans i sin tur skulle vilja vinkla innehållet mer mot att vara kunskapsförmedlande, något som han saknar i TV-utbudet i allmänhet. Han vill kunna lära sig någonting:

*...att vi kan lära känna andra länder. Se hur andra folk har det och sånt där också. Det saknar jag väldigt mycket i TV...*

Att vi får lära känna andra kulturer är enligt Hans viktigt inte minst med tanke på rasismen som han upplever finns hos många ungdomar:

*Det är väldigt viktigt också tycker jag att...då märker ungdomen att skillnaden är inte så förtoivlat stor.*

## Genre

Programmets uppbyggnad tilltalar inte riktigt Hans och Mona. Framför allt Mona upplever att hon vill ha mindre fysisk aktivitet i programmet och mer kunskapstester och diskussioner.

*Inte massa jox där de ska springa och lyfta på grejer och springa du vet som det fanns ett program där de skulle göra en massa tokigheter, alla möjliga grejer /.../ Utan raka frågor och så svar det tycker jag mest om. Det stör tycker jag med det här... när de ska joxa och göra en massa. /.../ Ja, inte så mycket fysiska aktiviteter utan mer bara få frågor och så svar... De kunde ju ha lite inslag emellan då med någon som spelade eller någon som sjunger eller någonting som ett litet mellanstick*

Hans jämför *Resfeber* med *24 Karat* som de tittat på då och då och uppskattat. Mona anser emellertid att *24 Karat* tillhör en annan genre - underhållningsprogram snarare än frågesportprogram, och i *Resfeber* som hon alltså menar är ett frågesportprogram, vill hon ha mindre fysiska aktiviteter.

Mona ser gärna på frågeprogram även om hon inte planerar in att hon ska titta på dem:

*...men... det var ju inte så att jag...tänker på att nu är det och så slår jag på , utan det bara kommer det så...*

Det som tilltalar henne mest är det att hon upplever att hon själv kan lära sig någonting genom dem. Dem klassiska *10 000-kronorsfrågan* och *Kontrapunkt* är program inom frågesportgenren som tilltalar henne och även Hans. Hon är däremot inte särskilt förtjust i de frågeprogram som visas nu. Mona tycker t.ex. inte alls om *Jeopardy* som hon anser vara alltför mekaniserat. Det förefaller som att denna åsikt kan hänga ihop med Monas relativt höga ålder.

Inom genren frågesportprogram tror Mona att *Resfeber* kan bli mycket bra, bara man gjorde det lite mer proffsigt och lade ned lite mer arbete på det. *Resfeber* står sig bra jämfört med andra program i samma genre.

### Sammanfattning familjen Frölunda

Hans och Mona kan inte identifiera sig själva i *Änglarna sover*, men känner igen sin dotter Petras vardag, vilket gör att de trots allt känner någon slags närhet till personerna i programmet och även till situationerna och miljön. Även om Mona och Hans inte kan identifiera sig med småbarnsfamiljen så finner de andra element i programmet som de upplever ligger nära de själva. De relaterar båda mycket av det de upplever genom programmet till andra erfarenheter ur vardagslivet. De upplever sällan en distans till programmen. Det engagemang Hans och Mona upplever i *Änglarna sover* genomströmmar även deras tillägnande av *Resfeber* och frågeprogram i allmänhet; de lever sig in i programmet och försöker själva svara på frågorna. De upplever också en närhet till de tävlande i *Resfeber* och de anser att det beror på att det är vanligt folk och inte kändisar.

Mona har en upplevelse som ligger väldigt nära henne själv; hon sätter mycket av det som händer i *Änglarna sover* i direkt relation till sitt eget liv. Ett exempel på detta är situationen där Jessica går till grannen för att klaga och blir inbjuden; detta säger Mona relaterat till sin egen relation med grannarna som hon menar ser ut på ett helt annat sätt och hon blir avundsjuk på Jessica. Monas upplevelse av programmet är således åtminstone till denna del väldigt engagerad och odistanterad. Även reportagen kan vara en identifikationsmöjlighet; exempelvis känner Hans mycket väl igen sig i drömmen om att resa långt bort.

Vad gäller blandformen i *Änglarna sover* så tycker Hans att den är rolig, konstnärlig och nyskapande medan Mona inte kan ta till sig den konstruktionen eftersom hon anser att det inte blir en sammanhängande helhet i programmet. Det är viktigt för henne att delarna i program hänger ihop. Hon ser sig själv som en realistisk människa och det skapar därför distans när hon anser att formen är orealistisk. Något som de båda är överens om är att det är för mycket musik i programmet och de menar själva att deras åsikter kan vara generationsbetingade. Mona och Hans använder TV:n som avkoppling och tittar på vissa program regelbundet, men väljer också många program för stunden. För att fånga deras uppmärksamhet måste programmet ha någonting som binder de direkt om de bara råkar zappa förbi; de upplever nämligen inte att de skulle planera in att se *Änglarna sover*.

När det gäller *Resfeber* är både Mona och Hans inne på en del förändringar som de menar skulle förbättra programmet och göra det lite annorlunda. I motsats till upplevelsen i samband med *Änglarna sover*, menar nu också Mona att hon vill ha något nytt. Denna upplevelse kan vara kopplat till genren. Mona säger att hon gärna ser frågeprogram men sällan planerar att se dem i förväg. Det stora antalet frågeprogram varav Hans och Mona tar del av några stycken, gör att ett program i denna genre måste vara lite speciellt för att kunna hävda sig. I allmänhet är dock Hans och Mona positiva till *Resfeber*. En upplevelse som möjligen kan vara åldersbestämd är att både Hans och Mona skulle vilja dra ner på tempot i programmet och införa mer diskussioner och mindre fysisk aktivitet. Hon nämner *Kontrapunkt* och *10 000-kronors-frågan* som exempel på frågeprogram som tilltalar henne.

## 4.2 Familjen Mölnlycke

Bengt 38 och Lena 37, har två barn, Mårten 5,5 och Gabriella 3,5 år gamla. Därmed tillhör de alltså målgruppen för *Änglarna sover*. De bor i en villa i Mölnlycke och har tillgång till de marksända TV-kanalerna samt basutbudet i kabel-TV. De har inga betalkanaler.

Lena är tandsköterska och arbetar i Mölndal. Hon har gått en 2-årig utbildning för att bli tandsköterska. Bengt arbetar på Mölnlycke med produktutveckling, bl.a. med att utveckla inkontinensskydd. Han är ingenjör och har bakom sig en Chalmersutbildning.

Deras huvudintresse är barnen. Bengt är sportintresserad och spelar bl.a. lite innebandy. Enligt dem får man lägga de flesta av sina intressen på hyllan när man skaffar barn. Tidigare spelade de t.ex. golf, men de har de slutat med sedan barnen kom. De går på bio några gånger om året och mer sällan på teater. Bengt besöker då och då ett sportevenemang.

Lenas och Bengts TV-tittande styrs i stor utsträckning av hänsyn till barnen. De ser många program tillsammans med barnen och inleder inte sitt egentliga TV-tittande förrän vid 21-tiden när barnen har somnat. Då ser de oftast *Aktuellt* och sedan ser Bengt på *Sportnytt*. Lena betonar att även tittandet på nyhetsprogrammen har en del med barnen att göra. Hon ser t.ex. på väderprognosen bl.a. för att bestämma vilka kläder barnen ska ha på sig nästa dag på dagis.

De tittar bl.a. på *Hur gör djur*, *Trodde du ja*, *24 Karat*, *Fångarna på Fortet*, naturprogram och barnprogram tillsammans med barnen. Dessutom tittar de på vissa episodserier, exempelvis *Scali*. Ibland ser Bengt och Lena filmer, men då oftast inte när filmen sänds. De spelar i regel in filmerna och ser de senare, framför allt om de går på TV 3. Deras egna TV-kväll blir inte så lång eftersom de börjar titta så sent som 21 och ofta är trötta och går och lägger sig redan vid 22-tiden.

Vad gäller övriga medier så prenumererar de på *Göteborgs-Posten* som enligt Lena är den enda dagstidning de läser. Dessutom läser Bengt *Ny teknik* och de använder sig båda av tidningar som berör deras familjeliv och barnen, t.ex. *Vi föräldrar* och *Råd och Rön*. De läser inte särskilt mycket böcker även om de varit med i flera bokklubbar och följaktligen har tämligen mycket böcker. Som regel är de dock för trötta för att läsa.



Bengt och Lena hade ganska många synpunkter och koncentrerade sig framför allt på programmen. De kom också med flera tips och önskemål på vad de skulle vilja ha för TV-program.

## Änglarna sover

### Närhet - identifikation

Lena och Bengt upplevde det som ett problem att familjen i Änglarna sover var så olik de själva. Denna brist på identifikation gjorde att de inte alls kunde ta till sig fiktionsdelen i programmet. Den främsta skillnaden mellan dem och Änglarna-familjen är, enligt de själva, att Jessica och Robert var alldeles för slarviga och oorganiserade, ibland så mycket att de dessutom brast i trovärdighet. Det enda de tyckte sig känna igen var att det är skönt när barnen sover. Lena säger:

*Ja, jag vet inte. Jag tyckte nog att det var lite småstökigt på något sätt. Men det kanske är för att man inte är i samma situation.*

På frågan om hon inte känner igen sig i familjen säger Lena:

*Nej...det är skönt när de sover. Men som helhet tycker jag inte att det...*

Även Bengt tyckte att det var just det att uppleva det som skönt när barnen har somnat, var det som han kunde känna igen:

*Det var ju det där när de sover då...visst när han sitter vid sängen där och de äntligen har somnat va...Sen har man visst varit rädd när det har knakat...Vi hade då i lägenheten där ett golv som knakade...då var man försiktig där för man ville inte att...när de äntligen har somnat ville man inte riskera någonting, precis efter...Så det var väl det man kände igen sig då...första...det var väl egentligen bara där i början då...Jag menar det var ju oorganiserat allting...*

Både Bengt och Lena reagerade på segmentet när Jessica är ute och dricker vin med sina kompisar. De menar att även om de själva gör det ibland så här det mycket mer planerat. De upplever alltså ett stort avstånd mellan sig själva och familjen i programmet. Avståndet går igenom hela fiktionsdelen. Bengt och Lena känner att Robert och Jessica är impulsiva och oplanerade medan de själva är mycket organiserade - de kan inte identifiera sig med några som de uppfattar som helt olika de själva. Bengt:

*Pengar ingenting och...hade de ingenting och ändå spenderade de massa pengar på frisyrier och rökte och hade sig fast de inte hade pengar, så det stämmer inte...*

Trovärdigheten brister, enligt Bengt, på flera punkter och han tar som exempel det att Jessica kommer och skäller på Robert när han stryker för att hon tycker han viker fel, och att Jessica inte går upp och tittar till barnen när hon kommer hem. Bengt reagerade dessutom på det tomma kylskåpet och på Roberts agerande i samband med detta:

*...och ingenting i kylskåpet heller...det där då va...tomma förpackningen...och han slängde undan det så här...så det stämde inte riktigt, kände jag i alla fall...*

Bengt och Lena tror att det är viktigt att kunna känna igen sig i familjen, vilket de själva alltså inte gör. Detta gör bl.a. att de upplever familjen i Änglarna sover som överdriven. Lena menar att hon förstår att man måste överdriva lite för att det ska bli komiskt, men enligt hennes uppfattning går man lite för långt i det här fallet. Samtidigt inser hon att alla inte är som de själva och hon tror att de familjer som kan känna igen sig i Robert och Jessica upplever programmet på ett helt annat sätt. De känner inte heller att de blir nyfikna på familjen och skulle vilja veta mer om den, även om Lena är lite nyfiken på barnen. Bengt uttrycker sin brist på förtroende för rollfigurerna på ett annat sätt:

*...det var liksom ingen familj, utan det var mera två personer som råkade bo i samma...lägenhet då va...*

Bengt och Lena kände inte heller någon större engagemang i reportagen, antingen för att de ansåg de överdrivna eller för att de inte kunde känna igen sig. När det gäller exempelvis inslaget om män i 30-årskris upplever Bengt och även Lena att detta reportage inte berör dem, eftersom de är för gamla (Bengt 38 och Lena 37). Bengt säger:

*...och 38 nu...så jag känner inte igen mig riktigt. Jag känner mig lite för gammal då va. Jag förstår att de vill ha den där friheten att komma ut med grabbarna, men...*

Inslaget med drömmen om och resan till Söderhavet upplever Lena och Bengt en närhet till så tillvida att de drömmer om att resa, men de känner att omfånget är lite för överdrivet. Även i detta fall anser de också att Robert och Jessica är överdrivna och brister i trovärdighet, Bengt:

*...3000 kronor hade de på banken och så skulle de åka till..." Kan inte vi åka till Barbados eller Västindien eller då va...", ...ja menar*

*3000 det är ju...om man har 3000 på banken så då ligger man ju illa till va, känner jag. För 3000 är minimum...Jag menar, då har man inget säkert...då åker man ingenstans va. Då stannar man hemma för det räcker ju att diskmaskinen går sönder eller...*

De själva menar att även om de vill resa så är Söderhavet lite väl långt bort. Lena säger att hon kan tänka sig någonstans emellan Borås och Söderhavet (och syftar då på Roberts prat om Borås i Änglarna sover). Bengt och Lena är praktiska och realistiska, något som genomsyrar hela deras upplevelse av programmet.

Musiken var någonting som åtminstone delvis var positivt. Både Bengt och Lena tycker Mats Ronander är bra och de tror att det är ungefär sådan musik man bör spela om man vill nå småbarnsföräldrar. Bengt uttrycker dock viss skepsis eftersom han tror att Ronander kan vara lite för gammal. Han har efter inslaget om 30-årskrisen uppfattat målgruppen som småbarnsföräldrar runt 30. Bengt upplevde dock att musiken upptog alldeles för stor del av programmet, men detta återkommer vi till nedan.

### Konstruktion - form

Bengt och Lena är båda positiva till blandformen även om de ibland har lite svårt att förstå den. Bengt säger:

*Jaa, det är ju käckt med den här mixen då mellan fiktion, reportage och musik...*

Deras uppfattning kan sammanfattas så att de uppskattade den nya formen men var tveksamma till innehållet och då framför allt fiktionsdelen. Bengt uppskattar lösningen med att grannen har ett band i köket och även det interaktiva inslaget när Robert talar med TV-hallåan. Det senare tycker han är ett roligt grepp, men han anser att man inte utnyttjat det på rätt sätt:

*Det där med TV:n...det var ju rätt roligt när han ser på TV och dialogen på TV:n där..Det tyckte jag var en kul grej va... /.../ De kunde väl ha haft en rolig dialog istället lite på ett annat sätt, för det här negativa som då var... Så det var bra, men de missade något där...*

Vad Lena och Bengt bl.a. vänder sig mot är bla blandningen mellan seriöst och komedi. De skulle hellre vilja ha en enhetlig linje och när vi har diskuterat ett tag kommer de fram till att de skulle vilja att hela programmet var lite mindre seriöst och med en lättare framtoning. I inledningen av intervjun säger Bengt:

*Jag förstår inte bara...om det skulle vara en komedi eller... för det var dels överdrivet det här med själva familjen och så då reportagen tyckte jag var väldigt seriösa då va... (ohörbart) Jag vet inte riktigt vad det var meningen att det skulle vara för någonting där va... Atingen var det ett seriöst program... och jag är tveksam till om det som var i de här seriösa avsnitten om det var... riktiga. Stämmer det då...eftersom det andra var ju inte riktigt tycker jag. Jag känner inte igen den situationen.*

När vi tar upp formen igen senare under intervjun uttalar sig Bengt igen i samma banor:

*...vara seriös i en del och skojfrisk i en annan...och så musikalisk i en tredje...det vet i sjutton...jaa... Då vet man inte vad man ska klassa den till va... /.../ även om de här reportagebitarna kan vara intressant va... Det känns som det måste vara balans där va, det får inte vara...om det är seriöst den här faktadelen, även om det kanske kan vara lite mer roliga grejer, men då liksom riktiga saker, då vill man inte att den här fiktionsdelen då ska vara oseriös... balansen där då.*

När Lena talar om den nya formen lyfter hon fram att hon uppskattar den men att det blir vissa problem i och med att den är just ny. Hon uppskattade särskilt övergångarna mellan de olika inslagen:

*Ja, det är ju ganska nytt. Det är lite svårt att ta till sig då... programmet, men...man kan säkert göra mycket roligt på de olika... göra ett renodlat program också tycker jag. Det är inte säkert att man...man sätter sig en kväll och tittar på Mats Ronander för att man tycker om honom, och så får man liksom allt annat på köpet...då...eller tycker de här människorna är roliga för man känner igen sig, för man har också tomt kylskåp...lyssnar man inte heller på det för att man inte är intresserad av musiken... Men som sagt, det är väldigt nytt också, så därför så är det svårt att...Ja, det blev lite... övergångarna är i och för sig väldigt bra tycker jag; när de stängde av radion där inne, tyckte jag var fräckt och TV:n och det här...*

Bengt kommenterar att programformen är svår men intressant.

## Genre

Framför allt Bengt, men även Lena betonar starkt att musiken utgjorde en alltför stor del av programmet, Bengt:

*Sen tyckte jag att det här med musiken och det...att de var för långa. Gillar man inte Mats Ronander så är det ganska jobbigt att höra...det kändes som 5 minuter varje gång han spelade... det kunde kanske varit lite kortare, tycker jag i alla fall...*

När det gäller musiken kommenterar Lena att hon kopplade bort den eftersom den bara malde på. För övrigt anser de båda att det hade varit roligare om det hade hänt mer undertiden bandet spelade. Fiktionsdelen skulle, enligt deras åsikt ha fortgått med musiken som en ljudkuliss och så kunde man då och då fått en glimt av bandet. Bengt:

*...sen var det i och för sig kul emellanåt när han bankade i väggen och så där va...men ändå. Det var lite för mycket närbilder på Mats Ronander och gänget där va. /.../ Visa musikerna...de är ju inte vackra musiker ofta då va...lite feta och...stripiga hår så... ser allmänt dassiga ut va...de ser ju liksom inte...de gör ju ingen show av det...*

Som tidigare nämnts så önskar Lena och Bengt bl.a. ändra på innehållet i reportagen som de anser ska lätta upp småbarnsföräldrarnas vardag snarare än att påminna om de problem de redan vet om att de har. Lena menar:

*Om man då kunde hitta lite mer...sådana inslag som småbarnsföräldrar...inte sån där barnmats...men ändå...lite fångslande... /.../ Lite flärd ja. Lite drömmar, lite vardagsproblem som inte är tråkiga...*

Bengt uttrycker också åsikter om vad han skulle vilja ha för reportage:

*...sådant som är roligare, inte för seriösa, typ samhällstillvända reportage då...lite roligare idéer /.../...som t.ex. mindre pengar till dagis och sånt där, det hör man ändå va...*

Lena:

*Ja som tips på vin till lördagen och så va...*

Varken Bengt eller Lena tyckte att reportagens andel av programmet var problematisk. Däremot kändes programmet långt för Bengt som upplevde musikavsnitten som mycket långa:

Jag tyckte det kändes för långt. Jag tittade på klockan...är halvtimmen inte slut än... Men det är riktigt, det kanske beror på att man tappade tempo med musiken nu...då känner man att då blir man trött va, och så ska man bygga upp igen i nästa episod av programmet. Det blev för mycket på något sätt. Det kändes långt. Man tittade på klockan...

## Resfeber

### Programmets innehåll

Bengt och Lena var inte särskilt positiva till Resfeber och en av de viktigaste anledningarna till detta är enligt de själva, bristen på överensstämmelse mellan de tävlandes prestationer och priserna. De tyckte det var orimligt fina priser för att vara en sådan oseriös tävling. Priserna i Supersvararna är mer passande för ett sådant här program anser Bengt:

Jag tänker på 10 000-kronors frågan och så där...så går ni vidare till 2500 kronorsnivån...det var ju rätt seriöst...så kommer sådana här program då när programledaren rättar... ah tänk nu...så de får rätt ändå för de får en chans till och så där va...och så plötsligt kan de vinna då, trots att de får hjälp och det är lite hipp som happ så kan de vinna då en jordenrundresa för 4 personer och får 50 000 i reskassa typ värt 100 000 ihop. Tänk att man kan vinna så mycket i ett sånt här oseriöst program, eller där programledaren kan styra så mycket vem som vinner och så där genom att säga rätt namn och ge en chans till och så där va...och om det nu är så lätt att vinna 100 000 va, då vill jag också ha chans och komma dit va, varför skulle de två vara då va på det programmet för det skulle vem som helst nästan kunna vinna då va...så jag kände att - nej så lättvindigt får man inte göra det. Jag menar ska man vinna något i ett sånt program, då ska det vara en resa till Kebnekajse eller nåt sånt där...eller vandrarhem någonstans uppe i Sverige som han Lars-Gunnar Björklund har på sina program, det är den nivån. Men högre vinster ska det inte vara...i så fall ska det vara mer seriöst tycker jag.

Bengt anser att det allmänt sett har blivit alltför lätt att vinna pengar. Lena håller med och tar Loffes program som ett bra exempel:

Tänk på han Loffe t.ex., man fick en knippe morötter och alla var lika glada för det. Det känns liksom bättre när man tittar på det...

Bengt och Lena har ibland svårt att se vad som är misstag och vad som ska vara med, och de är som sagt tveksamma till att programmet är så oseriöst som de uppfattar det, Bengt säger:

*Om man ställer frågor lite mer noggrant då va. Man får en chans, har de rätt så... svarar de fel så... får de ingen ny chans, han ska inte hjälpa de på traven då va... Som när de höll på med labyrintspelet... fast den gick ned i hålet så var det ingen som började om från början, de bara fortsatte där man åkte ned då...*

Lena försöker lyfta fram de positiva sidorna med programmet. Hon anser att det trots allt fanns inslag som engagerade henne, och som exempel ger hon tävlingsmomenten med att gissa väskan och gissa vad kändisarna hade med sig på resan:

*...och det här vad han hade med sig när han var ute och flög och reste lite och sådär. Det var ju också en ganska rolig grej då...*

Hon upplevde dessutom Kronér som en programledare som till viss del tilltalade henne, och då framför allt hans musikaliska insatser. Bengt i sin tur uppskattar visserligen Kronér men upplever en känsla av upprepning; han kan redan de skämt som kommer att dras. Som programledare skulle han vilja se någon ny begåvning. Mycket av Bengts åsikter förefaller sig grundas i att han i sitt TV-tittande upplever en likriktning som tråkar ut honom.

Även om Bengt och Lena inte upplevde programmet som helt positivt så fanns ändå en grad av engagemang. Lena kände igen sig i musiken och satt och sjöng med. Dessutom levde hon sig in i programmet så pass att hon satt och försökte hitta svaren på frågorna som ställdes. Även Bengt upplevde detta, men hans upplevelse begränsades av att han tyckte tempot var för högt; han hann inte med att svara själv.

Att försöka engagera tittaren genom att uppmana till att skicka in egna videoinspelningar upplever båda Lena och Bengt som uttjatat och tråkigt. De anser bl.a. att så många program har använt sig av detta grepp att det måste finnas en oerhörd mängd videoband liggande som man kan använda i så fall; Bengt säger:

*Jag menar det finns ju program som lever på detta då va att samla in videoprogram, även TV 1 och så TV 3 och allt möjligt, så det finns ofantligt mycket material redan innan... så varför ska vi skicka in ytterligare grejer då? Att de inte visar det de har istället...*

Gästartisternas deltagande var inget som Bengt fäste sig vid varken i positiv eller negativ bemärkelse. Lena däremot uppskattade detta inslag och då främst att det var Ravelli som var med. Här upplevde hon direkt en närhet till programmet eftersom hon tycker om Ravelli:

*...men det här med Thomas Ravelli tyckte jag var en bra grej alltså.  
Men det är väl för att det passar mig.*

Både Bengt och Lena reagerade negativt på sammansättningen av de tävlande. Barnen fyllde enligt dem ingen funktion och det har de upplevt som negativt, allt i linje med den starka känsla de har för sina egna barn. Bengt och Lena hade flera förslag på hur de skulle vilja ändra på programmet, men detta tar vi upp under genre.

## Genre

Bengt och Lena ser på vissa frågeprogram men upplever inte att *Resfeber* utmärker sig i förhållande till andra program i denna genre. För Bengt känns *Resfeber* som en i mängden. Lena säger till och med vid ett tillfälle att hon inte anser att hon är så trött på frågeprogram att det här programmet inte behövs. Bengt menar att programmet måste vara extraordinärt för att kunna hävda sig i mängden:

*Det måste ju vara...extraordinärt...du har ju sett så mycket  
frågesport program på de andra kanalerna va...så det måste ju  
finnas något speciellt, om du ska ha det här på bästa  
sändningstid så måste det vara något som lockar...*

Som tidigare nämnts så har Bengt och Lena flera förslag på hur de skulle vilja att ett frågeprogram på resetemat ska se ut för att, enligt deras uppfattning, vara bra. Deras synpunkter kan sammanfattas i tre ord: förnyelse, tempo och kunskap.

De har tidigare gett uttryck för känslor av upprepningar och de önskar alltså ett program som känns nytt. Bengt skulle t.ex. gärna vilja ha ett oprövat kort som programledare och Lena håller med även om hon gärna vill ha kvar Kronér i programmet på något sätt. De enas om att de tycker att han kan få vara bisittare och komma in ibland och sjunga och vara lite rolig.

När det gäller de tävlande skulle de vilja se att det mer var fråga om samarbete och att alla får delta. Bengt föreslår att man ska låta hela familjer tävla mot varandra (familj för Bengt är 2 vuxna och 2 barn):



*...barnen satt med jätte impade av sina föräldrar som var duktiga antagligen då va, men de kunde inte tillföra någonting. De hade ingen chans.... /.../ Man kunde ta dit hela familjer då t.ex. - 2 vuxna 2 barn. Som gör någonting då va...barnen tävlar mot varandra...*

Tempöt är ett annat nyckelord för framför allt Bengt. Han vill ha mer aktivitet i programmet och jämför med 24 karat som han tycker har fler inslag med högre tempo. De tävlande kunde t.ex. få bygga någonting anser han och Lena föreslår att de tävlande ska bygga Lutande tornet i Pisa.

Lena betonar den kunskapsförmedlande biten som hon tycker skulle vara nybildande och intressant. Även här relaterar hon till barnen, då en förklaring till hennes förslag är att hennes son är intresserad av främmande länder, och hon tycker det skulle vara roligt att kunna titta på ett sådant program tillsammans med barnen och lära sig saker ihop. Programmet skulle enligt henne gärna få vara mer av utflyktskaraktär:

*Jo man kan utveckla det lite grand... Man kan ju göra sådana här saker att man tar lite mer maträtter, inte bara musik...bara sånt sitta och trycka och svara på musik.. det var ju ganska tråkigt...men kanske då säga några maträtter - Vilket land tänker vi på? Eller duka med kinesiska pinnar eller... jag menar det måste finnas jätte mycket sånt där olika seder och bruk i olika länder... och sånt är ju intressant. Det kan ju vara jätte roligt... Det kan man se med barnen också, för detta var ingenting speciellt för barnen...om man säger så här - Så äter de i Kina och så och så gör man där i det landet och så tar man några frågor om det landet och så kör nästa land. Så det blir mer...mer utflykt genom programmet så att säga. Lite innovativt då också...För just det här med att resa och olika länder...det märker vi på Magnus, det är ju jätte intressant... /.../ ...och nu ska vi resa till Afrika och där äter man...så tar man då en maträtt...och så lite djur och lite kläder...Det är så jätte mycket alltså med olika kulturer...Och det kan ju vara bra med tanke på...klimatet som det är med invandrare och allting sånt. För detta var ju ingenting sånt...De kan göra lite informationsprogram samtidigt som...*

Lenas upplevelse präglas alltså i hög grad av att hennes starka engagemang i sina barn, och hon vill helst ha program där hon kan titta med behållning tillsammans med barnen.

### **Sammanfattning familjen Mölnlycke**

Bengt och Lena upplever ingen större närhet till vare sig *Änglarna sover* eller *Resfeber*. Vad gäller *Änglarna sover* brister det i identifikationen med småbarnsföräldrarna och deras vardag. Lena och Bengt menar att familjen i *Änglarna sover* är slarviga och oorganiserade medan de upplever sig själva som mycket organiserade. Det enda de kände igen var känslan av välbehag när barnen sover. Bristen på identifikation med familjen utmynnade i att Lena och Bengt på vissa punkter ifrågasatte trovärdigheten; detta gällde t.ex. att en småbarnsmamma så oplanerat går ut efter jobbet och dricker vin, och att en småbarnsfamilj har ett kylskåp som är så tomt. Trovärdigheten förefaller vara viktig för Bengt och Lena. Inte heller reportagen gav upphov till några känslor av identifikation hos Bengt och Lena. Deras praktiska och organiserade läggning är också här den främsta skiljelinjen. Även om de till viss del känner igen drömmen om att resa så upplever de det t.ex. alltför orealistiskt att man skulle åka till Söderhavet så länge med så små barn.

Programformen i *Änglarna sover* tilltalar både Bengt och Lena även om de har en del att invända mot hur man har lyckats utnyttja de möjligheter som de ser i den nya formen. Bengt upplever t.ex. att avsnittet där Robert talar med TV-hallåan kunde ha utvecklats på många sätt. De vänder sig också mot att programmet innehåller en blandning mellan seriösa inslag och komedi. Lena upplever också att programformen öppnar många möjligheter som kan vara roliga, men hon betonar också att det nya med formen kan vara ett problem, eftersom man inte vet vad man kan förvänta sig.

Både Bengt och Lena menar att musiken utgör en alltför stor del av programmet. När det gäller innehållet skulle de vilja ändra på detta bl.a. genom att reportagen tog upp frågor som berör småbarnsfamiljers vardag på ett roligt sätt. De tråkiga vardagsproblemen känner de att de har tillräckligt av redan.

Bengts och Lenas upplevelse av *Resfeber* liknar inte hur de upplevde *Änglarna sover*. Den upplevelsen präglades av att de inte kunde identifiera sig och att de ansåg många avsnitt vara orealistiska. I detta sammanhang var identifikation och realism viktig, antagligen på grund av att programmet åtminstone till viss del hade dessa anspråk.

Det största engagemanget och mest reaktionen från framför allt Bengt men även Lena, gällde prisernas överensstämmelse med

prestationerna. De tyckte att priserna var alldeles för fina för ett oseriöst frågeprogram av mer underhållningskaraktär som de upplevde att *Resfeber* var. Antingen, menar de, får man kräva mer kunskaper från de tävlande eller så får man ha mindre priser.

Både Bengt och Lena engagerade sig i vissa avsnitt av programmet; Lena sjunger med i musiken och försöker själv svara på frågorna och Bengt skulle vilja svara på frågorna men upplever att tiden är för begränsad. Bengt betonar vikten av originalitet och tempo; han tycker t.ex. att det ska vara mer fysiska aktiviteter. Lena i sin tur skulle vilja föra programmet lite åt det mer informativa hållet och dessutom göra det barnvänligt. Att kunna dela upplevelsen av TV-program med barnen är viktigt för henne.

Upplevelsen av *Resfeber* kan säkert till viss del hänföras till synpunkter på frågeprogramsgenren i allmänhet. I Bengts och Lenas fall är det svårt att utläsa några tydliga preferenser för eller mot sådana program. De tittar på flera frågeprogram, de har åsikter om hur de skulle förändra innehållet och de säger aldrig att de inte skulle se programmet. Men däremot betonar de båda att *Resfeber* skulle behöva kännas mer unikt och komma med något nytt för att det på allvar ska kunna hävda sig i den genren. Lena uttrycker vid ett tillfälle att hon är trött på den sortens program. Troligen är det så att huruvida de skulle titta på *Resfeber* eller inte har att göra med när programmet sänds och vilka andra program som visas. De avvisar inte programmet helt, men tycker inte att det är särskilt spännande eller unikt.

### 4.3 Familjen Alingsås

Annika, 31, och Christer, 33, har två barn 1,5 och 3,5 år gamla. Annika har huvudsakligen varit hemma med barnen, barnen har precis börjat på dagis. Annika har senast jobbat i gatukök, hon har bl.a. arbetat på bensinmack och haft en egen kiosk. Sedan de fick barn har hon ibland jobbat kvällar och helger i gatuköket. Nu är hon sjukskriven. Christer är anläggningsarbetare och kör grävmaskin.

De bor i lägenhet i centrala Alingsås. Har tillgång till fem svenska TV-kanaler, TV 1000, Eurosport och Superchannel. De säger att de trots det stora utbudet ändå oftast tittar på de svenska kanalerna 1, 2 eller 4. Fyran är favoritkanalen. Christer:

*Men jag har många gånger funderat på att vi skulle klara oss med ettan, tvåan och fyran. Vi hamnar faktiskt väldigt ofta på fyran.*

Annika håller med: *Ja, fyran är bra*

Annika har inga specialintressen, men hon skulle gärna gå på teater, något som sällan blir av och ett intresse hon inte delar med sin man. Christer är intresserad av musik, han spelar golf och är sportintresserad.

*Ja, du har ju din golf som du är intresserad av och den tar ju ganska mycket tid, så sen får ju jag passa på på vinterhalvåret att göra mina grejer, äh, det låter fånigt, men. Egentligen har vi inga gemensamma intressen så, men det är klart, på bio skulle vi kunna gå mycket mer, om vi hade tid och möjlighet/.../ Jag skulle till exempel hemskt gärna gå mer på teater, men det skulle inte du göra/...//.../.vi är tillsammans och umgås med kompisar/.../vi umgås med kompisar, ganska mycket med folk som också har barn då/.../Sen våra intressen, det gör vi nästan mer var och en för sig egentligen*

## Änglarna sover

### Närhet- identifikation

Det fanns en hög grad av identifikation hos både Annika och Christer med familjen i programmet. Barnfamiljens livssituation var något som de definitivt kunde identifiera sig med; lättnaden på kvällen när barnen har somnat, hoppet att vinna på Lotto, att trampa på leksaker, röran i lägenheten etc. Här var de eniga på många punkter. Christer tyckte att det gick att känna igen sig i barnfamiljen även om han ansåg att det var en karikatyr av en barnfamilj.

*Karikerat, ja! Framförallt när han trampade på duplon./.../Det är ju precis som att man väntar på att någon av dem ska börja skrika här, bara för att vi ska sitta och prata här. De kan börja skrika när som helst. Det dröjer kanske en halvtimme innan man slappnar av.*

Annika kände också igen sig i många detaljer i programmet. Hon relaterade programmet direkt till sina egna erfarenheter. Lättnaden när barnen har somnat, röran i lägenheten osv. Hon funderar på om det som fanns med i programmet är typiskt kvinnligt; Sex orkar man inte med om hemmet är i kaos. Vad som är kännetecknande för Annikas kommentarer är att de dels är direkt relaterade till sånt hon känner igen i sitt eget liv, dels att det är sånt som hon kanske inte känner igen sig i direkt, men ändå tycker att det är realistiskt. Kvinnan som rättar sin man när han viker tvätt. Så är det inte

hemma hos Annika och Christer, men hon kan ändå känna igen det som ett typiskt och därför realistiskt drag hos kvinnor att på så sätt klaga på sina män.

*Ja, det gjorde det ju. Hur många gånger har man inte gjort det och skrikit hej vilt här (om att trampa på duplokloss). De gör fruktansvärt ont att trampa på också/.../Och lottokupongen hysteriskt väntande på...ska vi vinna? /.../det här när hon säger att jag orkar inte koncentrera mig på sex nu... (skratt)... det är ostädat och eländigt och ...det är väl typiskt kvinnor. Är det inte diskat så blir det inget annat heller./.../det här när han blir så glad när de sover, när han gick ner för trappan. Det är ju så vi springer här./.../Så är det ju, man blir alldeles överlycklig när barnen sover./.../Och det är ju typiskt, hon kommer in och talar om hur det ska vara också. Att inte du säger någonting om det (Hintar mot sin man)/.../ Men du stryker dina skjortor faktiskt. Och så säger han, så gör inte min mamma. Så säger inte du, men det är nog ofta så. Så det tyckte jag var realistiskt.*

I en provintervju med välutbildad man i Göteborg kommenterade han just lottokupongen som distansskapande, han spelar aldrig och kupongen var helt obekant och hela grejen att titta på text-TV, kupong och kvitto var för honom tämligen obegripligt.

Vi diskuterade om situationen i sig var realistisk, kvinnan ute på krogen, mamman hemma och strök tvätt. det var inte någon situation som brukade inträffa hemma hos dem precis, men de tyckte båda att det var en situation som var realistisk och som de ändå kunde identifiera sig med. Annika:

*Det har väl aldrig hänt här i och för sig, du har väl aldrig strukit medan jag varit på krogen? /.../ Ja ja , det är ju inte orealistiskt i och för sig/.../ Ja, så skulle det kunna vara i och för sig.*

Christer:

*Men man kan ta det som en händelse, att jag är hemma...Så är det ju nu(förtiden)*

Annika och Christer blev nyfikna på familjen de skulle vilja veta mer om dem, de skulle vilja veta något om barnen. Det var något som de efterfrågade och det var för att ytterligare kunna identifiera sig med familjen, för att familjen ska vara "verklig". De var helt enkelt nyfikna och ville veta mer. Annika säger:

*Det tycker jag att man saknade, man hade velat veta lite mer om just den familjen som det handlade om och så./.../jag skulle nog gärna vilja veta, jag är lite så där, vill veta vilka de är/.../ men jag skulle*

velat sett barnen någon gång på nåt sätt, men jag vet inte, jag skulle nog velat veta att de finns där ordentligt på nåt sätt/.../De kunde ju velat haft lite vatten någon gång i allafall/.../ (Om att barnen ju borde sova vid den tiden) Ja, ska och ska, det är ju ofta de kommer och springer, speciellt C (Den äldste sonen) han kommer upp och vill ha vatten och så. Han har kommit i den åldern att han börjat ned det här. Men det vet man ju inte riktigt, man vet ju inte hur gamla de är.

Christer håller med.

*Barnen blev man ju nyfiken på, framförallt så var det svårt att placera dem i ålder. De skulle lika gärna kunna vara tio- tolv år, även om föräldrarna såg unga ut så skulle de kunna.../.../Jag fick en aning om att det skulle vara två /.../man blir nyfiken/.../ Vilken typ av ålder de har, det hade inte spelat någon större roll*

De vet ju själva hur det är att ha barn, Annika refererar till egna erfarenheter, hon vet att barnen kanske inte sover fast föräldrarna tycker att de borde. De är nyfikna på familjen och om de fick se mer av den skulle de kunna identifiera sig bättre med den. Både Annika och Christer önskar att barnen vore mer tydliga i programmet.

På en fråga om de kände igen sig i hemmet var det en sak speciellt Annika fastnade för och det var det tomma kylskåpet. Hon vill att familjen och dess livssituation ska vara realistiskt skildrad. Hon identifierar sig med allt i familjens situation som hon kan känna igen sig i. Men hon reagerar starkt mot det som hon tycker är orealistiskt. Och det var framförallt det tomma kylskåpet som hon tog upp. Av egen erfarenhet menar hon att barnfamiljer faktiskt har mat hemma och att det kylskåp vi fick se mer såg ut som hos en ungsman.

*Det tomma kylskåpet tyckte jag faktiskt var konstigt i en barnfamilj, visst var det? Då skulle man ju tro att det var precis i slutet av månaden. Men allvarligt talat, man har väl lite mat hemma./.../ (innehållet i kylskåpet) kan ju vara fruktansvärt tråkigt, men det finns ju mat! Det bör det ju nästan göra./.../För så tråkigt tror jag inte jag känner nån som har i sina kylskåp, faktiskt. Det har väl inte ni heller?/.../ Det finns ju alltid mjölk och bröd, det finns det. Man kan åtminstone alltid få sig en smörgås./.../Nej, så där ser det mer ut hos ungsman som du säger. Det reagerade jag faktiskt på.*

Även Christer hängde på detta resonemang och menade att det var bara ungsman som har kylskåp av den sort vi fick se.

*Det tomma kylskåpet, det är väl egentligen bara ungarlar/.../Bara ensamstående*

För Annika och Christer är det självklart att en barnfamilj har mat hemma, ett tomt kylskåp är orealistiskt för dem och blir därför ett irritationsmoment, ett hinder för identifikation.

Både Annika och Christer tyckte att Jessica och Robert var realistiska som rollfigurer. Annika och Christer var tämligen neutrala inför frågan, men de tyckte ändå att de var realistiska.

*Grovt sett ja/.../Ja, det här moderna förhållandet då, han verkar vara lite yngre än hon, jag tyckte det (Christer)*

*Ja, de var väl som vem som helst, höll jag på att säga (Annika)*

Musikens roll för programmet diskuterades, en hel del av den diskussionen hamnar under konstruktion och genre. Men när det gäller identifikation är det uppenbart så att Mats Ronander och den typen av musik är musik som de känner sig hemma med. Det är musik som de gillar och musik som de känner vänder sig till folk i deras egen ålder. Annika har en bred musiksmak och tycker att Mats Ronander är bra. Det är inte så att han är hennes största idol, men han känns ändå okej och rätt för vår generation

*Ja, jag kan väl lyssna på honom/.../det går väl till vår generation*

Christer har också en bred musiksmak och tycker att Ronander känns rätt, han säger sig gilla:

*Allting som det inte pratas till (rap, min kamm)/.../Så känns det ju rätt i vår generation*

### Konstruktion - form

Här hade Annika och Christer definitivt olika åsikter. Annika tyckte att det inte var en bra lösning med blandformen. Hon säger många gånger under intervjun att hon inte förstod det. Hon tyckte inte att det var bra. Det enda som blandformen tillför enligt henne är att det blir rörigt. Christer gillade blandformen, även om också han tyckte att den var rörig. Han menade att det antagligen handlar om att vänja sig vid blandningen och då är det okej.

*Men jag tycker kanske att programmet var lite rörigt. Men det kan ju vara en anledning att vi hade den lille springande också.*

Annika håller med:

*Det tycker jag också att det var lite rörigt, jag fick liksom inte riktigt...*

När det gäller reportagen hade Annika och Christer definitivt olika åsikter. Annika förstod inte varför de var med och tyckte att reportagen var omotiverade i det här sammanhanget. Annika säger sig själv vara en realist och vill ha var sak på sin plats. Hon är intresserad av dokumentärprogram och relationskomedier, men dokumentärerna vill hon ha för sig och relationskomedierna för sig.

*...bättre att man gör två olika program. Jag känner lite grann så, gör två olika program då! Istället för det här*

Christer däremot tyckte att det fanns poänger med denna blandning av reportage och fiktion. Han känner igen Tengby i programmet och det var ett välkommet igenkännande. Han tryckte verkligen att det var en poäng med att man följde upp något som kan vara av intresse för en barnfamilj i ett reportage.

*Om man säger de här övergångarna, från de här föräldrarna till festfixaren till exempel/.../ tänka att det är Tomas Tengby som är författare/.../ Han är rätt vass, med kritik och det, även om han är vass så har han alltid...hur ska jag ta ett exempel...när man lyssnade på honom på morgonradion, det var en liten skruv också. ...Han skojar med en. Det kunde dröja en liten stund och man funderade på: vad håller han på med nu? Men det är ju han. /.../ Det var skillnaden mellan festprissarna va, det kostar bara tvåhundra-tjugotusen kronor! Det hade de kunnat bjuda ut hela dagispersonalen för, i hela östra Göteborg eller nånting. Det är en liten knorr som jag inte riktigt vet om jag gillade i underhållningsprogram./.../ man förstod ju vitsen och man förstod kritiken. Men ...Visst faen kan man tänka hur kan de ha råd, hur kan de lägga pengar på sånt när det finns.../.../vad får man för femhundra spänn och så var det då lite udd.../.../ (Om trettioårskris) men det ska ju fortfarande vända sig till oss och då är trettioårskris)absolut med/.../ Ja, jag tycker att det har sin befogade plats/.../ Om det fortsätter med typ något annat i nästa avsnitt, då och inte trettioårskris)utan kanske.../.../Ja, det kan komma vad som helst va, nåt som är typiskt för oss trettioåriga småbarnsföräldrar/.../Jag vet inte, jag tyckte inte att det kändes så konstigt ändå. ja det är klart, det är första gången jag ser det. Konceptet kanske är nytt och så, sen är det inte rörigt längre. Då vet man att det hoppar lite./.../Ja, man vänjer sig kanske vid det. I en första början kanske man tycker att det är lite rörigt. Nästa gång så vet man att det antagligen kommer en sån här liten grej. Något mer satiriskt, någon mer dokumentär och så./.../...det kan variera*



*från avsnitt till avsnitt. En gång kan det ju vara jättebra. Nästa avsnitt kan vara dåligt, beroende då på reportaget och om handlingen i familjen är rolig. Sen behöver ju inte dokumentäre vara det./.../Man log ju och kände igen sig (om trettioårskrisen)).*

Annika stördes av att hon tyckte att det var rörigt med reportagen. Det var rörigt, men framförallt så var det inte det hon ville se. Hon ville se mer av familjen. Hon skulle gärna sett att det teman som togs upp i reportagen istället togs upp i familjen, att samma tema fanns med där, mer utvecklat och helt utan reportage.

*Det förstod jag aldrig riktigt. När programmet sänds sen, ska det vara de här inläggen då? Intervjuerna med firmafest och så, eller ska det bara handla om den här familjen?/.../Jag tyckte att det var rörigt./.../ samtidigt så är det kanske inte det jag vill sitta och titta på i ett underhållningsprogram./.../ Ja som inlägg om de pratade om det sins emellan (Jessica och Robert, min kamm), men inte att behöva se dem (de i reportagen)./.../Det kan man ju ta och diskutera i ett annat program, att det är jädrit orättvist i samhället, det vet vi ju.../.../Jag skiter i om det är typiskt Tengby, jag tycker att det var dumt. Jag tyckte inte att det passade riktigt in. Om de två i soffan där suttit och diskuterat detta möjligtvis. /.../Nej, att hon satt där och beklagade sig att hon fick en almanacka i julklapp, det var ju tråkigt, men det kan jag titta på i ett annat dokumentärprogram./.../(Om resereportaget) Jag tyckte inte att det heller hörde dit egentligen. Jag tyckte inte att det passade in.*

Trettioårskris? Annika tyckte inte att det reportaget var förankrat i själva handlingen. För henne var det ett problem att vi inte visste om trettioårskris var aktuell i den familjen. Kopplingen mellan handlingen och reportaget var för lös för att kunna motivera reportaget.

*Inte att de gjorde slingor i håret heller./.../Det var ju han (i reportaget) som hade trettioårskris, men den familjen, hade de någon trettioårskris? Det vet man ju inte./.../ (om att pappan tittade på sig granskande i spegeln) han såg inte så himla missnöjd ut, men det gjorde han ju inte! Han hade inte rynkor precis, och inte klämde han finnar heller. Jag tryckte inte att han såg ut att ha någon kris precis. Tyckte du det?/.../ Hon sa ju i och för sig att hon hade gjort slingor när hon kom till den här grannen. men jag tyckte ändå inte att man satte det i samband med reportaget, ändå. Nej./.../Jag gillar ju mycket dokumentärer/.../ men jag tyckte inte att det hade med saken att göra eftersom vi fortfarande inte vet om de hade trettioårskris/.../Men om*

*hon står och funderar över middagsmaten, ska de sända från en restaurang då?*

Att det var musik med i programmet var något som både Annika och Christer tyckte var bra. De tyckte båda att Mats Ronander var bra och att musik av det slaget han spelade passade in. Att grannen hade musiker i sitt kök och att musiken på det sättet vävdes in i handlingen var också något som de båda uppskattade.

Christer är intresserad av musik. Han har ju i övrigt sagt att det inte är ett krav att programmets innehåll och form ska vara realistiskt, men när det gäller musiken blir det ändå någon form av realism och vardaglighet som gör att det är motiverat att ha med musik som är invävd på det sättet. Han har själv spelat i band så han vet att det kan vara svårt att hitta replokaler och det blir för honom inte ens orealistiskt att de är hos grannen i hennes kök.

*... jag tycker inte att det störde alls. Jag tyckte att det vävdes in, plötsligt så var de på TV. Det kändes inte så påklistrat. Det är ok att det ska vara musik med i programmet och att den helt plötsligt kommer därifrån, so what./.../Men du har aldrig letat efter replokal./.../Har man någon gång spelat själv och försökt hitta replokal så tar man nåns kök om man får det, det gör man va. Jag har jävligt svårt för att se Status Quo i ett kök. jamen typ Mats Ronander, han är halvstor, stor,*

För att musiken ska passa in i programmet har Christer ganska specifika krav på vad för slags artister som kan vara med och krav på vad för slags framträdande det ska vara. Hans krav är att artisterna ska vara svenska och att dessa ska vara vardagliga till sin framtoning. Internationella artister eller konsertliknande framträdanden menar Christer skulle bryta mot programmets form och innehåll i övrigt.

*Men det tycker jag att det får ju bara vara svenska artister./.../Inte en engelsk, sjung gärna på engelska, men inte en engelsk artist som bor där./.../Det funkar inte om det ska vara det här lite småtreoliga, vardagliga tonen./.../(stora utländska artister) det hade verkligen varit över the top, finsk eller dansk det skulle väl ha gått /.../jag tänkte mig att detta handlar om typ Stockholm, Göteborg eller Malmö. Och där är det inte otänkbart att en dansk dyker upp./.../det ska stå kvar lite grann på jorden, det gör det i och för sig med den här familjen, men då tycker jag att det ska vara det med musiken också./.../Ja det finns ju vardagston i barnfamiljen och då ska det finnas vardagston i det andra också./.../Ja, det är vanlig belysning*

*och vanliga kläder, det ser ut egentligen som om de står och övar. Och det är vad de ska göra i ett kök. Man uppträder inte i ett kök./.../det ska vara som det va, lite förstärkare och så, så att det ska se lite live ut. Och hade ju gärna fått vara det också. Man är väldigt trött på singback./.../Alla svenska artister skulle kunna vart med, i stort sett, Eva Dahlgren skulle kunna klivit in där, det hade inte heller känts konstigt. Stor eller liten, det spelar ingen roll, bara de inte är engelska./.../och att de är vardagsklädda då./.../ingen posering och så, sitter och spelar gitarr eller vad de nu gör*

Christer har en bred och tolerant syn på vilken musik som kan passa in. Förutsatt att det är svenskt så tycker han att i stort sett vad som helst passar in. Gärna Ronander och andra artister som kan tänkas intressera den generation han själv tillhör, de runt trettio. Det behöver inte bara vara stora och kända artister som är med, det kan vara en blandning mellan kända och okända. Han ser det inte som ett problem om det skulle vara med musik som han inte själv gillar. Han skulle kunna gå ifrån ett slag, zappa över till något annat en stund, men det skulle inte innebära att han skulle lämna programmet.

*-...det är ju vår generation/.../det skulle kunna vart Le Marc /.../Nej, så gamla är vi inte! (om Jarry Williams som Annika skulle vilja ha med)/.../Ja, jag gillar ju mest rock, men det finns dem som gillar dansband och schlager och det är helt okej det också./.../(Om det skulle komma musik som de inte gillar) Nej, då skulle jag kunna använda fjärrkontrollen och vänta i fyra minuter och sen komma tillbaka, det ungefär så man får göra när man tittar på program /.../men jag släpper det ju inte. Det beror kanske på./.../både så kallade storsäljare och såna som harvar på Dojan i stan/.../vad som helst, bara de beter sig på ett vardagligt sätt*

Annika tyckte också att det passade in med musik i programmet. Hon kunde trots sina realistiska krav i övrigt gå med på att grannen kunde ha ett band i köket. Anledningen till att hon tyckte att det var okej med musiken på detta sätt var nog att hon tycker att musik passar in i ett underhållningsprogram och då kan man stå ut med att det är lite överkligt runt omkring. Hon uttryckte till en början en viss tveksamhet till musiken, men hon var inte alls lika avogt inställd till denna som till reportagen. Efter en stunds samtal tyckte hon att musik i sig kunde vara motiverat i programmet, till och med i denna form.

*...fast jag ställer mig nog lite frågande till det med, jag fattade inte. Jag vet inte riktigt vad det hade med saken att göra./.../ de kan få vara*

*i köket/.../... musiken tyckte jag att den, förutom att jag tycker att det är väldigt konstigt att hon har ett rockband i köket, men det kan man väl ha överseende med. Ja ja, det må väl så vara då./.../(Passade det in?) Ja visst! Det tycker jag./.../det kan man väl stå ut med. Även om jag tycker att det var en ganska fånig grej i sig./.../Det kan ju vara musik med i och för sig, men jag tyckte nog att det var lite fånigt tror jag, att hon skulle ha ett rockband i köket...*

Annika tyckte att det kunde vara roligt med olika artister. Hon skulle nog helst av allt se sin idol, Jerry Williams, men på det stora hela tycker hon att det är okej med olika slags musik. Annika har inte lika precisa krav på bandens nationalitet och uppträdande som Christer, men hon tycker att de inte ska vara så märkvärdiga. Och om det är något som hon verkligen inte gillar (ex Di Leva) skulle hon lämna programmet en stund för att senare återvända.

*Det tänkte jag på också, det kunde ju vara roligt om det var olika rockband, det skulle kunna vart en grej/.../ (om Ronander) jag kan väl lyssna på honom, men det är ju en högst otrolig tanke att någon har ett rockband i sitt kök. Eller?/.../ (om Di Leva) Då skulle jag gått ifrån direkt om det vart Di Leva i köket, usch/.../Jerry Williams i köket, det skulle vart bra/.../Han skulle gärna få vara i mitt kök, skratt (Jerry Williams)/.../Då kunde det väl vara lite roligt om det helt plötsligt kom Status Quo eller nåt, det skulle vara lite trångt, men.../.../men det ska ju vara såna här artister som inte är så himla märkvärdiga/.../ ...Lena Philipsson, det är klart hon är väl lite stylad men hon är ganska normal också tycker jag, Lisa Nilsson, det finns ju tjejer också/.../Jerry Williams gärna, nu har jag sagt det en gång till /.../Jag går ifrån om jag inte gillar musiken/.../(om att komma tillbaka till programmet) Ja, det skulle jag göra om jag visste att det bara var ett inslag. Jag sitter ju inte och kollar på en hel konsert om det är nåt jag inte gillar.*

Det rådde definitivt skilda meningar om samtalet med TV:n som framförallt Robert hade. Här blir det tydligt att Annika och Christer har mycket olika syn på vad som är roligt. När det talade om älsklings- och hatprogram var det till exempel Monty Pyton som framstod som tudelare. Christer är road av det absurda. Annika tycker inte att det är roligt alls. Annika vill ha realism, för henne är det absurda med en TV-person som pratar inte roligt alls. Hon säger att hon inte förstår det, men framförallt så är hon inte road av det. Hon kommentera också att de verkligen inte delar humor.

*Det kan jag också säga, det förstod jag inte heller riktigt/.../Nej, jag är nog inte mycket för sånt där dravel fram och tillbaka. Jag hatar*

*science fiction och sånt där som du älskar./.../Det här skulle ju handla om barnfamiljer./.../ du kommenterar en hallåa, men du försöker ju inte sitta så här: Hallå Hallå./.../hur många gånger har det hänt att hon pratar tillbaka? (Skratt)/.../Jag tycker inte att det är roligt./.../Vi tycker nästan aldrig samma. Jag vet inte riktigt varför C och jag träffades. (Skratt)*

Christer tycker att det absurda med ett TV-samtal är roligt. Han tycker att det bygger på realism, det är i verkligheten ofta han sitter och kommenterar någon hallåa. Att sen driva vidare den situationen såsom man gjort i programmet roar honom. Även Christer kommenterar att han och Annika verkligen har olika humor.

*Men det kan du väl tänka dig, hur många gånger sitter man inte och kommenterar en hallåa?/.../ (att hallåan svarar) Men det är ju det som är poängen! (något irriterat) Hallå, OBS vits!/.../Men man kan väl nån gång göra en sketch som är lite så här..absurd*

## Genre

Följande fråga och svar från Annika och Christer är ganska talande för vad det är de vill titta på:

Intervjuaren: *Om du skulle få ett program precis som du ville och du ett program som du ville så skulle det vara program som ni inte skulle kunna titta på tillsammans?*

Annika: *Ja, så skulle det bli.*

Christer:

*... tycker jag att de är bäst i sin nuvarande form, när man har fått växt in i det*

Annika: *Men jag skulle nog inte sitta och titta på programmet om det var så här./.../ så här flamsigt*

De är intresserade av olika slags program och har löst det praktiskt genom att ha två TV-apparater. Christer:

*/.../Man kan ju säga att jag älskade Twin Peaks medan hon hatade den. Det är liksom skillnaden mellan oss./.../...realistiskt det har jag här hemma. Helst ska det ju handla om nån hobby, inte om min vardag./.../Vi har två TV-apparater och det är ganska ofta vi sitter och tittar på varsin TV. Ibland tittar vi tillsammans, Arkiv X såg vi faktiskt tillsammans*

En sak är tydlig med Annika och Christer, de är inte intresserade av samma sorts program. Om Annika skulle få den variant av

Änglarna som hon vill ha så skulle inte Christer titta på det. Annika vill ha relationskomedi av det mer traditionella slaget där man helt och hållet fokuserar på handlingen med familjen. Där det inte ingår reportage men gärna musik.

Christer är däremot road av den genreblandning som finns i programmet idag. Han tycker att de befintliga komponenterna är bra och har inga åsikter om att borde vara mer eller mindre av något.

Annika gillar inte programmet. Hon skulle inte titta på det om det var i den här formen. Det är framförallt reportagen som hon inte tycker passar in. Hon vill ha mer om familjen. Hon vill ha mer renodlade program. Hon tittar gärna på dokumentärer men inte här.

*Jag tycker inte att det var bra./.../Jag skulle velat sett den där familjen, vad de pratade om och så, mer./.../(Om dokumentärer och reportage) jag tycker att det är intressant att se, men det var inte det jag ville se nu. Men här skulle jag velat ha haft mer om familjen, vad de tänkte på, vad de pratade om och så. Deras vardagsliv på nåt sätt./.../(om att det går att göra underhållning av vardagliga saker) men det kan de göra i amerikanska serier, då blir det visserligen överdrivet. Där kan det ju handla om familjer./.../(om Cosby ) Ja, även om det kan vara överdrivet och långdraget så här efter att ha gått i så många år. Men lite mer sånt kanske tycker jag skulle vara roligt./.../(familjerelationstjosan) Ja, precis, fast det kan ändå vara mycket poänger, som det faktiskt är att vara småbarnsföräldrar. Det finns ju mycket tokigt i att vara det. Det finns ju mycket vardagskomik när man tänker efter, även om man kanske inte tänker på det när det händer. Men när man sitter på kvällen och tänker på det så finns det ju mycket tokigt./.../Som skulle kunna bli rätt så bra faktiskt./.../Skulle det fortsätta att vara så här så skulle jag antagligen bli så irriterad att jag skulle gå därifrån. Om det skulle fortsätta och vara så här med en massa dokumentärer och så. Nej, jag är för realistisk för det tror jag. Jag blir mest irriterad./.../(om realism) det vill jag nog ha, tror jag. Eller hur, du tittar ju hellre på sån där science fiction och sånt där fantasigrejer?/.../Jag är mer realistisk så tror jag. Och så musiken, den tycker jag är bra./.../(fråga om hon vill ha renodlade program) Jo, det vill jag nog faktiskt.*

Christer tycker att den nuvarande formen är bra. Han kan tänka sig att se ett sånt program. Han säger att han inte skulle följa det slaviskt men:

*Jag skulle mycket väl kunna leva mig in i en sån situation när man sitter där trött och så. Jag tar det mer så att han fantiserar i dialogen med hallåan, jag tycker att det är en småtrevlig ton i det hela.*

Annika säger att det inte finns något renodlat program som handlar om barnfamiljer av på det sätt som hon skulle vilja att *Ånglarna sover* gjorde. Hon talar om amerikanska serier, men tycker att de inte är roliga i längden. Och i dessa serier saknar hon den vardagsrealism och den vardagskomik som hon vill titta på.

*Nej, det finns ju inget precis som det här, med barnfamiljshumor. Det finns ju egentligen inte. Det finns ju amerikanska. Cosby och de här är ju roliga att se tio gånger, men de är ju inte roliga att se i trettio avsnitt. Det är för käckt. Riktigt så är det ju inte heller att ha småbarn. Om det vore så så vore det ju kul. Eller alla de här som går och kan vara roliga att titta på på femman nu. Vad heter de? De flesta handlar faktiskt om negerfamiljer, de verkar ha roligare än andra. Men det blir ju väldigt fånigt det också till slut.*

Hon talar om *Goda grannar* som föredömligt händelselös.

*... Goda grannar tittade jag på. Det var så käckt och så var det inget våld. Det handlade om det huset och så var det inget mer./.../... där händer det ingenting i nåt avsnitt*

Såpoperor av typen *Rederiet* har hon inte mycket till övers för.

*Nämen det tycker jag är fruktansvärt dåligt. Det blir bara värre och värre, de måste ju ha ihjäl folk till slut. Det blir ju värre, de ska luras, till slut blir det ju bara sånt av allihopa. Vilken serie man än tittar på. Speciellt de amerikanska. Det kan vara bra de fem första avsnitten, men sen spårar det ut totalt. Då måste de antingen dö i cancer eller också måste de ha ihjäl nån. (Ett resonemang följer om amerikanska serier)*

*Fast jag tycker om dokumentärer. Jag tycker det är väldigt intressant att se om kvinnor på Hinseberg, gärna svartvitt (skratt) nämen, sånt tycker jag är väldigt intressant. Jag och Ingela brukar diskutera detta. Eller aidssjuka barn i USA, det är hemskt men jag tycker att det är intressant med sånt där.*

Typiskt nog så är Christer inte alls intresserad av den sortens händelselösa serier som *Goda grannar* är. Han är inte heller intresserad av såpoperor. Christer tittar gärna på avslutade serier.

*...överhuvudtaget serier ser jag inte så ofta. Det ska vara avslutat. /.../ Zonen är ett exempel eller de där engelska som *Dalgliesh**

De tror att de skulle kunna sitta tillsammans och skratta åt vardagskomiken i *Änglarna sover*

*Ja, det skulle vi kunna sitta och flabba åt samtidigt/.../...vi tittar faktiskt på TV ihop ibland*

En serie som de faktiskt tittar på tillsammans är *Rena rama Rolf*.

*Ja, vi sitter ju och tittar på Rena rama Rolf, det tittar vi ju på ihop./.../... kan man ju säga är en form av familjeunderhållning /.../Handlar om de här familjerna, men det är inga barn inkopplade. Det är ju roligt för att man gillar Brandeby, han är ju fruktansvärt rolig i lagom dos. Honom skrattar man halvt ihjäl sig åt. Där är ju allt rätt överdrivet och tokigt, det är ju hela grejen.*

Ett annat program som de tittat på tillsammans är *Fullt hus*. I den serien är det någon eller några som spelar inne i huset och där tycker Annika att det är realistiskt och därför okej.

*Jamen det hörde ju till familjen, de bodde ju där i huset/.../Jamen det är väl en jävla skillnad på grannen, han bodde ju i familjen där, i samma hus/.../att en 40-50-åring skulle hyra in ett rockband i sitt kök, det är fullständigt otänkbart. Jag vill ha det realistiskt.*

## Resfeber

### Närhet - identifikation

På det stora hela var det ett stort engagemang som fanns med i deras synpunkter på programmet. De känner genren och vet väl vad de vill ha, vad som bör vara annorlunda och hur de vill ha det annorlunda. De gav många uttryck för att det här är ett program som de i grunden är intresserade av.

Både Annika och Christer vill uppleva en närhet och engagemang i det frågesportprogram de tittar på. Det har de gemensamt men engagemanget tar sig något olika uttryck. Christer vill kunna vara med, sitta framför TV:n och gissa, och på så sätt delta. Det är något som Annika också vill kunna göra och de tyckte båda att det fanns möjlighet till detta i Resfeber.

*Ja, vi kunde nog mer än vad de kunde/.../det var så man kunde sitta och försöka hänga med själv ja/.../man kunde ju gissa på Ravellis, vad han hade för..., i och för sig, även om det kanske var lite fånig/.../*



(tävlingen om Ravellis packning skulle vara kortare) ja, det var så många grejer, parfymmer och kalsonger

Men Annika har också en annan sorts engagemang, hon tycker om att se när vanliga människor tävlar och hon gläds med dem när de vinner. För henne handlar program inte bara om tävlandet utan också om människorna som deltar. En empatisk del, kanske går den att jämföra med hennes intresse för dokumentärer att se program om kvinnofängelser (ett exempel som nämndes många gånger under intervjun)

*Men det tycker jag kan vara skönt att det är vanliga människor som vinner. För ibland så tycker jag att det är en massa kändisar och de har redan en massa pengar. Jag tycker att det är roligare att det är vanliga människor som vinner. Då kan man på nåt sätt glädjas åt dem och tänka att det var kul och så va. Det tycker jag är okej.*

I intervjun med Annika och Crister kom en hel del att handla om programledaren. De var båda mycket engagerade och hade många synpunkter och kommentarer till honom. Programledaren har en viktig roll för den ton och den stämning som det blir i programmet. Lasse Kronér är uppenbarligen en person som de har ett gott öga till. De gillar det han gjort tidigare och tycker att han passar bra som programledare. När de talar om honom talar de om honom på ett sätt som visar att de vet en hel del om honom sen tidigare och att de nog tycker sig känna honom. Han är uppenbarligen en person som de känner en närhet till och de ger uttryck för en uppskattning av honom i en den här rollen. Igenkännandet tycks vara viktigt för Annika och Christer, de vet att de gillat honom tidigare och har ett förtroende för honom här.

*Han är ju väldigt rolig som programledare, fruktansvärt rolig/.../Ja han är bra, de skulle kunnat talt med hela gänget (Triple and Touch, min komm)/.../(om det programmet) Ja, det har de, det var ganska roligt faktiskt/.../Han dök upp någon annanstans...vad det nu var...det var ju i melodifestivalen, det var det ja/.../Men han är ju väldigt rolig/.../ (Nick Borgen) Det var därför jag tänkte på att de hängde ihop igen./.../Hängde ihop..., fniss*

De talade båda två om att programmet behöver stramas upp och göras mer tight. De funderade på och resonerade om hur Lasse Kronér skulle kunna göra detta.

*Men i och för sig, har man Lasse Kronér så tror jag inte att det blir så himla tight, jag tror inte han gillar att strama upp/.../(om programmet med Triple and Touch) det var hets på det/.../de dömde*

*ju som de själva ville/.../jamen de hetsade hela tiden/.../Men det var ju egentligen inte någon speciell ordning i det programmet/.../Jag gillar honom som programledare, men jag tror inte att han skulle kunna hålla i när typ Jeopardy, där är magister Härenstam mycket bättre på/.../ja det var det jag sa förut, att det är lite långt och att det behöver stramas upp lite, att hetsa dem lite, att lägga lite tidspress på dem. och då skulle han funka jätkligt bra. Han har en svada som inte är av denna värld*

Både Annika och Christer gillar det Lasse Kronér gör och de värderar hans sånginsatser positivt och tolkar dessutom hans insatser utifrån det de tror sig känna av hans personlighet

*Ja, bra, Goldfinger, innan jag kom på det/.../Sen var han ju med och sjöng med Nick Borgen/.../Han kan inte hålla sig så han och det är det jag menar att det är typiskt honom då va. Han kanske gör saker så att producent och manusförfattare börjar slita i hårätt. Han gör det i alla fall va, han kan inte låta bli. Det är ju bra./.../Och han har ju som han sa inte heller någon större reserv, förutom i Sverige då (skratt)/.../Han kan ju bjuda på sig själv och så*

Det här med förtroendet för Lasse Kronér är speciellt intressant med tanke på att de tycker att programmet borde stramas upp och att det är något som de inte tror att Kronér klarar själv. Annika och Christer föreslår att man skulle ha en domare som dömer i tävlingarna.

*Jag kom att tänka på det att Lasse Kronér ska leda programmet, men det ska finnas en domare någonstans/.../Ja, ha nån mer som kunde/.../ja, som brydde sig om de tävlande, jag vet inte om de gör det i snäckan på honom eller. Typ så att han får höra det som jag sa att: häpp! Nu får de börja om, för det kan ju inte han kolla./.../strama upp det lite/.../Ja, fast ändå, det får ju inte vara för stramt heller, då blir det tråkigt med. Men gärna med nån liten domare, så...*

### Konstruktion - form

Eftersom Annika och Christer är så pass engagerade i programmet och har engagerade åsikter om programmet kan det vara svårt att avgöra vad som bör hamna under Distans och konstruktion och vad som ska vara under Engagemang och närhet. Jag väljer helt enkelt att placera deras kritiska kommentarer och ändringsförslag under denna rubrik med distans och konstruktion.

Det fanns en hel del som de var missnöjda med i programmet. Detta missnöje gjorde inte på något sätt att de för den skull skydde programmet, utan missnöjet tog sig mer uttryck i konkreta ändringsförslag. Och detta gjorde de nog inte för att vara snälla mot mig eller SVT utan det handlar om ett äkta intresse och engagemang för program i den här genren. De vill titta på program i den här genren och de vet mycket väl hur de vill att frågesportsprogram ska vara. De tyckte att det här programmet hade mycket som de i grunden gillade och verkade hänföra kritiken mer till radanmärkningar än en kritik av programmet i grunden.

Det är intressant att de har en så oerhört detaljerad bild av programmet, mig veterligen hade de bara tittat på det en gång dagen innan. Alla dessa detaljer var inte något som jag pressade fram under intervjun. De hade verkligen tänkt till om en oerhörd massa aspekter på programmet.

Båda två vill ha ordning och reda i programmet. De lägger någon slags moralisk aspekt på hur det borde vara. Kan man vinna stora vinster ska man göra detta efter förtjänst, inte med fusk. Det är något som de talar om i flera omgångar; Det ska finnas ett samband mellan vinstens storlek och allvaret i tävlingarna. Intervjuaren: Vad tänkte ni om programmet? (Första frågan om programmet överhuvudtaget). Christer:

*Slarvigt/.../Men programidén är ju väldigt rolig. Men när det ska vara så stora vinster .../.../ ...Så får de inte fuska/.../ ... Nej/.../Det kan vara en sån grej- i och för sig nu kan jag dabba mig- som när de frågade vad det var ett för träd som han åkte in i, så sa de att det var tall och det var gran. Det rättade jag mig på. Och så körde de labyrinten och så sa han att de måste börja om från början och så missade de ett hål och så gjorde de inte det. Sånt får inte ske på en färdig grej. Ska du få åka jorden runt så ska du inte få göra det på fusk. "Kan du flytta dig lite längre bort jag ser svaren" HE HE/.../när de fick ta hjälp av publiken, det tyckte jag inte om. Och kameramän och studiomän och allihopa, då är det ju inget vidare svårt. Det finns ju alltid nån som kan. Är det inte det?/.../ Nej jag tycker inte heller att de ska få ta hjälp från publiken/.../Då blir det inget svårt för dem*

Det fanns flera saker som de kritiserade i programmet som de hänförde till slarv. Det var saker som var otydliga, som skulle kunna vara tydligare för att man ska hänga med och kunna engagera sig.

Ett exempel på en sådan kommentar är här där Annika tycker att det var oklart skildrat hur de olika lagen låg till i tävlingen.

*Det här med flygplan och det som visade hur långt de hade kommit, det visade väldigt dåligt, det skulle ha varit mer påtagligt. Nu är det de som leder.*

Varken Annika och Cristian är speciellt intresserade av att resa. Att temat för programmet var resande hade inte någon avgörande betydelse för dem. De tyckte mer allmänt att det var okej de sa till och med att det kanske är bra om man inte är intresserad av resande!

*Ja, men det tycker jag är helt okej/.../Ja, det är det/.../Det är väl lika bra som nåt annat/.../Temat är ju bra, det är det/.../ Det räcker med vanligt allmänintresse/.../Ja, det tror jag. Det kanske är ännu mer för dem som inte är intresserade och inte har varit ute mycket. Det vet jag inte. För jag har inte vart ute någonting./.../Det är ganska intressant det här, för jag är ganska ointresserad av att resa/.../nej det är tävling och lite allmänbildning och lite underhållning, så att det blir ett utbyte av det hela*

Frågornas svårighetsgrad var något som Annika och Christer var engagerade i. Svårighetsgraden borde enligt dem på något sätt relateras till vinstens storlek. Det är någon slags moral de ger uttryck för. Rätt ska vara rätt och rätt ska vara rimligt.

*För att åka jorden runt så tycker jag att det ska vara det (lite svårt)/.../Ja, lite mer än det var i allafall. Det behöver ju inte vara ursvårt alltså, men mer...och det här att ta hjälp av allihopa, det tycket jag var lite billigt på nåt sätt, eller jag vet inte/.../Ja, men när de skulle välja ut resväskor där så stod det ju Ravelli på hans väska, oj, vad svårt. Men det var väl ganska kasst, eller?/.../Men det var väl i och för sig också det enda tveksamma, att de skulle hitta deras väskor*

Det moment när man skulle gissa på publikens resor tyckte de speciellt mycket om. Detta var också det enda moment som högutbildade männen i provintervjun var engagerade i.

*Det var ju ganska roligt det här när de skulle gissa på publiken om de hade vart på olika ställen/.../För det var ju inte lätt att veta alltså, vad det var för folk. Det var ju ovanligt många som hade varit i var det Japan eller/.../Nej, det var i Thailand, bara killar som räckte upp händerna, då fick man sig ett gott flabb/.../Ja precis, då kan man ju fundera på vad de har gjort. Det var det första du tänkte på/.../Fem grabbar Thailand, japp (skratt)/.../Jomen det tyckte jag var*

roligt/.../Ja det var roligt, där har ju alla lika chans egentligen, faktiskt. Sätillvida man inte känner hela studiopubliken /.../men det var för länge med det här att gissa saker (Ravellis), det tyckte jag, det var för länge de höll på med just det.

De tänkte och resonerade spontant om vilka grenar som kan hålla i längden. Återigen ser vi att de ger uttryck för mycket kompetenta bedömningar, de funderar på vad som håller i längden och vad som snabbt blir uttömt. De har stor genrekännedom och mycket precisa idéer om vilka moment som håller i längden.

Jo, men sen så var det ju att man skulle sätta fast de här lapparna, det är ju också en kunskapstest va, Amsterdam ligger där och Djakarta i Indonesien, det är också lite kunskapsgrejer va. Men det är klart där tar det väl slut efter ett tag./.../Frågan är då om de ska ha...ska de alltid ha labyrinten med, eller kommer de att byta grejer. Är det alltid resväsorna med? eller byts det, det vet man ju inte. För det är lite tråkigt sex gånger när det bara är resväskor. Det blir nog inte så roligt/.../Det är samma med flygplatserna/.../Ja, för så är det ju i en del program att det inte är samma varje gång./.../det skulle kunna hålla i tio- tolv delar för sen börjar även musiken att bli svår. För sen försvinner alla kända schlagerns och då får man gå in mycket djupare och då är det inte alls lätt/.../Det här med publiken det kan man ju ha varenda gång, där kan man ju hitta olika grejer/.../ (om tax-free-shopping) Det tror jag inte heller är roligt i längden. Utan det kanske är roligt i ett eller två/.../Nej, varje gång ska man skratta åt att de tar så mycket sprit och... (skratt)/.../Men det var ju faktiskt så att gubben tog sprit och tjejen tog parfym/.../Ja, men det kan man ju skratta åt en eller två gånger, men.../.../Ja, men det är ju inte roligt varenda gång. Det ska ju alltid vara roligt när det är sprit, då ska man ju alltid skratta. fattar du hur jag menar?/.../Vi skrattade åt det här redan från början. Vi sa: Nu sa vi se och karlarna började på översta hyllan och tjejerna på understa med smink och godis och sånt. Det var ju liksom så direkt. Det såg man ju med en gång.

Både Annika och Christer tycker att det ska finnas ett kunskapsmoment i tävlingsgrenarna. Men det ska vara på ett lekfullt sätt.

Det är kunskap/.../mer kunskap än lek om man säger så/.../Men lekfullt/.../Jamen det är ju ändå lite lek med den här labyrinten och så, så det är ju det också. Men just i frågorna så ska det vara kunskap. Ja, det tycker jag nog./.../Ja, det är ju de, det ska ju synas att de har lite roligt också.

Annika vill gärna engagera sig i de som tävlar. Men för detta krävs det att dessa personer är engagerade och bidrar till att programmet har en nerv och ett tempo. Något som hon saknade hos de tävlande. Men hon kommenterar det själv att det kanske inte kan vara så lätt om man nu inte heller vinner något på riktigt i ett provprogram. Ytterligare ett uttryck för hennes empatiska förmåga gentemot de vanliga människorna.

*För de var ju så (gestikulerar hängigt och apatiskt) jaa, jaha...det var inget go i dem. De satt där på stolarna och det var liksom ingenting. Det ska vara lite mer ordnat på nåt sätt. Det blir lite fånigt./.../ (att bjuda på sig själv) det kunde absolut inte de tävlande, det tyckte inte jag. Men det är som du säger, det är väl inte så roligt att sitta där och inte vinna nåt (skratt). Jag vet inte men det såg inte ut som om de fick så mycket. Vem vet, de kanske fick Ravellis resväska./.../ Ja, de här såg ju inte alls speciellt roliga ut, jaen lite så där tillknäppta. Nu så satt de där på stolarna. Det var lite fånigt liksom. Det behöver inte vara stora burar inglasade, men det här var..., Jag tror inte att man fick se en enda bild på dem framifrån. det var bara från sidan. Men det kanske var för att det var ett provprogram. /.../Ja., men det var liksom så (gestikulerar något tristessigt)/.../Men det är klart om man tävlar om någonting som man inte får/.../Nej, i och för sig*

Speciellt Christer funderade på den Göteborgskaraktär som han tyckte att programmet hade. Han såg att det skulle kunna vara ett problem för programmet i längden, när underlaget för kändisar börjar tryta.

*Det var en annan sak jag tänkte på, det var väldigt Göteborgskt./.../ tycker att det är roligt, han är ju typiskt göteborgsk i sin humor, frågan är bara om det går hem överallt. Oldsberg gör det, men han har väl haft några år på sig. Okej, Triple and touch är ju kända, men det bygger ju mycket på gästerna också./.../ om man ska gissa på en artist sen som de gjorde så är Göteborg snålt om tio program om det går åt två i varje program. Det var lokalt och det är väl inte tänkt att de tävlande ska vara lokala?/.../Nej, för om det produceras i Göteborg och det ska vara lokalt så blir det tufft när de lokala kändisarna i Göteborg kommer som kändisar*

En synpunkt på programmet som de framförde och menade skulle förbättra programmet avsevärt är att dra upp tempot.

*Det hade behövts lite tempo i det också./.../Om man bara fick upp lite tempo och lite flås, det var lite.../.../(om Ravellis packning) För att få lite mer hets på så måste det vara lite mer tidspress på, här kunde de ju stå hur länge som helst, det blir lite fånigt nästan./.../ för att en*

*frågesport ska kunna hålla i längden så får det nog lov att vara lite tempo/.../Och sen är det ju alltid kul om man kan sitta här hemma och gissa också, fast i alla grenarna behöver det inte vara det/.../Om man tittar på Jeopardy, de har ju de här lamporna som blinkar, och så ska de snabbt säga. Och då blir man ju iihh (illustration till stress) för att komma på va. Så att det ska vara det lite grann också/.../Sitter man och jolmar (rätt uppfattat?) så blir det ju snart Lasse Holmqvist, två timmars maraton va*

Det ska vara ordning och reda med en vinnare och en förlorare. Som det var nu tyckte de att andrapriset var för stort.

*Det bli mer spännande med stora priser helt klart/.../Och så ska det finnas en vinnare och en så kallad förlorare för att få ett tävlingsmoment och för att få.../.../De som kom tvåa där de skulle haft lite mindre på nåt sätt*

Annika hade synpunkter på gästerna, hon tyckte att det måste vara artister som står i proportion till vinsterna. Än en gång visar det sig att stora vinster ställer krav. Det måste finnas en symmetri mellan gästernas "storlek" och vinsternas storlek. Mindre kända lokala förmågor göre sig icke besvär i det här sammanhanget helt enkelt.

*Det får ju vara någon som är lite känd/.../Det är pengar och resor, det måste nog vara lite mer på nåt sätt tycker jag/.../ det kan ju vara både politiker och andra kända personer*

Annika är tolerant även här med vad för slags gäster och artister hon tycker kan vara med. Det spelar inte så stor roll vem det är bara den är känd. Hon skulle inte lämna programmet bara för att det var någon artist som hon inte gillade.

*...det är så pass kort tid, det är ju inte en hel konsert man ska se/.../Det kan ju vara roligt att se hur de uppträder i TV, vad heter han, Christer Sjögren, det kan ju vara roligt att se vad han har för en resväska också, i och för sig va./.../Ja, i sånt här tycker jag. Det är värre med Bingolotto där de spelar och spelar. Det är ju hemskt, när man inte gillar musiken alls. Men här kan det vara roligt. Eller ta nån politiker vad de har för kalsonger, det kan väl vara småkul det också, i och för sig. Även om man inte står för deras åsikter ändå.*

Att de som tittar på programmet kan delta genom att skicka i egna filmer tyckte de var bra. Men de hade stringenskrav även när det gäller detta. Man ska inte kunna fuska. Det är återigen samma tema. De vill att det ska vara ordning och reda, vinst efter förtjänst och inget annat.

*Det är okej (med att skicka in filmer)/.../Det kan man ju också hoppas att de som ska utse den här videon kan försöka se att det är riktigt och inte fejkat som det kan se ut på typ Dolda kameran, där ser man ju, åh, herre gud vad de har fejkat. Det där såg ju faktiskt ganska äkta ut när han dundrade in i granen./.../ja, det gjorde han nog inte med flit frivilligt*

## Genre

Annika och Christer har som tidigare nämnts mycket olika smak när det gäller val av TV-program. Men det här är ett program som de skulle kunna titta på tillsammans. Då mycket av intervjun när det gäller preferenser har gällt deras olika smak, är det med förvåning Annika konstaterar att de skulle kunna sitta samtidigt och titta på detta.

*Frågeprogram kan ju faktiskt vara vettiga att titta på./.../Ja, många gånger är det det./.../Ja, då ska det vara typ Jeopardy eller.../.../Ja du gillar inte Lingo./.../Nej, utan det får ju vara sånt som bygger lite grann på kunskap. Jag tycker att det är roligt med Kontrapunkt./.../Och vad heter den här klassiska, Vetgirigt, Tiotusenkrönsfrågan, det är ju lite grann kunskap, men som du sa, det ska vara lek i det hela också. Det kanske bygger på att de som deltar bjuder lite på sig själva./.../Ja, att de har lite personlighet*

När de diskuterade och jämförde den sortens koncentrerade frågeprogram som t ex Jeopardy med de mer blandade underhållningsprogram som *Resfeber* är visar det sig att Annikas och Christers åsikter skiljer sig åt. Christer gillar det kunskapsintensiva, det drivna som i t ex Jeopardy. Annika tycker mer om underhållningsprogram som är lite vidare. Men de tycker ändå att *Resfeber* är okej, det bör stramas upp, men inte för mycket.

*...att det skulle behöva stramas upp lite och tightas upp och pressas på, men det får inte bli på bekostnad att det blir ytterligare ett Jeopardy.*

De är båda trötta på *Fångarna på fortet*. om det skulle bli kanalkrock så skulle de välja att titta på *Resfeber*.

*Ja, det är ju inte kul att gå mot den, men jag skulle nog ha valt det här istället med en gång./.../Fångarna har ju gått för länge nu./.../för nu har alla som vart med vart med tre gånger*



På spåret är ett program som de tar upp just för att det också har resande som tema.

Nåt som jag kom att tänka på som hade med resor att göra, var inte det med Pekka Langer och Karl Uno Sjöblom, de hade nånting med bilder som de visade först ena hörnet och så var det kanske sexton bilder, så fick de poäng och så släppte de två bilder till/.../Jomen de har suttit i det här tåget och åkt också/.../På spår rätt ja/.../fast det är bara Sverige och så får man gissa. Fast då tycker jag nog att sån här form är roligare, För det tyckte inte jag var så roligt.

Underhållningsprogram är en programgenre som de brukar titta på tillsammans.

...vi har ju suttit och kollat på Det kommer mera och så där/.../Men det kallar jag för...vad ska man kalla det för? Pytt i panna/.../det finns bitar där som är bra fast det finns mycket skit också/.../Men vi gillar det inte/.../K- Men ni kan titta på det i alla fall ?/.../Ja det går /.../Ja, det kan man ju ha på/.../Avkoppling/.../Och vi kan ju titta på Jeopardy, även om vi inte följer det varenda gång så.

En serie som de engagerat delar förtjusning i är Macken

Jag kom att tänka på ett program som vi har humorn gemensam, det är ju Macken/.../Ja, det är ju väldigt roligt. Galenskaparna är ju fruktansvärt roliga människor. De gör verkligen vardagskomik egentligen. Fråga mig som jobbat på OK och han kommer in den här OK-gubben, det är så! De ser ut så till och med! Det är helt underbart. Man förstår inte det om man inte jobbar på OK men så är det. De ser ut såna med, det är det som är det värsta. De här riktiga menar jag nu som handlar på Konsum och så...

Christer väljer program genom att först se om det är någon sport eller någon film som intresserar honom.

Det brukar vara lätt, jag tittar i tidningen om det är sport eller film. Sen så vet man om man behöver titta på TV att Jeopardy går alltid. Så tittar man : Sport eller film, nej, då brukar inte TV:n vara intressant för mig./.../(favoritprogram) Pang i bygget/.../humor delar vi inte/.../ jag är mer sjuk i min humor/.../Ja (skratt) och jag är drömmare..., nej men jag tittar nästan på vad som helst. men ska jag bänka mig och hålla tiden ut, då får det bli något sånt sjukt.

(hatprogram) Bingolotto!/.../Så gott som alla program som handlar om kvinnofängelser (dokumentärer)/.../Alla de här sakerna där man gör människors olycka till underhållning/.../Det är lite tvetydigt

*Efterlyst, de gör lite gott också. Typ Ögonvittnen och de här polisserierna som är autentiska*

Annika delar inte Christers intresse för *Pang i bygget*.

*Det skulle jag inte se om jag fick betalt ens, jag tål det inte, jag blir vansinnig/.../Då tittar jag hellre på en bra film i så fall, jag sitter ju inte och tittar på Bingolotto. Det har vi gjort någon gång, men då skriker C.(skratt).Och sen tyckte jag att Fångarna på fortet var väldigt roligt i början. Men sen blev det också uttömt. Fast sen är det väl hellre en bra film. /.../ Men det tycker jag är bra, givetvis, Efterlyst tycker jag är ett kanonprogram. Jag tycker att det är ett viktigt program. /.../det är ju bra, det hjälper ju väldigt*

*många. De har ju löst massor av fall på det sättet./.../ Jag tycker om Efterlyst, Plus tycker jag om att titta på också (ha ha)/.../Ja, det är konsumentupplysning, det tycker jag är väldigt käckt. (hatprogram)Men det är väl Monty Pyton och Pang i bygget och såna där vidriga saker*

### **Sammanfattning familjen Alingsås**

De fällde en hel del igenkännande kommentarer och det var en hel del skratt medan vi tittade på *Änglarna sover*. En sammanfattning av deras synpunkter är att de båda mycket väl kunde identifiera sig med livet som barnfamilj, att rollfigurerna, hemmet, intrigen etc var realistiska och en grund för identifikation.

Däremot var det stor skillnad på hur de upplevde blandformen. Annika gillade det inte, hon tyckte att framförallt reportagen inte passade in. Hon tyckte inte om det. Hon hade velat se mer av familjen, deras relationer och en mer utvecklad dramatik kring familjen. Christer däremot tyckte att blandformen var okej, han menade att det var något som man skulle kunna vänja sig vid och som hade sina poänger.

Det är uppenbart i denna familj att mannen och kvinnan har helt olika programpreferenser. Och dessa programpreferenser har förstås betydelse för hur man upplever programmet *Änglarna sover*. Annika ser gärna på relationskomedier och hon skulle gärna se ett svenskt program som kretsar kring barnfamiljer och deras liv och leverne. Hon ser också gärna på dokumentärprogram man hon vill ha komedierna för sig och dokumentärerna för sig. Christer ser gärna på sport, science fiction och kortare, avslutade actionserier.

Blandformen i *Änglarna sover* tilltalar honom. En åsikt som förenar parätt är att de båda tyckte att det var bra med musik i programmet, att det passade in och att det var okej med musik sett ur ett mycket brett perspektiv. Bara den är svensk Christer:

*Om man säger att programmet var rörigt och så, det är antagligen inget program jag skulle följa slaviskt, men jag skulle inte bli uttråkad av det här. Jag skulle kunna bli sittandes så att säga, men jag skulle inte kolla, tisdag, klockan nio.*

Annika:

*Skulle det fortsätta att vara så här så skulle jag antagligen bli så irriterad att jag skulle gå därifrån. Om det skulle fortsätta och vara så här med en massa dokumentärer och så. Nej, jag är för realistisk för det tror jag. Jag blir mest irriterad.*

*Resfeber* var ett program som de båda i stort sett gillade och som de skulle kunna tänka sig att titta på. Det hade många synpunkter på programmet och många idéer om hur det borde utformas. Programmet tillhörde också den genre av underhållnings- och frågesportprogram som de brukar titta på. Annika och Christer har ofta mycket olika smak när det gäller vilka program de vill titta på. Annika tittar till exempel gärna på dokumentärer medan Christer helst tittar på sport och underhållningsprogram i stil med Monty Python, något som Annika hatar. Det tycks som om filmer och frågesportsprogram är program som kan ena dem. Bland frågesportsprogrammen har de dock lite olika tycke och smak. Christer är intresserad av program med musikanknytning som t ex kontrapunkt och andra kunskapstunga program, medan Annika föredrar den lite lättare, lekfulla varianten. *Resfeber* tycks dock ge dem båda vad de vill ha, lite kunskaper, lite lek och lite musik.

Deras rikliga kommentarer visar att de har ett mycket aktivt och nära och samtidigt distanserat och kritiskt förhållningssätt till programmet och andra program i denna genre. De ger båda uttryck för en stor genrekännedom och en stor kännedom av vad det är i programmen som de själva tilltalas av. Det är mycket ofta som de är samstämmiga i sina synpunkter kring *Resfeber*. För att göra citaten lättlästa och begripliga har jag ibland låtit bli att redovisa vem av dem som sagt något, jag redovisar istället de synpunkter som de båda två står för i ett svep. När deras åsikter skiljer sig åt hålls utsagorna naturligtvis isär.

#### 4.4 Familjen Säfte

Birgitta och Andreas är 31 och 33 år gamla. De bor i en villa i Säfte och har ett barn som är fem år. Birgitta arbetar som sjukvårdsbiträde och Andreas arbetar som lastbilschaufför i ett speditiönsföretag som han har tillsammans med sin far. De lever ett familjeorienterat liv där TV-tittandet är en viktig del av fritiden.

Andreas har tidigare tränat mycket fotboll, men har slutat med det efter det att de fick barn. Birgitta säger sig inte ha några speciella intressen. De har parabol och har tillgång till många kanaler. Men de säger själva att det trots att det finns så många kanaler inte finns speciellt mycket som är bra att titta på. När de tittar på TV tillsammans så är det bl a på frågesporter, filmer och underhållningsprogram. Andreas är intresserad av sport- och dokumentärprogram medan Birgitta bl a är intresserad av att titta på serier. Andreas lyssnar mycket på radio medan han kör lastbil och han tycker att radion är överlägsen TV till exempel för att förmedla musik och debatter. Andreas tittar absolut inte på diskussionsprogram som t.ex. *Speciellt*.

*Jag kan inte fatta vet du hur de kan sitta där fem tio gubbar bakom några pulpeter där och diskutera. Och så ska de zooma in den där och så ska de zooma in den där. Det kan de väl sända på radion det! Och ta de pengarna och göra nåt bättre för. Nej, jag kan inte fatta vad det ska vara bra för.*

Birgitta säger att de inte tittar på kulturprogram.

*Och om det handlar om böcker och så där, det tittar vi inte på*

I Birgittas och Andreas vardagsliv upptar TV-tittande mycket tid, de vet mycket väl vad för slags program de vill ha på olika veckodagar och vid olika tidpunkter.

#### Änglarna sover

##### Närhet - identifikation

Varken Birgitta eller Andreas tycker om programmet. Det var det som de lyfte fram först av allt vid intervjun.

*Öken, det tyckte jag/.../Jag förstår att ni behöver gå ut och fråga folk vad de tycker, annars får de inga tittarsiffror*

Identifikation upplevde både Birgitta och Andreas i inledningen, när Robert smög ut från barnkammaren, röran i hemmet osv. Men identifikationen bröts snabbt när Robert började tala med TV:n. De säger båda att programmet gav underlag för identifikation ända tills den speciella formen gjorde sig påmind. Mer diskussion om formen nedan. Här räcker det att påpeka att det uppenbarligen var formen som gjorde att de inte längre kunde identifiera sig med familjen. Birgitta och Andreas vill tydligen känna igen sig och veta vad man får för slags program. Komponenter i programmet som de direkt kan relatera till sina liv och erfarenheter kan vara underlag för identifikation förutsatt att det är i en välkänd berättarform.

*Det började bra ända tills han satte på TV:n. Då var det färdigt, det tycker jag i allafall./.../Det var väl det att en kunde se lite av sig själv i det kanske, kanske det kunde ha vart. Men det var ju inte stenkul, men man kände ju igen sig lite. Det var väl det kanske./.../Ja, som det när han smög ut och trampade på den där så att det pep till och den här duplobiten då. Det var väl det kanske./.../Det började hemskt bra tycker jag./.../Man är livrädd då att de ska vakna då och det här när musiken drar igång. Men sen blir det hoppigt.*

Familjen var den enda del i programmet som Birgitta var nöjd med. Birgitta var nyfiken på familjen, skulle vilja veta mer, skulle vilja se barnen. Hon hade gärna sett något om andra familjer i grannlägenheter. Hon kunde ju identifiera sig med familjen det var den som hon var nyfiken på.

*Det kändes som att: kan det inte gå tillbaka till den där killen i den andra lägenheten./.../Det hade vart rätt kul, man väntade sig att barnen skulle vakna./.../Ja, gärna att de visade lite andra familjer runt omkring.*

### Konstruktion - form

Varken Birgitta eller Andreas tycker om att titta på musik i TV-program. Birgitta är visserligen öppen för att det kan finnas de som gillar att titta på musik, men Andreas kan bara inte förstå det. För honom är det helt ointressant att titta på en artist som uppträder. Han visste inte vem Mats Ronander var så musikinslagen var för honom dubbelt poänglösa. Han tycker att musik kan få finnas med i ett sånt här program, men då i bakgrunden.

*Jag fattade aldrig det där med musiken, vad hade det för funktion? Den här orkestern? /.../Ja, det fattade jag aldrig. Kan du förklara det för mig? /.../(om musiken i sig) Så var det väl inget fel, men det var*

*ju ingen handling i det. /.../Men musik i TV, det går inte det (Nervöst fniss från mig)/.../Nämen, går gör det väl, men musik, en ska väl inte titta på musik? /.../Men då kan du lika gärna sitta och titta på en stereo, du hör ju musiken, du ska ju inte titta på det/.../Om du till exempel tar en konsert som de visar på TV, du skiter väl i vad de har för kläder på sig och hur de rör sig. Det är väl musiken du är ute efter i så fall./.../(om Mats Ronander) Nej, jag visste inte vem det var/.../Låten hade kunnat finnas med, den hade kunnat finnas i bakgrunden*

Vi förstår av hans resonemang att musiken i sig var okej, men han vill inte titta på musik i TV och dessutom så tyckte han inte att det passade in i handlingen.

För Birgitta var det inget större problem att acceptera att de satt och spelade i grannens kök. Men hon är däremot helt ointresserad av att se musik på TV. Men det verkar inte vara något som hon har funderat på och byggt upp några argument kring på samma sätt som sin man. Svaret på frågan om hon tycker om att se musik på TV dröjde mycket länge. Hon gillar inte musiken på TV så idén faller, fast hon kände igen Mats Ronander.

*Musiken var ju bra/.../ De var väl bara där och spelade lite ( hi hi)/.../så kan det väl va?/.../Det gjorde väl inget att det var ett rockband som bodde bredvid och så, men inte en hel låt liksom, det...*

Intervjuaren: *Tycker du om att se musik på TV?... ... (tyst väldigt länge)*

*Nej/.../ Det är ju väldigt olika det, jag är väl sån att jag inte vill titta på det/.../(om musiken i underhållningsprogram i allmänhet) Det kan jag titta lite grann på och så kan jag knäppa över samtidigt och så vänta tills det är över.*

Hon har ett mycket intressant resonemang om musikens funktion i traditionella underhållningsprogram, återkommer till det nedan.

På sätt och vis är det enkelt att beskriva Birgittas och Andreas upplevelse av programmet. De är båda genomkritiska till allt som inte finns i en igenkännbar form och normen som de har är renodlad relationskomedi. Det var det de tyckte att programmet verkade vara, fast sen blev det inte ett sånt program. Reportagen tycker de följaktligen inte om. De tycker inte att reportagen hänger ihop med handlingen och bör alltså inte finnas med.

*Men det hände ju inget, de var ena stunden där och sen var de andra stunden där. Hon talade om att hon fått en bakelse och så var de någon annanstans helt plötsligt de var i en frisörsalong och det var ju liksom ingen handling i det/.../De stod och flyttade kalsonger en stund och så, nej det.../..om trettioårskris) Det är söndertjatat, det där med trettioårskris. Det är ju överallt. Är det intetrettioårskris så är det fyrtioårskris. Och det är uttjatat nu, det tycker jag./.../Vilken är det som har skapat denna trettioårskrisen då? Och hur är han? Finns han? Vad är det som händer? Det får en aldrig något svar på. De skriker bara, nu är det trettioårskris!*

Reportaget om familjen som åkte till Söderhavet tyckte både Birgitta och Andreas att det var intressant i sig, men de tyckte inte att det passade in i programmet. Det verkar som om den okända formen ställer till det hela tiden för dem. De har till och med sett ett annat program om en familj som åkte jorden runt. De tyckte att det var intressant. Men när det var ett reportage insprängt i *Änglarna sover* visste de inte riktigt hur de skulle förhålla sig till det. Det var ett problem för dem att de inte visste om det skulle bli roligt eller ej. Återigen handlar det om att de vill ha program som är tydliga, som är entydiga i sin respektive genre. De har en tolkningsstrategi för program i olika genrer, men de har ingen tolkningsberedskap för ett program där genregränserna är upplösta. De är inte roade av reportagen, de tycker inte om dem.

*Ja, såna program är ju kul att se i och för sig/.../Jag fattade inte riktigt det jag/.../det skulle vara i ett mer seriöst program/.../Men annars så såg vi ju ett program om en familj som seglade jorden runt/.../Ja, det var ju intressant/.../Men det passade inte in där/.../Man visste inte om det var något skämt med det här också/.../Ja, man satt och väntade om det skulle bli någon poäng, men det blev det ju aldrig/.../Nej, det programmet ska de göra om!*

Birgitta är fåordig men entydig. Reportage i egna program, fiktion i egna. Ingen blandning.

*Den där blandningen den gillade inte jag heller./.../Nej, inte den här blandningen, då ska det vara ett program som handlar om det då liksom och sen. Jae, nej, usch*

Birgitta och Andreas tyckte att programmet var rörigt och hoppigt. Det var bara i inledningen av programmet som de kunde identifiera sig och tyckte att det var något att ha. Andreas tyckte att det var händselöst.

*Vad kom de fram till i detta avsnittet? Ingenting./.../(Vunnit pengar...) hade de det? De hittade ju kvittot. Hade de vunnit eller inte? Det fick vi aldrig reda på det.*

Deras åsikter faller hela tiden tillbaka på att de vill ha renodlade program, där handlingen är tydlig. *Änglarna sover* är för dem inte någon lyckad relationskomedi eftersom de inte tycker att handlingen leder någon vart.

Jessica och Robert och deras roller har Birgitta och Andreas inte speciellt engagerade åsikter om. På en fråga om deras roller var realistiska svarar Birgitta:

*Suckar, ..., jaa (något trevade och ohörbart)/.../Det var ju bekant men ändå inte bekant på något vis om man säger så då.*

Återigen, det finns drag i familjelivet som hon kan identifiera sig med, men som programmet ser ut idag utvecklas inte detta tillräckligt för att hon ska känna att handlingen är intressant eller att familjen är av intresse.

Andreas kommenterar könsrollerna, han menar att pappan i hemmet, en smådrullig person, skulle kunna ge upphov till komiska poänger. Men han tycker inte att de möjligheterna till komik infrias i programmet.

*Men samtidigt är det så här att han fick vara hemma och hjälpa till och bränner med strykjärnet. Han var ju kock. Och hon den bättre då. Mans- och kvinnorollerna finns ändå. Det kanske var det som var meningen, jag vet inte./.../Men samtidigt är det väl det som är roligt kanske, han försökte och blev lite smådrullig. Det är väl det som det kan bli situationer av kanske./.../(Det blev det) till att börja med, men det avtog snabbt*

Samtalet med mannen i TV:n uppskattades inte av Birgitta och Andreas. De tyckte inte att det passade in i programmet. Och programmet som de tyckte att det verkade bli i början var ju en relationskomedi. Och i en traditionell sådan finns det inte TV-apparater som talar. De säger båda att anledningen till att de inte gillar det är att de inte är vana vid den här typen av överraskningar.

*Det är ju så att man kan se mycket som är överkligt, men det här passade inte in./.../En kanske inte e van./.../Inte så som det hade börjat i allafall./.../Det stämde inte det när han började prata tillbaka./.../Varför det inte fungerar, är det att det aldrig har vart*



*något sånt förut kanske?/.../Nej, jag tror inte att jag skulle tycka om det, jag tror inte det*

## Genre

Eftersom de är så entydigt negativa till programmet så finns det inte så mycket att säga om ändringsförslag, vilket utrymme de vill att olika programdelar ska ha.

Birgitta skulle vilja ha en renodlad serie om barnfamiljer. Om det fanns en sådan serie skulle Birgitta kunna tänka sig att följa den. En sådan serie skulle Andreas aldrig följa.

*Det finns inte så många serier om det. Eller gör det det?/.../Nej, det vore nog inte helt fel med en sån serie. Om det inte ballade ur så här. Skratt/.../Så en bra serie vore väldigt välkommen*

Andreas säger dock att han inte skulle vilja titta på en sådan serie

*Nej, en gång kanske. Eller nån gång ibland, men jag skulle inte följa det. Det tror jag inte/.../Ja, möjligen då. Om det inte var jag som hade kontrollen/.../Jag kände så nu när jag satt här och tittade att jag ville (gestikulerar och visar att han skulle vilja ha en fjärrkontroll och zappa från programmet). Jag kände det, att jag ville (zappa) tänkte det att det kanske är nåt bättre på nåt annat ställe (skratt)/.../Ja, och så fick vi sitta och pressa oss. Jamen det kändes så som om jag skulle vilja ta bort...*

Musik i TV har de redan sagt att de inte gillar. Möjligtvis skulle musik kunna finnas i bakgrunden i *Änglarna sover*. Men någon framträdande plats är de inte intresserade av.

Reportage är speciellt Andreas intresserad av. Han tittar gärna på dokumentärer, det gör även Birgitta ibland. Men ingen av dem vill ha reportage i ett sånt här program.

*Men om det är typ dokumentärer, det kan jag titta på/.../som enbart rör sig om det. Vi har haft nu ett tag ett sånt här TV-paket när vi haft Discovery. Det har jag tittat mycket på./.../det tycker jag är roligt att titta på. Det är ju en annan slags serier det. Det är ju liksom inte, vad ska en säga, inte underhållningsprogram. Eller ja, det är det väl, men...*

*(Reportage) kan intressera mig, men inte ihop så som det var*

## Resfeber

### Närhet - identifikation

För Birgitta var en närhet och ett engagemang i frågesportsprogram viktigt. Närheten gällde för hennes del till de människor som deltar i tävlingarna och inte ett engagemang i själva tävlingsmomenten.

*Samtidigt var det när det var den här tiotusen kronorsfrågan att det var kul att se någon vinna och bli glad liksom. Det kan räcka för mig liksom. Även om jag inte kan frågorna själv/.../Fast jag hänger inte med så jag. Jag tycker att det är kul att se vad de kan. Jag kan liksom fatta tycke för en familj då och tycka ÅH vad roligt att det går bra för dem. Skratt. Du är nog mer den typen att du vill.../.../ det är just det här att se om nån vinner och så. Om de vinner mycket pengar eller en jordenrundresa som de gjorde. Det skulle kunna vara jag. Nej, jag vet inte. Det är vanlig Svensson som vinner (skratt)*

Det är med en stor empati och värme som hon beskriver hur hon deltar i tävlandet. Och hon uttrycker en speciell glädje över att det är vanliga Svenssons som är med och tävlar, dem kan hon identifiera sig med. För Andreas handlar hans engagemang i frågesportprogram om ett direkt engagemang i tävlingen och att vara med och gissa.

*Jo, en försöker ju/.../Ja, det blir ju så, det blir ett tävlingsmoment hela tiden*

Andreas tycker att Lasse Kronér är en person som man förväntar sig ska vara en lustigkurre, men av det lilla han såg av programmet infriades inte de förhoppningarna. Det var i och för sig inget han tyckte var tråkigt utan Andreas kommer med en tanke om att det kanske inte var meningen att han skulle vara rolig. Och var det inte meningen så är han tydligen beredd att acceptera de sändarintentionerna. Både Andreas och Birgitta tyckte att de tävlande var inte speciellt engagerande eller engagerade. Birgitta ser inte det som ett problem, säger att det kan variera från gång till gång. Och menar antagligen att folk är olika och det kan de få vara även när de är med i TV.

*Ja, han försökte ju, men jag tyckte inte att han fick med sig de andra de medverkande alltså/.../Det är ju så svårt, han har ju alltid vart en sån där lustigkurre, då förväntar man sig att han ska vara det nästa gång också. Det var kanske inte det han skulle vara nu? Utan han kanske skulle vara mer seriös nu.*

*Det kan ju vara olika från gång till gång det där*

För Birgitta har det inte någon större betydelse vilket tema som frågesporter handlar om. Eftersom hon själv inte vill sitta hemma och tävla med är det helt följdriktigt. Ämnet och det konkreta innehållet är av underordnad betydelse om det är människorna man är intresserad av.

*Nej, det behöver inte vara nåt som är speciellt så, i och för sig så gör det ju ingenting att det handlar om resor*

Birgitta och Andreas tittar ofta på frågesporter.

*Ja, men jag gillar frågesporter, det gör jag (skratt)/.../ vi tittar ju på mycket frågesportprogram*

För det här paret är det viktigt att programmet sänds rätt tid. Vid den tid när de är inställda på att se den typen av program. De påpekade flera gånger att det här programmet inte kan sändas för sent, för senare på kvällen är det andra slags program som de vill titta på. men den här typen av program har sin givna plats i TV-tittandet. Och tiden som de tycker passar *Resfeber* är klockan sju. De menar att om det går för sent så kommer de inte att titta, vid åttan är det andra program de vill se.

*Kanske nåt som skulle kunna gå lite tidigare på kvällen. Kanske inget som jag skulle se vid åtta- nio utan lite tidigare på kvällen. Något som jag skulle kunna titta på om jag inte hade nåt som jag skulle göra*

*(fredagskväll klockan åtta) Det tror jag inte/.../Jag tror inte att det kommer att gå klockan åtta./.../(klockan sju) Det är ungefär lagom tid det*

För både Birgitta och Andreas är det viktigt att det kommer rätt sorts program vid rätt tidpunkt på TV-kvällen. De vet precis vilka genrer som de vill ha vid olika tidpunkter. Innehållet i programmen diskuterar de inte alls. Med tanke på deras kritiska inställning till *Änglarna sover* verkar det vara ett krav att programmen är helt förutsägbara och helt ansluter sig till den genre som brukar sändas vid den tiden.

*Det ska vara, först ska det vara barnprogram/.../Ja så att det är nåt för M/.../Ja, precis/.../Ja, det ska det vara. Både fredag och lördag ska det vara det/.../Sen klockan sju ska det vara någon frågesport, ja, något roligt då, så att man kan skratta och greja. Och sen vid nio skulle det vara en bra film/.../Och vid elva skulle det vara någon deckare/.../Eller så skulle det kunna vara nån bra film efter det*

Fredagskvällar uppfyller i stort sett de krav de ställer på en bra TV-kväll.

*Jo, fredagen är bra, men sen är det...skit helt enkelt/.../Det är barnprogrammen, med Disneydags/.../Och sen fångarna/.../Och så fångarna, så kan ha somna i soffan i så fall (sonen)/.../Och sen halvtio är det Våra värsta år*

Det gör däremot inte lördagskvällar. När de spelade Bingolotto upptog det lördagskvällen, men numer följer de inte det programmet lika regelbundet. Och de säger att de inte riktigt hittat till *Det kommer mera*, så lördagskvällen är inte bra i deras ögon.

*Men på lördagen är det Bingolotto och det hänger man inte med längre Och då är det ju inget annat att se/.../(Det kommer mera?)/.../Nej, men delvis var det för att vi spelade på Bingolotto som vi inte tittar på det. Och så var det han Timell då/.../Ja..., men nu är det ju någon annan då*

Vardagskvällar kan det få finnas dokumentärer, dokumentärerna kan få börja komma redan på söndagskvällen. Men som söndagskvällarna ser ut idag är de missnöjda med utbudet.

*Det är ju så att dokumentärer och så det kan vara en vardag, det vill man ju inte ha en fredag eller lördagskväll/.../Nej, på fredag, lördag och söndag kan det ju vara lite.../.../På söndag kan de här dokumentärerna börja komma lite/.../Ja, det gör de ju också. Men söndag, då är det ju gör dåligt på TV då.*

Klockan sju är tydligen rätt tid för *Resfeber*

*Det får inte vara för sent typ åtta eller nio för då ska det vara någonting typ film eller så. Utan det ska vara något som man kan sitta och titta på utan att behöva anstränga sig. Utan bara slö titta på/.../Varje program (kanal, min anm) ska väl i princip ha en frågesport, tittarfrågor eller vad som helst. Det verkar nästan som att det är mode det, att det ska vara så*

Varken Birgitta eller Andreas är intresserad av musik i TV-program, men musiken har ändå en viktig plats i programmen enligt dem. Det handlar antagligen mycket om genrekännedom. Underhållningsprogram ska innehålla musik, det är inte av avgörande betydelse att det är musik man tycker om. Den ska vara med, om inte annat så är det då man får tillfälle att se vad som finns på andra kanaler eller göra något annat. Men musikinslagen innebär inte att de lämnar programmet, de väljer att komma tillbaka till programmet när musiken är slut.

*Jag skulle knäppa över som när Nick Borgen kom, det tror jag./../ jag skulle komma tillbaka/.../ men det är lite kul att se och höra lite /.../musik på det viset. Som melodifestivalen, man tittade kanske tjugo sekunder på någon låt och så knäppte man över och så*

Följande replikskifte belyser väl de åsikter som både Andreas och Birgitta ger uttryck för. Musiken behövs i den här sortens program, men de vill inte titta på den. Det finns ett behov att det är artister med i programmet för att man inte ska behöva sitta och titta koncentrerat hela programmet igenom.

*Jag tror att det är så att man inte orkar sitta och titta.../.../(Fråga:) Om inte musiken hade varit där, hade ni suttit kvar då?/.../Nej, jag tycker nog att det ska vara lite i bakgrunden /.../ (Fråga:) Det ska vara med, men du ska kunna gå därifrån då?/.../ Ja (skratt) Jamen då får man ju lite paus/.../Ett sånt program utan musik, det skulle inte fungera det /.../inte om det är ett sånt här program i allafall. Detta är ju lite ytligt. Det är ju inte något som man behöver koncentrera sig på.*

På en fråga om det inte finns någon artist som hon verkligen skulle vilja titta på svarar Birgitta:

*Nej ingen tror jag direkt. Om det är någonting så kanske jag skulle kolla ett litet tag. Och sen liksom, jaha, nu har jag hört den låten/.../ Ja det är klart om det var en låt som jag verkligen gillar*

Andreas har krav på vilka som bör vara gäster. Han nämner inga favoriter utan kravet är att de är aktuella. Han vill se kändisar i TV.

*Nån som är aktuell/.../Ja, det är väl det. För oftast så är man ju, även om det inte är någon som erkänner det, nyfiken på kändisar. Och vill att de ska utelämnas sig. Ända in till skelettet helst. Ifall de skulle råka till att säga någonting.*

Eftersom de tittar mycket på underhållningsprogram kommer en redogörelse nedan för hur de tycker om ett antal olika underhållningsprogram.

*Musikjägarna* hade de tittat på och de tyckte om det.

*Det var ju musik det, de sjöng och spelade och så (Programmet med Triple and Touch)*

Andreas är road av den lättsamma underhållning som han menar att *Musikjägarna* var.

*/.../jag tyckte att det var roligt att titta på det här med Kronér tillsammans med de andra två. Det här musikjägarna/.../Ja, det*

*gjorde de ju. Och så var det lite humor med i det också. Så det var inte så mycket blodigt allvar*

Andreas tycker att det är viktigt vid vilken tid som programmen sänds. När han jämför *Resfeber* med *Musikjägarna* verkar de senare stå högre i kurs och att det därför kunde sändas senare på kvällen.

*Jag tror nog att det kan fungera det där, men jag tror inte att det får gå för sent. Om man tar det där "Musikjägarna" det gick ju ganska sent. Det var ju mer kändisar det.*

*Jeopardy* är ett program som de tittar på och som de tycker fungerar bra utan musik. Återigen verkar det handla om genrekännedom, korta, tempofyllda frågesportprogram innehåller ingen musik och det är bra enligt Andreas och Birgitta. Medan längre program som mer har karaktären av underhållningsprogram såsom *Resfeber*, de brukar innehålla musik och ska så göra.

*Mens i Jeopardy är det högre tempo också/.../Och så är det en halvtimme liksom*

De brukar titta på *Jeopardy*. Inte så att de aktivt söker upp det, men det programmet ingår i vardagsrutinerna. De sätter sig vid TV:n i källaren till barnprogrammen, och sen sitter de kvar när *Jeopardy* kommer efter barnprogrammen och tittar på det innan läggningen av sonen.

*Vi går ju inte ner för att titta på det, men är det så att vi redan satt oss vid TV:n då så ...kan vi se det. För det är ju efter barnprogrammen. Vi tittar lite innan det är dags att lägga M (sonen)*

På en fråga om Birgitta skulle titta på *Resfeber* om det gick samtidigt som *Jeopardy* kommer *Jeopardy* i första hand, men hon skulle kanske titta på båda.

*Är det samtidigt så skulle jag nog titta på Jeopardy, eller knäppa lite emellan (skratt)*

Birgitta och Andreas tittar alltid på *Fångarna på fortet*. Även om programmet börjar bli uttjat så är det fortfarande intressant att titta på. Speciellt för att det finns kändisar med.

*... det ser vi väl varenda gång/.../Ja, fast vi har kanske tröttnat lite nu, det är lite samma/.../Jo, och sen, där är det ju också kändisar med. Man vill ju se hur de klarar sig/.../Man vill ju se vilka det är varje gång*

Så än en gång är det tydligt att bra program är program där det finns kändisar med.

För de flesta program verkar de vara eniga i sina bedömningar av dem. Men 24 karat var det främst Birgitta som gillade.

*...det här som gick med Harald Treutiger, det gillade du aldrig, men det tyckte jag om att se*

Andreas:

*Jag tycker att det tar så lång tid innan de kommer till själva poängen, det blir så långtjatigt på något vis. Och så gillar jag ju intehonom då, så då, men...Det kanske har mycket med det att göra att jag inte gillar programmet heller i och för sig*

På en fråga om de brukar titta på Söndagsöppet blir de båda lite undrande varför de inte brukar titta på det. Tydligen är det ett program som de tycker att de borde titta på. Anledningen som de kommer på är att programmet går vid fel tid, för tidigt.

*Det är det här hur gör djur va?/.../Jaa..., varför tittar vi inte på det?*

*För det skulle vi egentligen.../.../Ja, jag vet inte/.../För det är tidigt det va?*

Bingolotto följde de koncentrerat och regelbundet tidigare, nu verkar de följa det programmet lite mindre noga. Men de verkar ändå alltid hänga med litegrann även om det inte är med total koncentration för båda, hela tiden.

*Ja, det var ju det att vi vann i början/.../Ja, och så är det en kille som bor här i området som säljer Bingolotter. Det händer då att man kollar lotterna men inte tittar på programmet. Men det är inget annat ändå. Men det är inte som det var i början att vi satt och spelade bägge två. Nu kanske du spelar och jag grejar med M och sen kanske jag spelar och du grejar med annat*

Fråga Lund var ytterligare ett av de få exempel där de var oeniga. Andreas gillar det och är förvånad över att professorer kan ha humor. Birgitta gillar det inte alls. Men så är hon också mest intresserad av att se vanliga människor som hon kan identifiera sig med, och professorerna är mycket avlägsna från hennes vardag.

Andreas säger:

*Ja, det är fråga Lund det, när det är en massa professorer som sitter där och svarar/.../Men det tycker jag är roligt/.../Ja, det är ju såna som blivit inbjudna och får ställa frågor till såna som ska kunna svara på det/.../Alla har ju en sån där förutfattad mening om professorer att de är disträa och inte vet vart de är. Många av dem*

*som är med där, de har faktiskt humor, vilket man inte skulle kunna tro/.../Men det är ju så, men det tycker inte du om, det vet jag. Men det är inget sånt som man tittar på och följer/.../Ja, om man vet att det är där, kan man smyga till sig kontrollen och försöka få se det*

### **Sammanfattning Familjen Säfte**

En sak var tydlig, de gillade inte programmet. De tyckte att det var rörigt och omotiverat. Andreas sa att han omedvetet började leta efter fjärrkontrollen för att zappa till något bättre.

Båda tyckte att början var lovande, tänkte att de skulle kunna bli något bra. Början gav dem tydligen underlag för identifikation, de kunde känna igen sig i lättningen när barnet har somnat, röran, duploklossen etc. Men de var eniga om att de mycket snart fann programmet tämligen ointressant.

*Det började bra ända tills han satte på TV:n. Då var det färdigt, det tycker jag i allafall/.../Det var väl det att en kunde se lite av sig själv i det kanske, kanske det kunde ha varit. Men det var ju inte stenkul, men man kände ju igen sig lite. Det var väl det kanske./.../Ja, som det när han smög ut och trampade på den där så att det pep till och den här duplobiten då. Det var väl det kanske./.../Det började hemskt bra tycker jag/.../Man är livrädd då att de ska vakna då och det här när musiken drar igång. Men sen blir det hoppigt.*

Andreas och Birgitta är intresserade av att titta på dokumentärprogram. Men de tyckte inte om reportagen i detta program. Birgitta skulle gärna velat ha sett en serie, en situationskomedi som handlar om barnfamiljer. Och det var detta som de trodde att det skulle bli med tanke på inledningen till programmet. För den här familjen är det viktigt med igenkännande. De vill veta vad för slags program de tittar på. De vill att programmet ska ha en tydlig genretillhörighet. När det kommer moment som bryter en entydig genre säger de att de inte förstår vad det hade där att göra. Andreas funderade på att det trots allt kanske handlar om att man måste vänja sig vid formen för att kunna uppskatta den. Att den var svårt att ta till sig för att den är ny. Men å andra sidan skulle han inte välja att titta så mycket på programmet att han skulle kunna vänja sig vid formen. Musiken var något som de inte alls tyckte tillförde programmet något. De tyckte väl båda att musiken i sig var okej, men de var inte alls roade av att se bandet spela.



Genrerna som blandas var inget som uppskattades. Birgitta skulle vilja se renodlad relations- , situationskomedi. Hon tittar mycket på de typen av program och saknar i utbudet ett program som handlar om barnfamiljer. Andreas tittar däremot inte på den typen av program och skulle inte alls vilja ha den renodlingen. De kan båda tänka sig att titta på dokumentärprogram, men de ville inte ha dokumentära inslag här. Helt uppenbart är att de vill ha renodlade program med tydliga genredrag. Relationskomedier (Birgitta) för sig, dokumentärer för sig (båda) och musik helst inte alls, eller åtminstone bara i bakgrunden.

*Resfeber* är ett program som de båda skulle kunna tänka sig att titta på. Programmet tillhör en genre som de normalt tittar på och de, framförallt Birgitta tyckte att programmet var okej i sin genre.

Birgitta är inte intresserad av att gissa med och på det sättet tävla med de tävlande i frågeprogram. Det är inte någon viktig aspekt alls för henne. Hon är intresserad av dem som tävlar, se hur det går för dem, glädjas och ängslas med dem i deras tävlande. Roligt att se hur vanliga människor kan vinna stora priser. Så för hennes del handlar det mycket om närhet och engagemang men inte deltagande i själva tävlandet.

Andreas hade ju som sagt var bara sett delar av programmet och eftersom Birgitta inte sa så mycket överhuvudtaget så intervjun kretsar mest kring deras programpreferenser. Deras medievanor och vad de vill titta på för slags program under helgerna belyses väl i intervjun. Och detta är i deras fall mycket betydelsefullt. TV-tittandet är en del av vardagslivet och en viktig del i vardagslivet för deras del. De vanor och rutiner som finns i deras tillvaro, när de brukar titta på TV och vad de brukar titta på för slags program har oerhört stor betydelse för hur de bedömer de program vi kom för att diskutera med dem.

De tittar mycket på TV och har klara åsikter om vad det är för slags program de vill titta på. De har en smak som kanske kan kallas konservativ, de vill ha program av den typen som redan finns. Deras önskemål sträcker sig inte speciellt långt utanför det befintliga utbudet, ett utbud som de dock är missnöjda med. Det verkar som om det inte är så noga vilket innehåll programmen har. Det är av större betydelse att programmen tillhör de genrer som de

efterfrågar. Och att program ur respektive genre sänds vid rätt tidpunkt under en TV-kväll.

De har en mycket specifik syn på musikens roll i underhållningsfrågesportprogram. Där ville åtminstone Birgitta att musik skulle finnas med. Inte för att hon gillade det och inte för att hon ville titta på det, men för att det bör vara med och att musikslag ger tillfälle att göra annat och kolla in andra kanaler.

#### 4.5 Familjen Grums/Trollhättan

Jan är 34 år. Han har gått en fyraårig teknisk linje och är gymnasieingenjör. Han har tidigare arbetat på Volvo och Saab och är nu anställd vid ett pappersbruk i Säffle. Jan är ursprungligen från Grums i Värmland, där hans pappa arbetade som lärare och mamman som syokonsulent.

Tidigare höll Jan på med segling, skidåkning, elektronik och elbilar, men sedan han fick barn känner han att det ända som "*riktigt lever*" är musiken; han spelar saxofon i en musikkör. Han är tillika mycket datorintresserad, har fått en stor och kraftfull PC från sitt arbete på pappersbruket där han arbetar, vilket han ställde som ett ultimatum vid anställningen. Han jobbar med mätutrustning och är chef för verkstads- och labbpersonalen.

Vid besöket visade han stolt flera olika multimedieprogram på sin dator bland annat program till barnen samt avancerade layout out- och musikprogram där han kunde komponera egna melodier. Han skall via sitt arbete snart få tillgång till Internet hemma vilket han tycker är mycket spännande. Jan är klart en teknik positivist som gärna leker sig fram till nya kunskaper.

Han tittar inte så mycket på TV förutom de dagliga nyheterna och de program han ser tillsammans med Lotta på helgerna. Han föredrar att gå och greja nere i verkstaden där också den stora pojken får göra lite sågspån och sedan är där ju datorn! Ett TV-program han nämner är dock Science fiction programmet *Arkiv X* som han gillar därför det aldrig handlar om något man kan förutse; det överraskar mer än bekräftar.

Lotta är 28 år och har gått en tvåårig konsumtionslinje på gymnasiet och studerar nu till förskolelärare (jobbade innan dess flera år vid

bandet på Saab vilket var mycket hårt både fysisk och psykiskt; det var ett stressande arbete). Hon kommer från Trollhättan, växte upp i ett arbetarhem med sin mamma och sina två bröder. Hon dansar folkdans och gammeldans en gång i veckan; gillar också att bugga och får tydligen abstinens om hon inte dansar minst en gång i veckan. Hon är en inbiten serietittare och följer en lång rad både svenska och utländska serier som alla har gemensamt, att de börjar klockan åtta. Hon berättade att de prioriterar att bo bra och hon var tydligen både glad och stolt över att visa den stora villan. Heminredning tycker hon är kul liksom hon ser en ära i att ha ett rent och prydligt hem.

Tillsammans har Jan och Lotta två barn (söner) på tre respektive fem år. De har nyss flyttat till Säffle från Trollhättan och läser numera en lokal tidning därifrån. De prenumererar tillika på tidningarna *Hus och Hem*, *Vi i Villa*, *Ny Teknik*; liksom också barnen har sina egna tidningar, *Bamse* och *Fantomen*. Tillsammans tycker föräldrarna om att titta på långfilmer, nyheter, *Fångarna på Fortet* och *Bingo Lotto*. Jan berättade tillika att han tittar på *Bjørnes magasin* tillsammans med barnen vilket han tycker är mycket mysigt.

De har bara basutbudet på tre kanaler vilket de tycker är fullt tillräckligt. Jan menar på att då blir det heller inte så mycket som barnen ska se på, samtidigt som han också tycker att dessa kanaler är rumsrena.

## Änglarna sover

### Närhet- identifikation

Både Jan och Lotta kan identifiera sig med rollfigurerna Robert och Jessica. Men också hemmiljön och situationerna upplevs bekanta. Jan menade:

*ja men det är väl lite sådär, vanlig hemmiljö, nattar barnen, Änglarna sover eller äntligen änglarna sover, och man trampar på en massa duplissar och annat elakt på golvet/.../ ja jag gillar den här nattningen..det var ju det jag gjorde precis då ni kom, det är precis så där/.../ja och man går ut ur det mörka rummet och man har lyckats precis lägga ner barnet och sen öppnar man dörren och barnet börjar gråta, nej shit en timme borta*

Programmet innehåller tydliga element som Jan och Lotta känner igen och som därför får dem att tänka på egna erfarenheter som bland annat nattande föräldrar. Både tycker att föräldrarna i *Änglarna sover* framstår som mycket realistiska och Lotta menar absolut att det finns ett behov av program som riktar sig till småbarnsföräldrar:

*ja det är ju skönt att kunna identifiera sig, man behöver ju ha nåt att identifiera sig med..det är ju alltid så att man söker efter nånting som man kan ta till sig..direkt så*

Jan förklarar på följande sätt varför han tycker det är kul att känna igen sig:

*ja jag tycker det, ja det var perfekt mitt på, så är det/.../ja jag tror det, det är nånting det är verklighetsnära liksom och det är nånting som är trevligt samtidigt, man kan skratta åt sig själv/.../hoppas det blir så nästa gång att barnet kommer inte att somna*

Reportagen kan också ha en funktion som identifikationsmedel och särskilt ett av inslagen lyckas engagera Jan; reportaget om bland annat festfixaren, men han ville gärna att budskapet skulle framstå lite tydligare:

*men där skulle dom ha gjort lite mer tema på det tycker jag..kommunalt och landsting liksom det är snålt och det ska helst inte kosta någonting helst skulle folk få betala för att vara där, eller om dom utför vissa tjänster och dom bjuder ju sällan, men däremot inom det privata näringslivet, det förekommer ju det här med att det ska ätas och bjudas på middag och, jag vet inte om man kan kalla det muta direkt men, mycket mer vanligt/.../u*

Lotta tyckte dock att det inslaget var ganska lagom, och Jan slår fast:

*mja jag tyckte nu det var intressant för det är så typiskt det här med landsting och kommun att det ska sparas hela tiden, man gör ingenting för dom anställda för att dom ska trivas eller för att dom ska, eller orka med tråkiga jobb*

Också reportaget om killar efter 30 upplevs som ett relevant inslag för Jan:

*en kul grej, det är väl någonting som angår alla så att säga liksom eller, det är ett tema som träffar alla, alla blir vi äldre, vi kan inte påverka det utan, en del liksom försöker att göra så att dom ser yngre ut och då tar det la uttryck i sånt här att man klipper sig gör manikyr och allt möjligt sånt hära*

Varför Lottas upplevelse inte får så stor vikt här är just för att den inte var så stor. Detta faktum kommer vi att redovisa längre fram under de två andra frågeställningarna, där vi diskuterar blandformen och upplevelsen av genren.

Det finns emellertid en annan gemensam upplevelse; vad gäller musiken som här absolut inte fungerade som identifikationsmedel. Varken Jan eller Lotta gillade inte den typ av musik och det framgick inte att de kände igen varken Mats Ronander eller någon annan i bandet. Jan beskriver sin upplevelse av just musiken såhär:

*ja det kanske var lite för långa grejer, och sedan var det inte riktigt den musiktypen som jag tycker är rolig det var mera rock blues ungefär av allihopa det var inte, och det var långa, jag kan väl acceptera den musiken, men jag tycker inte om när det blir så långa, varje låt var ungefär samma typ av den där mjukpop eller mjukrock då, lite olika stilar tycker jag skulle vara roligare, och inte så långa, dom var så långa att jag tänkte att nu passar vi på att lägga Jonathan här eller kan vi inte snabbspola/.../ja precis det blir en kissepaus där, det blir det direkt*

Lotta tyckte som sagt inte heller det var så roligt, men det handlar också om, att hon inte gillar blandformen. Skulle man vilja ha musik då kan man lika väl titta på ett caféprogram, menar hon. Hon säger så här, när hon svarar på vilken typ av musik hon skulle velat ha i stället:

*jamen det är inte så klösligt, lite blandat, inte vad heter det, blues, men det är väl lite och gnälla*

Reportaget om Söderhavet tyckte både Jan och Lotta handlade om drömmar. Som det kommer att framgå längre fram omtalar också Jan detta inslag som ett naturprogram, när han försöker överblicka hela programkonstruktionen. Lotta menar sig ha sett reportaget förut, men det är inte mycket inlevelse eller engagemang någon av dem känner:

*/.../ja jo..drömmar har man ju., jag tror jag har set det sen förut det här reportaget med dom, eller jag har läst det i nån tidning kanske, kände till dom i allafall*

Jan tycker också att detta inslag var helt okay men det var kanske i detta reportage han hade svårast att känna igen sig:

*det skulle vara kul att åka iväg, men det är svårt med småungar att göra sånt*

När det handlar om graden av identifikation, närhet och engagemang blir det en tydlig skillnad mellan Jans och Lottas upplevelse av programmet. Det handlar i detta sammanhang till stor del om att Jan snabbt får en känsla av att han skulle kunna tänka sig att titta på programmet; han känner redan en nyfikenhet och är därför positivt inställd inför de olika programdelarna och programmet som helhet. Lotta har en realistisk bild av sig själv som TV-tittare och vet, att i denna form kommer hon inte att titta på det; inte regelbundet i alla fall. Detta blir mycket tydligt när det handlar om programmets konstruktion och därmed blandformen.

### Konstruktion - form

När det gäller upplevelsen av programmets konstruktion skiljer det sig en hel del i fråga om hur Jan och Lotta tar till sig programmet. Vad gäller blandformen, att programmet innehåller både fiktion, musik och reportage säger Lotta bland annat på ett klart och tydligt sätt att:

*det tror jag drar gubbarna till TV-programmet i alla fall, faktiskt*

Detta sägs både som ett svar på frågan om hur blandformen upplevs men är också en reaktion på gemålens utsagda:

*det tycker jag är roligt*

Jan inledde intervju med att säga:

*jag tyckte det var ganska typisk för en vanlig TV-serie, men jag tyckte det var lite roligt, att man mixer då, det som hände i den miljön som dom var i, med barn och allihopa, det var ju sådär nutid någonting som kan inträffa sen var där det där lite utåt in som dök upp när man kan kommunicera med TV-n och att där va rockorkestern och liksom då, det blev liksom lite blandmiljö så att säga, det var inget renodlat tema utan det var split allihopa, jag tyckte det var ganska, udda så att säga det var ingenting som vanligt TV numera, ja det tycker jag är kul, det var inte riktigt den vändningen som jag trodde det skulle ta i början va, ja jag tyckte det var en kul grej, det var såopera, det var musik, det var natur och så var det lite komedi när dom pratar med TV'n, det var en mix utav allihopa*

För Jan uppstod det en fascination av programmet just på grund av blandformen. Det var något han kom in på vid flera tillfällen och som han tyckte var något av det roligaste med programmet. Lotta däremot var mycket mera moderat i sina uttryck vilket jag också

tror kännetecknar hela hennes upplevelse. Hon tycker inte programmet är helt fel, men saknar helt klart fascinationen av de stilistiska dragen. Hon upplevde det såhär:

*jag blev jag satt och funderade vad var det, varför är det såhär då liksom, men det naturligtvis, jag tyckte det verkade vara en bra grej liksom istället för bara ett musikprogram till exempel, och så är det en liten handling också, för det är ändå en liten handling i grund och botten då, med den familjen där*

Som det kommer att framgå av härpå följande frågeställning om balansen mellan de olika programdelarna är Lotta en inbiten serietittare och menar att *Änglarna Sover* uteslutande skulle ha den fiktiva formen om hon skulle vilja titta på det. Men hon avvisar dock inte programformen totalt och är heller inte uteslutande negativ. Hon tyckte exempelvis också att den talande TV-n var en kul grej.

Programmet har lyckats väcka Jans fantasi på ett sätt som vi tycker visar på hans engagemang:

*ja det är roligt, och man kan ändå liksom hänga på lite annat också, tänka att tänka sig att det kunde också vara ett litet djur, veckans husdjur ungefär, det kan ju finnas någon mer granne som finns där, då har man ju hela temat/.../jag menar där hade man då det där som inte var abstrakt, det där som det dagliga livet som barnet, hushållssysslorna och sen börjar vi komma lite längre ifrån det var väl Tvättandet och så kommer ytligheter då att TV'n kommunicerar tillbaka, att det fanns grannar och dom var väl en aning tokiga och spelar mycket högt och sen var där då det hära, vad ska jag säga natur, ett reportage från någonting som finns, då kunde man väl hänga på med mer teman om man nu skulle liksom, fullfölja det kanske, nä kanske det är jag som tycker för mycket nu, det finns ju många teman man kan hänga på när man har börjat att blanda så här, då kan ju blanda mer*

Tjusningen är för Jan också att programmet inte känns fastlåst i någon bestämd form utan är öppet för olika möjligheter och överraskningar. Och överraskas vill Jan. Han nämner programmet Arkiv X som han tycker om just därför han inte vet vad som kommer hända:

*men däremot ett sånt program som går på torsdagar Arkiv X det är liksom bara såna hära olika uppslag varje vecka, det är nånting som jag tycker är roligt för jag vet inte vad som det kommer att handla om, därför liksom dras jag av den hära tjusningen av att jag vet inte vad*

*det är och jag vet ändå att det kommer någonting spännande men jag vet inte temat, det tycker jag är roligt, jag hoppas det här kan bli nånting med en massa olika uppslag det kan vara spännande*

## Genre

Det verkar inte som om det var något problem för Jan och Lotta att känna igen genredraget sitcom. Då frågan ställs om genren verkar bekant säger först Jan: *vad heter den där amerikanska serien*

Lotta hjälper till och nämner serierna *Ensam hemma* och *Inte bara morsa* och han fortsätter:

*Inte Bara morsa..den är det, det är lite ungefär samma, fast den är mer riktat mot familjelivet dom har../*

Lotta fyller på:

*det är ju inte dom hära olika inslagen i men just, det är ju familj i allafall*

Jan menar i stort att: *det var en ganska hyfsad balans mellan de olika teman*

Men han håller med Lotta då hon tar upp att musiken tar för mycket plats: *ja en, eller de skulle ha varit kortare så att säga, sen kan det gärna vara lite, man behöver inte sitta och titta på när musikerna spelar man kunde lika gärna kasta in lite andra vyer, mer än vad man gjorde nu, mera liv åt dom där scenerna, att titta på nån som sitter och bankar på trummor, spelar nånting, neej det ger mig ingenting.*

I detta sammanhang säger Lotta: *nej, då kan man lika gärna titta på ett caféprogram*

Lotta tror inte att hon skulle titta på programmet; inte regelbundet i alla fall:

*jag är ju en inbiten serietittare, klockan åtta ska jag se på TV för det är en serie, jag vet inte om jag skulle boka upp, liksom så strängt som jag har gjort med vissa andra serier som jag ser, att på onsdag klockan åtta kommer det här då måste jag ha lagt barnen för att hinna se på detta liksom, det känns nog inte så viktigt kanske, just, men har jag tid så sätter jag mig mer än gärna och tittar om man säger så/.../om handlingen fick mera plats då skulle det nog bli intressantare*



Det är karakteristiskt för Lotta att ta med sig sina seriekunskaper när hon upplever *Änglarna sover*. Hon funderar bland annat över vad som kan vara avsnittets cliffhanger:

*jo lite mera handling kanske, det var en del det var det ju men liksom, vad, det är klart dom fortsätter på det här med, med den här, kvittot sen till nästa vecka*

Lottas TV preferenser är just TV-serier, hon nämner följande som hon tittar ensam på:

*söndag är det Doktor Quinn, Rederiet, Tre Kronér och vad är mer/.../nej men typ såna då, som går kl. åtta, dom gör ju det*

Som jag har varit inne på tidigare föredrar Jan att överraskas, han berättar vad som skiljer hans typ av favoritprogram från Lottas :

*det blir inte så stereotyp och sliskt, såna hära Såpoperor för där kan man nästan gissa sig till vad som kommer hända liksom aha nu blir det så och så stannar filmen för nu kommer nästa avsnitt aha, hej då, nej men det är liksom det man kan förutsätta vad som kommer att hända, det är så genomskinligt, då tycker jag det är bättre att det blir totalt kaotisk slut så som att ingen hade förväntat sig överhuvudtaget, hjälten dör*

Han föredrar också att det inte upplevs som ett program man behöver följa slavisk varje vecka:

*det här känns som om att det spelar ingen roll om man missar ett avsnitt, dessförinnan och det som kommer efter det kan jag hoppa in i bara för det verkar inte finnas någon tråd, nåt tema hela tiden..*

Jag har en känsla av att Lotta tycker om den regelbundenhet varmed man gärna ska titta på serier. Detta passar inte på samma sätt för Jan som säger sig lika gärna vilja vara nere i verkstaden eller göra något annat överhuvudtaget. Men det händer att han tittar på TV-serier han också:

*jag har inte samma behov som dig och titta på dom här serierna, sitter du och tittar på det då kan jag ju också titta på det, men liksom det är inte så att jag ringar och ber dig banda*

De kommer själva in på den sändningstidpunkten som passar deras familj bra:

*..jag upplever ju att en bra tid är åtta just, då har man hunnit lägga barnen, man det är liksom ett avkopplande program, eller ja ett underhållningsprogram då..och sen, i och för sig ja, mjaa och sen nyheterna innan man lägger sig, börjar det klockan nio då blir det att*

*man ser nyheter kl. tio istället och då blir det sent..För om det är klockan åtta då slippar man att göra nått den kvällen*

För Lotta blir det lite grand på det sättet att TV-serierna fungerar som ett andhål i veckans hushållssysslor. Och som Jan själv säger; han har inte detta behov.

## Resfeber

### Genre/närhet

Detta program skapar varken närhet, engagemang eller något utpräglat deltagande hos Jan och Lotta. Musiken är återigen någonting de retar sig på både två. Lotta säger inledningsvis:

*det var ju bra att det var på video så att man kunde spola fram, det var liksom musikbitarna, dom var för långa där med, det var ju sådär kissepausbitar...*

Jan tycker också att musiken får för mycket utrymme i programmet, men han menar att det också har med låtvalet att göra:

*hans låtval, Nick Borgen gör sig bäst på rocklåtar, det han sjöng igår det var inte rock, det var för segt, nä det var fel artist på fel låt, det passade inte in, i vanlig fall hade vi stängt av eller bytt kanal*

Orsaken till att de inte tyckte om programmet är också tempot men fram för allt kanske längden. Men de tyckte både två att de praktiska delarna var roliga. Lotta uttrycker det såhär:

*programmet var nog lite tamt överhuvudtaget tyckte jag det kändes som, vad som jag tyckte var roligt det var alla dom praktiska grejer dom fick göra, det var inte bara att stå och svara på frågor utan dom fick ju göra saker, det tyckte jag var roligt, det är roligare att se på*

Jan instämmer:

*programmet var långt, och det kanske upplevdes som ännu längre bara för att det var så tamt att det inte var nån fart på det hela tiden, den masar på med dom här frågorna, sen det som lättar upp var det som du också sa Lotta att dom där praktiska övningarna, det ska vara dynamisk hela tiden och leva så att man inte känner att aha nu är det pinka nu kan jag gå pissa under den här musiken*

Både Jan och Lotta säger sig att ha tröttnat på program som *Det kommer mera*, *24 Karat*, och *Oldsberg* där man blandar olika

tävlingmoment, artister etc., men de gillar däremot att titta på *Fångarna på fortet*. Jan:

*däremot Fångarna på fortet tittar vi på på fredagar, men det är också, det vet man inte heller vad som ska komma i dom här grottorna, det är lite*

Den enda aspekten hos *Resfeber* som får Jan och Lotta att reagera med något som liknar ett engagemang är sådant som retar dem. Till exempel blev de upprörda över pappan som tävlade. Jan:

*...nånting som vi tyckte var tokigt den där mannen och sonen som skulle svara på frågorna det var lite ojämn fördelning, den grabben han sa inte flaska en gång han sa ingenting han fick inte svara på nån fråga, totalt vidrigt, jag trodde det var både två som skulle svara på frågorna, däremot mellan kvinnan och dottern liksom, där hade dom mera utbyte dom frågade varann och dom accepterar att den ena missar så att säga, det andra var liksom jag kan och jag vet bäst, men liksom det det tycker jag..*

Programledaren Lasse Kronér är det lite si och så med. Men övervägande positivt upplever Lotta honom som:

*det var roligt att se någon annan som programledare, lite så där, han var ju inte så bestämd som programledare brukar vara, han kändes lite mjuk..*

Lotta kan inte förklara om det är bra eller dåligt, att han är på det viset, men Jan tycker han är lite tam. Jan jämför *Resfeber* med *Jeopardy* som han tycker bättre om:

*Jeopardy är något sånt där, det är också frågesport men Jeopardy tycker jag är roligare än den här Resfeber, den tycker jag den var intetsägande*

Lotta följer upp med att säga att det enda rejäla med *Resfeber* är priset. Hon säger också:

*ja frågesport och såna underhållningsprogram det väljer jag bort framför en bra film*

På lördagar tittar de på *Bingo Lotto*, där Lotta gärna står och stryker kläder medan hon tittar.

Ett tävlingmoment som inte går hem hos Lotta är det som handlar om Ravellis reseförpackning:

*nej jag tyckte det, han visste ju inte om vad som fanns under där, det är hur knäppt som helst, då kunde han ju i princip bestämma där vad som han hade i sitt bagage*

Ingen av dom hade tänkt på att kulisserna var lite provisoriska. Lotta säger att sånt bryr hon sig inte om. Att programmet har ett tema som handlar om resor verkar inte engagera dom heller, fast än Jan säger: *resor är ju alltid ett intressant tema*. Generellt tycker de att programmet är för långsamt och för långt.

### **Sammanfattning familjen Grums/Trollhättan**

Jan tycker om blandformen i *Änglarna sover*. Han gillar inte program som är för förutsägbara, utan vill istället gärna överraskas. Han nämner i detta sammanhang ett program som heter *Arkiv X*, som alltid är spännande och som alltid överraskar. Blandformen i *Änglarna sover* får också den betydelsen för Jan, att han känner att det ger utrymme för många idéer. Han blir själv inspirerad och föreslår att man till exempel kan ha veckans husdjur som en programdel.

Musiken är en av de delar som enligt Jan får för stort utrymme i programmet och han gillar heller inte just den typen av musik. Han föreslår att man kanske också skulle visa lite andra vyer och miljöer istället för att visa bandet som det blir tråkigt att titta på.

Lotta tycker absolut inte det ska finnas någon musik överhuvudtaget. Då kan man lika gärna titta på ett caféprogram menar hon. Hon är en inbiten serietittare och skulle vilja att också *Änglarna sover* infriade en nyfikenhet på rollfigurerna istället för att blanda ihop så mycket. Hon funderar också över vad som är menat att vara avsnittets cliffhanger vilket pekar på hennes serievana. Men Lotta menar att det finns ett behov för ett program för småbarnsföräldrar, för som hon säger; *alla letar vi efter något man kan ta till sig och identifiera sig med*.

*Resfeber* verkar vara en genre som paret har ledsnat på. De tittar nu istället på *Fångarna på Fortet* och på *Bingo Lotto* på lördagar. De tycker generellt att *Resfeber* hade för mycket musik, och var för långsamt; och de menar att programmet hade vunnit på en avkortning på en halv timme.

## 4.6 Familjen Majorna

Mårten är 28 år. Han är fastanställd brevbärare men har varit pappaledig sedan länge. Nu studerar han engelska halvfart på kvällarna. Han är Göteborgare och kommer från en familj där båda föräldrarna arbetar som konstnärer. Mårten är själv musiker (gitarrist) och verkar vara mycket musikintresserad överhuvudtaget. Han ville gärna ha haft kanalen MTV och gillar: *musikprogram, konserter, dokumentärer med någon som bygger gitarrer sånt har dom mycket av fast än det är ganska endimensionellt.* Det är program på Z TV han talar om. Om frågesportprogram tycker han såhär: *inte tävlingsprogram usch.* Han tycker själv att han är en mycket kritisk TV-tittare och menar att dagens TV-utbud ger honom all anledning i världen att vara det: *en del program är så torra tycker jag../det är så mycket jobbigt på TV, jag känner för att ställa undan TV'n bara för att det är så dåliga program../då kan man mycket hellre gå på bio*

Pia 28 år är också från Göteborg. Hon går på en skulpturlinje på Hovedskous konstskola. Hon söker just in på konsthögskolor. Hon har tidigare studerat konsthistoria men tog aldrig sina poäng. Pia kommer från ett arbetarhem med en mamma som på den tiden jobbade som städerska och med en pappa som bytte jobb ganska ofta; var bland annat dammsugarförsäljare. Pia går på Yoga; gillar också att gå på utställningar, läsa böcker, gå på teatern etc, men hinner inte så mycket förutom skolan och barnen samt att träffa kompisar. Hon säger att det är svårt även att få tid att läsa den roman hon har börjat på. Men Pia känner dock ett behov för att titta på TV: *jag ville önska att där var lite mer på TV, bra så som man kunde ta del av.* När Pia talar om bra TV ska det vara något som kan engagera henne, och det kan inte såpoperor:

*jag erkänner att jag kan tycka att det kan vara skönt att bara sätta på TV'n ibland och låta sig hjärntvättas liksom, inte behöva bara sitta sådär../men Rederiet det har jag väl set några gånger men det kan inte riktigt fånga mig.*

Fångarna på Fortet tycker hon däremot om därför hon gärna skulle vilja testa själv men också därför att det kan vara någon rolig kändis med som hon är nyfiken på:

*det har jag en liten svaghet inför men det har inte Mårten. för att jag jätte gärna skulle vara med där, gud var spännande..och springa och ha den härringa fighterkänsla liksom../om jag ser det och det händer*

*väldigt sällan då är det för att jag kanske tycker att det är nån rolig kändis i just den här gruppen, jag sitter ju inte och ser vilka som helst*

Pia är själv konstnär och vill gärna ha fler kulturprogram med djupa intervjuer och gärna med lite kändisar:

*det kan ju låta lite snobbigt men jag skulle gärna ha fler kulturprogram, långa intervjuer med konstnärer eller vad som helst men gärna långa intervjuer som går ganska djupt in sådär, jag kunde tycka han var ganska jobbig som person den här Lars Olenstam../det är länge sen men han är en av dom enda på TV som hade såna här program, det var bara kulturfolk liksom och det kunde liksom bli väl sådär snaskigt ibland han ville åt liksom det här, det är därför att jag också har lite kändis..jag tycker det är jätte spännande*

Tillsammans har Märten och Pia tre barn från två år till fem och ett halvt år. De bor i en trerumslägenhet i stadsdelen Majorna. De fick låna en video inför besöket och har en mycket gammal TV (som står i ett skåp) och som Märten känner en skräck inför att den ska explodera. De har kabel-TV men ingen betalkanaler. Deras barn tittar inte på TV.

Överlag tittar Pia och Märten sällan på TV. De vill önska att det fanns ett "bättre" TV-utbud. De är båda två mycket kritiska och selektiva medieanvändare. Tillsammans ser de i huvudsak på långfilmer och på program som *Knesset*, *Nile City* och *Glenn Killing*. naturprogram, *Vetenskapens Värld* och Jaques Costeau är program som också nämndes. Faktaprogram som *Striptease* där man "tar lite hårdare tag" gillar de också.

Frågesportprogram tycker de är hemska; Pia har försökt att förstå människor som kan sitta och se på *Jeopardy*, men hon kan inte fatta det. Program som *Förlåt Mig* upplever de som direkt ansvarslöst att sända, och program som *Oprah Winfrey* och *Ricki Lake* kallar de för "socialt porr".

## Änglarna sover

### Närhet - Identifikation

Märten och Pia upplever både två att de kan identifiera sig med rollfigurerna Robert och Jessica. Märten:

*men jag tycker faktiskt att det var lite kul sådär, just som småbarnsföräldrar, tyckte jag att det var lite roligt*

De kunde också känna igen situationerna. Pia:

*det är stökigt, att man är trött, man sjunger nattsånger sådär, men så är det, det var inte tillgjort eller så*

Mårten kommer också in på att han känner igen samtalstonen samt att vardagssituationerna känns realistiska dom också:

*jo men också deras prat sinsemellan sådär lite, det här med att vika tvätten och, hela lägenheten var stökig han gick och drömde lite och så*

Änglarna sover innehåller element som både Mårten och Pia kan identifiera sig med. Mårten påpekar i intervjuens inledning att han ändå är jätte kritisk:

*jag tyckte att programmet var lite kul, ändå är jag sådär jätte kritisk, jag är jätte kritisk alltså ofta när jag ser på TV så tycker jag ahh*

Det visar sig senare under intervjuens gång att Mårten faktiskt inte är så kritisk till just *Änglarna sover* som han inleder med att säga. Pia däremot skiftar från att vara ganska positiv till att bli mer och mer kritisk:

*jag tyckte faktiskt också att det var, om jag ska jämföra vad som, viiser i och för sig så lite på TV, så jag vet inte riktigt vad jag kan jämföra med men ändå är det här väldigt olika alltså så jag tycker nog att det är något "snäppet" bättre, fast jag kan med en gång säga att jag skulle, det här är inget det här är ingenting som jag skulle liksom längta efter, ah nu kommer den här *Änglarna sover*...*

Mårten menar i detta sammanhang att Pia kanske skulle sett den i alla fall, han avbryter henne och säger, att den kan ses på samma sätt som serien *Svensson Svensson*:

*jag tycker att det är lite, att man skulle kunna tänka sig den här på samma sätt som vi har sett en del avsnitt av den här *Svensson Svensson*, brevbärare*

Pia håller med om att just den serien tyckte hon var väldigt rolig fast att hon där inte kunde varken identifiera sig eller tycka att den hade en realistisk anknytning:

*ja för den den var ju ja sån en höjdare tyckte jag, den tyckte jag om att se, det är väldigt sällan, jag ser nästan aldrig på serier, absolut inte svenska eller såna, *Svensson Svensson* var så otroligt snabb i repliken det var så roliga, den var åt andra sidan helt överklig, där var ju*

*ingenting man kunde känna igen sig, mer än det här, jo i vissa, men själva situationer var ju helt liksom överkliga då på ett sätt*

Fast Pia kan känna igen sig upplever hon inte sig själv som tillhörande målgruppen. Hon tycker inte så mycket om programmet helt enkelt och hon tycker bland annat *det blir lite dött emellan*. Men Mårten menar att programmet har ett potential som han upplever kan tilltala dom båda:

*jag tycker faktiskt det är ganska bra det här att det är lättsamt det humoristiska kring det, för övrigt jag märkte att det är sånt som vi garvar åt tillsammans, det som gäller tvätten, jag tror det finns mycket sånt i den som är rätt skoj*

Mårten upplever också starkare sig själv som en del av målgruppen än fallet är med Pia:

*jo men det tror jag definitivt, som småbarnsfamiljer som en grupp, det upplever man ju väldigt starkt att*

Men han har också andra och kanske tyngre anledningar till att vilja titta på programmet. Han berättade att han har sett skådespelaren Jacob Ericsson flera gånger på teatern och i sociala sammanhang och blir kanske därför nyfiken på att se honom i programmet.

*jag skulle nog kunna tänka mig (att titta) därför att jag tycker att Jacob Ericsson är rolig*

Mårten känner också Tengby ifrån hans radioprogram vilket också kan vara en medverkande faktor till att väcka hans nyfikenhet inför programmet.

*ja eller i alla fall så har dom kanske knyckt saker och ting på ett rätt så roligt sätt, ja men det tycker jag så där när man har vad heter han Thomas Tengby hans radioprogram är ju faktiskt förhållandevis roliga tycker jag..*

På frågan om de ville titta på programmet i vanlig fall säger Mårten:  
*varför inte, jag tror på den serien definitivt*

Han är absolut positiv inför programmet och tycker så här om de olika reportagen, först om killar och utseende:

*den tyckte jag inte var så rolig, jag får säga att jag är lite förvånad faktiskt, jag känner inte så många killar som är såna, som gör så (så du kände inte riktigt igen dig?)/.../näå fast jag är i och för sig ganska sådär fåfång på mitt sätt då men det är inte riktigt på deras sätt*



Fast Mårten inte kan känna igen sig och inte tycker att just detta reportaget var så roligt, då har han en empatisk förmåga som gör att det inte blir alldeles ointressant. Men nästa reportage tycker han dock bättre om:

*vissa av dom var jätte roliga, den där med festfixaren, Ja det tyckte jag faktiskt var ganska skoj, det var realistisk på något sätt, dagisfröken och julbordet och han, det blir lite Kurt Olssonkänsla över det det tycker jag är skoj*

Vid det sista inslaget får man en känsla av att han kanske tycker att temat var roligare än själva reportaget. Men genomgående är det så att inget av reportagen engagerar någon av dom på ett djupare plan. Mårten säger så här om söderhavsinslaget:

*jo det var väl på något sätt skoj ja jag vet inte, just det med resor är lite roligt, barn i olika situationer*

Musiken som man kanske tycker borde ha varit ett sätt för Mårten att engagera sig i programmet funkar inte, därför att han tycker att musikdelarna blir för långa och inte riktigt är genomtänkta.

### Konstruktion - form

Att upplevelsen skiljer sig så mycket för respektive Mårten och Pia beror till en stor del på programmets blandform. Pia får en upplevelse av att allting känns lösryckt men också att programmet vill för många olika saker på samma gång. Det blir dock också frågan om vilket utrymme Pia tycker de olika delarna ska ha i programmet, vilket redovisas inom det sista intresseområdet:

*jo därför att dom försöker, jag tror jag skulle tröttna det..jag tror att jag skulle tröttna för att dom har det här liksom, helt enkelt därför dom försöker blanda ihop så mycket på samma gång, jag hade tyckt kanske, jag hade nog väntat mig att kunna få se bara då Jacob, bara dom, som en serie och deras liksom liv, ja jag vet inte det här med liksom att blanda in den dokumentär med den familjen och Mats Ronander, det känns...*

Mårten upplever det precis tvärtom. Han gillar det nya greppet:

*men jag tyckte det var ganska roligt (Pia:tyckte du det?) ja det tyckte jag faktiskt var lite roligt, ett nytt grepp..*

Pia har ingen förståelse för detta och tycker det blir långtråkigt liksom hon också tycker att vissa saker är lite underliga:

*det där med att ta hem bandet i sin lägenhet jag blir så, jag tycker det var konstigt...*

På frågan om hur den talande TV'n, musiken osv. upplevs säger Mårten:

*jo det tycker jag är bra, jag tänker väldigt mycket på den just att där händer saker i deras omgivning*

Det framgår av nästa citat vad den är för något, men Mårten kommer också in på att programmet känns befriande just av den anledningen att det inte liksom så många andra försöker att göra en ny Albert och Herbert. Men han tycker också att det ur marknads synpunkt är ganska intelligent att göra ett program för småbarnsföräldrar. Mårten tror att det finns ett behov och ett utrymme för material som riktar sig till denna grupp:

*det är en rätt kul grej..jag tycker det påminner lite om Hemma Värst detta va'./.../jag tyckte det var lite roligt därför att det var lite anarkistiskt att han började prata i TV'n, man känner igen de här greppen på något sätt i och för sig det gör man ju så det ju inte nytt så men ändå, i svensk TV i den här typen av komedi är det nog lite nytt, för det känns som, det känns faktiskt som om dom hela tiden vill göra en ny Albert och Herbert eller, du vet det här att dom provar en massa olika/.../om man ser det så är det rätt smart för det finns massvis med småbarnsföräldrar dom här VI Föräldrar och dom såna tidningar det finns tydligen utrymme för flera såna tidningar exempelvis, bara en sådan sak tycker jag nog att det är rätt intelligent att göra det*

När vi senare snackar om Resfeber kommer Mårten in på att just precis programformen innehåller en öppenhet för både nytänkande men också för roliga idéer:

*..mens det här andra Änglarna sover där tycker jag det finns mycket mer utrymme för skojiga idéer i formen, man skulle kunna göra mycket mer jättekul grejer med det, det finns liksom ingen motsättning i det programmet mot i ena veckan ha Freddie Wadling som står och gapar i en mikrofon inne i hennes lägenhet eller att i nästa vecka ha någon sådär eller Nick Borgen liksom (skrattar) det skulle kunna funka att göra det i den*

Fast Mårten tycker att programmet formmässigt är spännande kan det bli bättre menar han:

*det verkar ju inte helt färdigt i formen sådär, får jag en känsla av, det verkar lite så där små skiss, men det var en väldigt hygglig skiss faktiskt*

## Balans/utrymme

I fall Pia skulle vilja titta på programmet då skulle handlingen få ett större utrymme. Som vi tidigare har varit inne på tror Pia, att hon skulle tröttna på formen som den är nu därför att det blandas för mycket mellan olika delar på samma gång:

*jag hade nog velat ha det..jag hade nog velat se vad liksom deras..jag hade nog velat ha det så att jag fick följa dom då..kanske inte att dom bara var i den lägenheten då för det är ju det där amerikanska med Cosby i det där rummet i princip eller att det var..att dom kunde vistas i andra miljöer*

I vanlig fall är Pia ingen inbiten serietittare, och absolut inte av svenska serier säger hon. Så mera handling är absolut ingen garanti för att hon vill titta på programmet. Men ett program hon tyckte om inom "samma" genre är *Svensson Svensson* som hon tycker är roligt och snabb i repliken. Annars är Pias programpreferenser mera som till exempel *Knesset*, som hon dock tycker har förlorat sin charm efter att programledaren Kristian Luuk har slutat. Men det var bra därför att programmet var: *sansat, lugnt tempo, bra timing.*

Som det framgår längre fram vill Pia ha lite mer seriösa program med ett långsammare tempo och en enklare och kanske framför allt en mer tydlig programidé.

För Mårtens del blir musiken eller rättare sagt längden på musikdelen ett irritationsmoment:

*jag tyckte att programmet var lite, men kanske det att man vet ahh nu börjar bandet att spela nu kommer det vara det här i 2-3 minuter eller någonting, det tycker jag inte om när det är så där jag menar inte att det måste hända saker och ting, det måste ändå finnas någon sorts*

Det handlar alltså inte om att musiken inte fungerar som identifikationsmedel men snarare att musiksnuttarna ska kortas ner samt att musikvalet ska vara genomtänkt och gärna varierat. Att ha musik med i programmet överhuvudtaget ska helst framstå som en tydlig programidé:

*jag tycker att dom kunde ha genomfört det..jag tycker det blir splittrat bara för att, kanske för att dom, det var för mycket,hade jag fått bestämma i det här programmet då hade han fått göra en låt, sin egen låt den i mitten ja en låt alltså inte mer, tre låter det blir för mycket, på nått annat sätt kanske jag vet inte, gärna olika gärna olikt avsnitt, på det sättet skulle jag tycka att det var en rolig grej att det var olika...*

Mårten tycker också att vissa reportage var en aning för långa:  
*mja jag kanske tycker dom var lite väl långa dom inslagen, men vissa av dom var jätte roliga, den där med festfixaren*

Vad som kommer att bli ännu tydligare när vi börjar att tala om Resfeber, så har både Pia och Mårten funderat mycket över vad det är för bakomliggande faktorer som gör att de tycker om vissa TV-program och misstycker om andra. Mårten kommer nu in på, att han inte gillar att man i TV-program "flirtar" med TV-publiken samtidigt som man inte ska sikta för brett heller:

*jag tänker på det här programmet Änglarna sover, just det här att det tycker jag är lite skoj med en del TV-program som har kommit fram på senare år typ Glenn Killing och vad heter det Nile City och Knesset och så (Pia: men det är ändå samma gäng) jo men det har ändå blivit sånna tittarsuccéer, jag menar, det går ju bra för dom va, men jag tycker samtidigt så har dom inte flirtat med, jag tycker inte om man ska göra allting så urvattnat som möjligt för att det ska kunna tilltala så många som möjligt, jag tror inte på den idén överhuvudtaget*

Pia håller med Mårten och menar att man kanske kan vänja TV-makare vid att våga tänka i smalare målgrupper:*precis nej, jag tror på det här smala och jag tror inte man ska vara rädd att vara smal och tro att då kan man inte nå det här liksom folkliga, jag tror det är precis det många vill ha*

Mårten efterlyser program med innehåll:  
*det är roligt om program har något innehåll egentligen, man kan vara rätt trött på det här att det bara ska vara ett garv på något sätt i längden tycker jag det kan vara lite så där, det är tråkigt med sån ytlig*

Men han tycker inte att Änglarna sover riktigt kan leva upp till detta, men på sikt kanske:

*nej det uppfattar jag faktiskt inte av det här avsnittet direkt, nej men det är möjligt att dom ska kunna utveckla något sånt på sikt, men nej inte direkt, men dom reportagen som var att kanske var lite så sådär ironisk t kritiska till vissa företeelser*

## Resfeber

### Genre

Varken Pia eller Mårten upplevde att detta var ett program som de skulle vilja titta på i vanlig fall; och ingen av dem tyckte om formen.

Där Mårten tidigare upplevde att programmet *Änglarna sover* innehöll en öppenhet och en möjlighet för roliga idéer, då upplevdes *Resfebers* form som en tvångströja; en konservativ form som kändes passé och ointressant:

*..men jag har ju väldigt svårt att tro att, jag får den här känslan att dom är ute efter att göra ett just sånt här familjeprogram som är ganska så här urvattnat och, jag får en känsla av att musiken kommer att bli sån också, mens det härrandra Änglarna sover där tycker jag det finns mycket mer utrymme för skojiga idéer i formen,*

Pia tycker inte om att man blandar så många olika saker, men hon tycker också samtidigt att det hos *Resfeber* finns en känsla av att där inte är någon tydlig programidé. Hon har svårt att genomskåda ifall programmet ska handla om resor eller ska vara ett frågeprogram; och som sagt så tycker hon inte om att det ska vara både och:

*ja det var ju..och så tycker jag att försöka få ihop för många saker i samma program, och så tror man, det är också så där tycker jag, det liksom inte riktigt våga lita på innehållet, det som var huvudämnet resor då, då vill man gärna just för att liksom flirta, och då vågar man inte lita och då tycker jag då verkar det inte vara riktigt, allt igenom bra program idé, om man inte bara kan förlita sig till att det här kan fånga ett folks uppmärksamhet och vi liksom gör en bra frågesport eller resor och lite spännande och sådär..*

Program som *Det Kommer Mera*, *Oldsberg*, etc nämndes och reaktionen uteblev inte, Mårten inleder med att säga:

*AH FY!*

Jämfört med dessa program tycker faktiskt Pia att *Resfeber* är bättre: *det är en sån total avsaknad av respekt för människor liksom, men då var ändå det här lite mer sådär, det tycker jag faktiskt var snäppetbättre*

Anledningen till att *Resfeber* inte uppvisar samma människoförakt, menar Pia är programledaren Lasse Kronérs förtjänst. Men inte heller han kan förstås bära upp en programform som icke tilltalar:

*därför att...man kan säga att Lasse Kronér hade hjärtat på rätt ställe liksom eller sådär om jag nu...det är också jag skulle inte se det programmet, den form som, nej...*

Fastän att både Mårten och Pia har en empatisk förmåga och försöker att förstå varför ett sådant program kan ha ett berättigande, så krockar det i alla fall med deras egna smakpreferenser. Mårten:

*jag tycker det är tråkigt alltså, men jag tror att det kan vara lite, varför det kan vara roligt för folk det är att dom själva kunna vara nån av dom som tävlar att dom kan sådär..*

Pia fortsätter:

*dom ska kunna identifiera sig, det är ju som Bingolotto sådär dom skulle ju kunna vara en ut av vinnarna eller, det är också det som jag tycker är så sjukt då va' det är liksom min kritik då och det är det här att man får vara kändis för en kvart eller sådär..det är det här liksom Andy Warhol på sextitalet..och det blir nåt så tragisk över det hela tycker jag då,att liksom envanlig svensk människa ska också få känna sig som Nick Borgen eller (skrattar) nej men få känna sig som nån skådis eller sådär och jag tycker att det blir så.....*

Det är viktigt att påpeka att det inte är *Resfeber* Pia talar om det är...allmänt...jag kommer bara i håg ett program som Ingvar Oldsberg hade där vuxna människor fick åka rutschkana i backen och fick ha blöjor på sig och skojade med detta, det tyckte jag bara var så totalt förnedrande och jag tyckte det var sådär super tragisk att dessa människor ville vara med i det här programmet och vi såg liksom förnedrande, och det handlar inte om att jag liksom är en ohumoristisk person det upplever jag inte mig som eller att jag är så där gravallvarlig hela tiden och så, men det tycker jag var liksom att förnedra folk och det var sådär amerikanskt liksom billigt, om vad jag skulle vilja ha som underhållningsprogram så tycker jag, det kan vara allt mellan himmel och jord det kan vara musik, det kan vara resegrejer men att man liksom, det är väl det där att våga lita på det ämnet, att man kan våga hålla i ganska smalt om du förstår vad jag menar

Pia verkar vara mycket engagerad i diskussionen om just TV-program och hon berättar att hon har pratat med en väninna om, att man från producenternas sida försöker återvända till det förgångna

på ett orealistisk sätt, så som *Hylands hörna*, vilket hon upplever är dömt att misslyckas i en mediesituation med ett otal av kanaler och en tydlig amerikanisering:

*jag tror att det handlar, det är väl något såhär önskemål..det var Karin en kompis jag pratade med om det här ungefär, det är ett önskemål att vi ska tillbaka till femtitalet igen och det är så gott som dömt att misslyckas och det är också nåt tragisk över det det här Hyland och sådär det här liksom landsfader det fanns bara en kanal och liksom och alla satt..det kommer aldrig att bli så igen, vi är liksom redan så långt ifrån det i och med alla kanalerna, amerikanisering och sådär*

För Pia kan ett bra underhållningsprogram vara något mycket enkelt. Hon är införstådd med att glittriga och snabba underhållningsprogram kan ha en funktion som en sorts verklighetsflykt, men hon framhäver att som identifikationsmedel tror hon mera på det långsamma därför att det är mera realistiskt för hur de flesta av oss lever:

*ett bra underhållningsprogram kan också vara någonting som går väldigt sakta sådär väldigt enkelt liksom/.../ ja men det är också det att det stämmer väl mer med dom flesta människor, jag menar, hur ska jag säga nu, alltså ett lugnt och sakta tempo ganska enkelt ungefär så som dom flesta har det, men då är det som om att då blir det tråkigt om man ska kunna uppleva det på TV..då ska man se då ska man ha det här WAW WAW WAW och det är texter överallt som kommer samtidigt som det är musik samtidigt, att det är allt det här för att komma bort ifrån det här enkla, jag tror inte alls på det..det kan man ju inte identifiera sig, det är klart det är bara en escape så det kan vara liksom ja visst jag kan titta för en kväll sådär men, om det ska genomsyra alla program så, nej jag tror nog på det här liksom, och Hyland det var ju i och för sig ganska enkelt (skrattar)*

### Närhet - identifikation

Som vi har redovisat i det föregående har varken Märten eller Pia någon engagerad eller utpräglat deltagande upplevelse av *Resfeber* men de hade en del att säga i alla fall. De undrade om programmet skulle vara så "flummigt" på riktigt och kommer in på att det kunde vara roligt att vidareutveckla just detta koncept så att programmet kommer att framstå som en pastis på genren. Märten:

*det verkar rätt sådär flummigt, det var väldigt så enkelt, jo det här med flygplanet (skrattar både två) det skulle nästan vara fräckt om det*

*var sån nästan, man skulle överdriva det ännu mer så att det var sådär svinjobbigt och roligt hela tiden*

Pia kommer att tänka på ett annat TV-program i detta sammanhang; nämligen ett program med Glenn Killing som var ganska skissaktigt men som bjöd på olika överraskningsmoment:

*fejpligt sådär då skulle det ju bli lite mer åt det här, med den här Glenn Killing och det den kvaliteten som dom kan ha, att det är inte sådär alltid hundra procentig liksom proffsigt eller på det där sättet som man är van vid utan låter dom här överraskningsmomenten det där få finnas kvar, det där lite skiss, förstår du, att man låter det få vara kvar, det var faktiskt en lite rolig tanke ett sånt program, för jag menar, det var ju lite roligt det var det ju det tyckte jag också såhär när man jämför det med Ingvar Oldsberg eller nått sådär*

En sak till som Pia retar sig på är storleken på priset och prestationen som ligger till grund för denna:

*och så bara en sådan grej som jag tycker var så konstig skall dom som vinner jorden runt, när dom bara har presterat och svarat det tycker jag är faktiskt är omoralisk/.../en jordenruntresa plus 50 000 kronor i fickpengar för en familj på fyra stycken och bara gjort den motprestationen det tycker jag nej det tycker jag är att slösa med pengar, det fattar inte jag alltså*

Musikvalet väcker inte heller den stora begeistringen, Pia tror att valet av Nick Borgen kanske var en nödlösning:

*ja och det var där, snacka om att det inte var laddat det laddade ut lite väl ofta, såhär och det liksom stinkte, men just att välja Nick Borgen men det kan ju, dom hade bara liksom möjlighet att hyra in honom sådär*

Mårtens kommentar till musiken:

*nej men herre gud/.../men också det här med Nick Borgen som stod där och skaka på benet och sjung såhär asdåliga versioner av Beatles låter det får dom i såfall totalt eliminera, alltså det går ju inte*

Mårten tycker däremot att Ravelli kan vara intressant att ha som gäst. Han upplever honom lite grand som en kultfigur:

*ja men det var lite kul, ja det tycker jag kan vara lite kult Thomas Ravelli, det kan vara roligt på många olika sätt faktiskt.. jo men han är lite såhär, jag tycker han är lite, komisk såhär eller han verkar rätt galen faktiskt rätt knäpp, när man har set honom, såna saker*



*som han kan säga sådär, han verkar helt rätt väck och så är han en jätte bra målvakt, jag tror att han är rätt skoj sådär*

Både Pia och Märten tycker också att Lasse Kronér har förtjänster som programledare, Pia:

*jag sa så här att han ändå har hjärtat på rätt ställe*

Märten håller med. Han tycker att han verkar talangfull som programledare i en sådan typ av underhållningsprogram:

*ja har han ju definitivt och jag tror ändå på honom som en programledare..som skulle kunna göra ett sådant här program..jag tycker faktiskt att han verkar rät talangfull på något sätt/.../ja sådär han har liksom en rät sjsyst stil sådär..men också kanske han passar nog rät bra vad det gäller sånna hära familjprogram som ska samla kanske..om dom vill göra sånna program*

En sak som de retar sig på bägge två är pappan som tävlar mera med sig själv än med sonen:

*och sen bara en annan kommentar som i och för sig inte har något med det här att göra på det sättet, han där pappan och sonen, gud vad han var jobbig den pappan, han lät inte sonen få göra någonting, han fick inte ens hålla dom här lapparna som skulle fästas på klotet, han tog över precis allting, han var så jobbig, och den här stackars sonen försökte*

Märten tycker det var ångestframkallande att titta på och får associationer till Lars Norén:

*det var verkligen såhär Lars Norén/.../det var ju det vi pratade om, såhär kolla kolla här: han gjorde alltsammans igen (skrattar båda två) han kunde inte göra någonting, man fick nästan ångest, jag satt lite och funderade över hur det var, vad dom hade för kontakt, och pappan som bara sitter som en stenstod*

Detta är faktiskt den upplevelse av Resfeber som engagerar Pia och Märten mest. Pia försöker sammanfatta sin upplevelse:

*och det var han som höll på den här tryckknappen när dom skulle svara, och så den här stackars sonen, nej det var bara det, men att först var det att jag tyckte det var för lite motprestation till det här stora priset och sen så var det lite för mycket lokal-TV känsla, det var för mycket, det här liksom öppna kanalen, det var lite för mycket det så det jag menar fy sjutton, när ska det här sändas?/.../i bästa sändningstid, det kommer liksom bli, nej jag fattar det inte riktigt alltså*

Om Mårten förstår hur man kan sända ett program av denna typ i bästa sändningstid framgår inte, men han säger klart och tydligt:

*nej jag kommer ju inte kolla på ett enda avsnitt*

Det deltagande element förekom medan de tittade på programmet.

Mårten:

*jo det gjorde vi, just med dom låtarna vi var ju med lite sådär*

Pia instämmer:

*jo det var vi, vi gissade när han skulle visa vems grejer vems väska, väskorna det snappade jag aldrig så bra det var lite rörigt*

Pia menar att han upplevde detta moment som oklart, men Mårten tyckte det var en kul idé:

*men det tyckte jag var lite bra idéer faktiskt..det där med väskorna och bordet som var, jo det tyckte jag var rättså smart faktiskt, fast det var ju väldigt, det kanske är just att det är slummig dekor att man fick den här lokal TV känsla*

Pia tycker inte om programmet alls, tycker det är för splittrat och hon trivs inte, medan Mårten är en mycket aktiv media-debattör och därför att han upplever *Resfeber* som ett oerhört tråkigt program vill han hellre prata om andra program:

*jag tycker faktiskt att Albert och Herbert dom första avsnitten var svinbra/.../ se bara på Hasse och Tage..Povel Rammel/.../jag vill bara tillägga att vad jag gillar om att se på TV så gillar jag just en föreställning typ Doktor Glas med Armé eller nåt med musik/.../dom här Henrik Schyffert och Johan Vedborg, och AndresRocco, det är väl dom tycker jag som är verk...ja dom verkar i alla fall ha kunskapen och viljan till*

### **Sammanfattning Familjen Majorna**

Mårten och Pia är överens om att traditionella familjunderhållningsprogram ofta saknar en respekt för människor. De förklarar att vanliga människor i dessa program får lov att vara kändisar för en kort stund, vilket de både två upplever är förnedrande och tragiskt. De har tillika svårt att förstå att människor ställer upp på att göra "löjliga" saker. Pia ger ett TV-program med Oldsberg som exempel där vuxna skulle åka rutschkana med blöjor på sig.

*Förlåt Mig* är ett annat program som de upplever som totalt ansvarslost och *Rickie Lake* och *Oprah Winfreys* program upplever de som social porr, där människor i en absurd kontext vräker ur sitt innersta.

*Änglarna sover* tycker Pia är snäppet bättre än TV-utbudet generellt, men hon hade nog fördragit om det form- och genremässigt låg närmare *Svensson Svensson* och därmed blev renodlat sitcom. Men det är absolut ingen garanti för att hon skulle titta på programmet i alla fall. Pia upplever att *Änglarna sovers* form känns lösryckt och hennes förväntningar i början av programmet inför att "lära känna" familjen blir inte uppfyllda. Hon blir alltså främst störd av de olika inslagen. Men det ska sägas att Pia inte är en inbiten serietittare; absolut inte svenska serier påpekar hon.

Mårten är annorlunda och mer positiv; han tror på den här serien. Han gillar det nya greppet som han upplever som befriande och som en öppenhet för nya idéer. Att han känner till Jacob Ericsson gör säkert också sitt till att han blir positivt stämd. Han får associationer till programmet *Hemma Värst* som han också tycker har något som är både kul och anarkistisk.

Både Pia och Mårten är överens om att det enkla, långsamma och det smala målgruppstänkande är något man borde fundera mera på när man producerar TV. Det menar också på att det enkla och långsamma ofta kan innehålla en dynamik som de saknar både i *Änglarna Sover* men framför allt i *Resfeber*.

*Resfeber* får inte någon av dom att engagera sig och det deltagande elementet var inget framträdande vid deras upplevelse. Ingen av dom skulle titta på ett sådant program. De tillhör absolut inte den potentiella målgruppen. Om någon sådan finns!

## 4.7 Resultatsammanfattning

### Änglarna sover

#### Närhet - identifikation

Ett genomgående svar vi fick i våra intervjuer var att alla kunde identifiera sig med situationen när barnen precis har somnat; den

lättnad man upplever när de har somnat, hur man smyger ut från barnkammaren vimmelkantig efter nattningen. Den situationen kom till och med morföräldarna ihåg och kunde identifiera sig med.

Det var också ett genomgående drag i intervjuerna att man kunde identifiera sig med hemmet, med röran, med leksakerna. Det är intressant att speciellt en detalj nämndes i många intervjuer; duploklossen som Robert trampade på. Det var uppenbarligen något som alla kunde känna igen sig i. Det tycks som om det var en detalj som starkt bidrar till identifikationen. Det var dock en familj där båda föräldrarna reagerade starkt mot att det var för rörigt och för oorganiserat hemma hos Robert och Jessica. Så är det verkligen inte i deras eget hem, de kan inte identifiera sig med en sådan röra även om de kan inse att det kan se ut så hos andra.

Musiken var inte speciellt entydig som identifikationsmedel. En del kommenterade att den var bra och att den kändes rätt till den generation av småbarnsföräldrar som de själva tillhör. Men det var också så att det var många som inte tyckte att det passade in med musik i programmet alls och för dem var musiken inget identifikationsmedel.

Reportagen har gått hem olika mycket hos olika personer. De flesta av de som överhuvudtaget gillar blandformen och tycker att det är intressant att blanda fiktion och reportage, kan också identifiera sig med innehållet i reportagen, några känner igen sig i trettioårskrisen, några i drömmar om resande, och några i inslaget om dagisfröken och kick-offer. Men de som överhuvudtaget inte gillar blandformen har inte heller tagit till sig av innehållet i reportagen, de har inte kunnat identifiera sig eller engagera sig i det som förmedlats i reportagen.

### Konstruktion - form

På det stora hela kan man konstatera att det är stora skillnader mellan hur män och kvinnor upplever den blandform som *Änglarna sover* har. Männerna gillar den och kvinnorna gillar den inte alls. De som gillar programformen är intresserade av att se program som använder sig av nya berättartekniska grepp. De som inte gillar blandformen är intresserade av att se program som är renodlade i genretillhörighet. Nu är det förstås inte fullt så entydigt att alla män

gillar och alla kvinnor ogillar formen. Verkligheten är naturligtvis mer nyanserad än så.

De som är positiva till blandformen beskriver den bl a som att den väcker fantasin, innebär överraskningar, att det är anarkistiskt och att formen i sig innebär en öppenhet för nytänkande.

De som är negativa till blandformen (kvinnorna) tycker att det är rörigt och omotiverat med blandningen. Något som ofta sades i intervjuerna var: "Det förstod jag inte". De som inte gillade blandformen förstod inte vad reportagen hade i programmet att göra. De förstod inte vad musikerna hade där att göra. Dessa personer förväntar sig en situationskomedi eftersom programmet har ett realistiskt anslag i inledningen. De störs av allt som avviker ifrån en situationskomedi och tycker t ex att det är för orealistiskt med ett rockband i grannens kök eller att en person i TV talar med tittaren.

För dem som är positiva till blandformen är det lättare att ta till sig innehållet i reportagen och tycka att de kan passa in i programmet.

### Genre

Med tanke på hur män och kvinnor bedömde blandformen i sig, är det inte förvånande att kvinnorna hellre skulle se ett renodlat program som handlar om familjen, en situationskomedi där de fick tillfälle att lära känna familjen, veta mer om barnen och där barnfamiljens speciella livssituation var i fokus. I dagens serieutbud finns det inget sådant program, så det skulle fylla ut ett tomrum enligt intervjupersonerna. Många kvinnor sa sig vara intresserade av reportage. Men de vill i så fall se reportagen för sig, i egna program. Musik kan få finnas med, men de vill inte att musiken ska ta så stort utrymme, den kan mer få finnas med i bakgrunden.

Bland männen som tyckte att blandformen på det stora hela var bra och intressant fanns det flera som tyckte att musiken fick för stort utrymme.

### Slutsats

En grov men ändå välgrundad slutsats är att kvinnorna som vi intervjuat skulle vilja ha ett annat program än *Änglarna sover*. För kvinnorna verkar det vara viktigt att kunna känna igen sig i genren. Det gjorde de inte i *Änglarna sover*. De skulle vilja ha ett program som helt fokuserar på barnfamiljen, en situationskomedi av traditionellt slag. Ett sådant program skulle däremot inte männen titta på.

Männen tyckte i stort sett om programmet i den form det har idag. De var roade av ett program som blandade olika genredrag och innebar överraskningar. Ett sådant program vill däremot inte kvinnorna titta på.

Det är intressant att män och kvinnor vill ha så olika program med tanke på att många av dem vi talat med alltid tittar på TV tillsammans. Tidigare studier har visat att män tittar på de program de vill se och att kvinnor tittar på de program som deras män vill titta på (ex Morley 1986).

### Resfeber

Resfeber är ett program som hör till en bred genre av underhållnings- och frågesportsprogram, och denna tydliga genretillhörighet är betydelsefull för hur intervjupersonerna upplever och bedömer programmet. Programmet är traditionellt och väcker inga starka känslor hos dem som tycker att genren i sig är okej.

De som brukar titta på den här sortens underhållningsprogram bedömer programmet som ganska okej i sin genre. De har ofta konkreta synpunkter på hur programmet skulle kunna förändras och förbättras. Dessa synpunkter och ändringsförslag visar på en stor genrekännedom i allmänhet och en stor kännedom om egna smakpreferenser. De vet ofta vad det är de själva värdesätter i ett underhållningsprogram. Alla de förslag och idéer som framkommer här är genrebundna, de har idéer hur man skulle kunna vidareutveckla programmet inom sin genre. En viss tid på kvällen brukar sådana här program sändas och det är man van vid. Och de programmen brukar se ut på ett visst sätt och det är så man vill att de ska se ut.

Den enda skarpa skiljelinje vi funnit är mellan dem som brukar titta på program i denna genre och de som aldrig gör det. Den familj som inte brukar titta på den här sortens underhållningsprogram är oerhört kritiska mot genren överhuvudtaget och tycker att genren i sig kan vara förnedrande. Paret upplever den givna formen som finns i underhållningsprogram som en tvångströja. Alla de idéer det här paret har vad gäller underhållningsprogram skulle leda till andra slags program och smalare program. En annan familj verkar ha tröttnat på genren och tittar hellre på *Fångarna på fortet* och *Bingolotto* som båda är exempel på tävlings- och familjeunderhållningsprogram men med andra element och grepp jämfört med bl a *Resfeber*.

Programledaren och den centrala funktion som denne har är ett av de element som intervjupersonerna talar om. Lasse Kronér är en programledare som får uteslutande positiva omdömen. Man känner honom sen tidigare och har en tillit till honom. Men någon tyckte att han börjar bli uttjatad. Till och med de som var kritiska till genren i sin helhet tyckte ändå att Kronér var en tillgång i programmet då han verkar ha hjärtat på rätta stället.

En vanlig kommentar är att programmet är lite tamt och saknar tempo. En del av kommentarerna ligger antagligen inom "dummymariginalen" det gäller t ex trist dekor, slarv i tävlandet, oklara moment, oengagerade deltagare etc. Men en annan del av kritiken kan handla om det tempo man vill att det ska vara i programmet. Det finns olika meningar om hur tävlingsmomenten bör vara. En del vill ha kunskapsfrågor andra vill ha mer lek och "spring", med fysiska aktiviteter och ett högt tempo. För en del är det viktigt att det finns någon balans mellan den prestation som krävs för att vinna och vinstens storlek. Man ska inte kunna vinna en jordenruntresa på fusk till exempel. Det verkar dock som om många tävlingsmoment varit engagerande, man sitter och gissar och tävlar med de tävlande. Men det finns också ett annat slags engagemang i tävlingsprogram, det är det rent empatiska engagemang som en del kvinnor upplever gentemot de vanliga människor som deltar i tävlandet. Man ängslas och gläds med de tävlande och behöver inte själv vara engagerad i tävlandet.

I den här sortens underhållningsprogram ska det finnas med musik. Det är intervjupersonerna eniga om. Men sen förekommer det att man i själva verket inte är speciellt intresserad av att lyssna på

musiken. Musiken kan fungera som pauser då man kan kolla in andra kanaler eller göra något annat.

Resetemat uppfattas som okej, ingen är begeistrad och ingen är irriterad. I den här genren har man olika teman för programmen och resetema är väl varken bättre eller sämre än något annat.

### Slutsats

För de personer där frågesportprogram ingår i deras vanliga TV-tittande är Resfeber ett program som antagligen skulle passa in och gå hem. Dessa personer har en stor genrekännedom och har många idéer om hur man skulle kunna vidareutveckla programmet.

För dem som inte brukar titta på program i denna genre är programmet helt ointressant, de vill ha helt andra program.

Det framgår klart av materialet att det finns ett stort avstånd mellan å ena sidan stordstadsbornas (Pias och Mårtens) upplevelse av programmen och å andra sidan två av Säftebornas (Birgittas och Andreas) upplevelse.

Vi är medvetna om att man inte kan generalisera utifrån två familjer, men vi känner ändå att det kan ha sitt berättigande att påpeka vissa typiska drag som vi tycker oss kunna urskilja.

För det första är människor bosatta i storstäder i högre grad influerade av trender i samhället; detta gäller också på medieområdet. I det här sammanhanget tänker vi på Pias och Mårtens TV-preferenser som bl a kretsar kring *Knesset* - ett TV-program som har haft en stor genomslagskraft i vissa grupper det senaste året. Att *Knesset* kan omtalas som varande "trendigt" hänger också samman med att vi menar att det inte riktar sig till en bred publik. Det riktar sig till personer som har ett högre kulturellt kapital snarare än människor med ett högt ekonomiskt kapital. Programmet skryter inte med flotta glittriga kulisser och tilltalar kanske inte folk som vill ha fart och glamour. Det är inte yppinallens pappa, eller mamman till det nya soffarrangemanget programmet vänder sig till.

Att just ha ett stort kulturellt kapital är något som inte är ovanligt bland människor bosatta i stadsdelen Majorna i Göteborg. Den typ av program är inget Säfteborna i studien söker; de verkar ganska



nöjda med de etablerade programgenrerna, och vill istället ha mer inom de som dom redan känner till. Här kan man då försöka gissa vad som ligger bakom de uppenbarligen skilda värderingar som de här två familjerna har.

Det är skillnad på att bo i storstad och att bo på en mindre ort. Kulturutbudet och de influenser man har omkring sig ser annorlunda ut beroende på var man lever sitt liv och hur man lever sitt liv. Det är skillnad på att vara konststuderande och undersköterska och att vara pappaledig student och lastbilschaufför. En annan förklaring kan också vara att Pia och Mårten båda har högre utbildning än Birgitta och Andreas, vilket också är en bakgrundsfaktor som man vet är viktig för hur medianvändningen ser ut. Men helt klart är att de här familjerna lever skilda liv med olika syn på vad som är intressant medieinnehåll. Pia och Mårten är mycket kritiska till det befintliga, breda underhållningsutbudet, medan Birgitta och Andreas nöjer sig med det utbud som finns.

Så inom en målgrupp som kanske kan uppfattas som ganska smal och väldefinierad med gemensamma och homogena drag; nämligen det att vara småbarnsförälder, så tycker vi att vi har lyckats visa på att det även inom den "gruppen" finns en variationsrikedom. Om man ska försöka beskriva människor i termer lånade från kultursociologen Perre Bourdieu, kan en beskrivning göras längs en dimension med ekonomiskt kapital i ena änden och kulturellt kapital i andra änden, tycker vi att vi med de här två familjerna som exempel lyckats hitta två extremer som befinner sig i varsin ände av dimensionen (Bourdieu 1986). Vi har också sett att de skiljer sig åt i nästan alla avseenden vad gäller hur de upplever och värderar de båda program som ingår i denna studie.

## 5. Slutdiskussion

Nedan följer en diskussion kring två olika teman. Det första gäller de slutsatser man kan dra från denna studie. Det andra gäller de slutsatser man kan när det gäller undersökningens uppläggning som sådan.

Vi har i denna studie visat hur sex olika familjer (tolv individer) upplevde och resonerade kring två TV-program- *Änglarna sover* och *Resfeber*.

Vi har med studien på en kvalitativ nivå försökt att lyfta fram den stora och nyanserade rikedom som finns hos olika individer både när det gäller den nära upplevelsen av programmen (programdelarna) och också på det mera generella som till exempel smakpreferenser.

En studie av endast tolv individer innebär givetvis begränsningar. Å andra sidan är det tydligt att det redan i detta begränsade material framträder mönster som visar att dessa familjer kan vara representativa för hur olika typer av småbarnsfamiljer förhåller sig till medieformerna i fråga. Detta tyckte vi särskilt tydligt kom till uttryck i fallen med de två motpolerna familjen Majorna och familjen Säfte, som utkristalliserades under analysarbetet. De två polerna ger en bild av hur "storstadsupplevelser" kontra "upplevelser på mindre ort" kan uppträda. De visar samtidigt att upplevelserna som i dessa fall kan förklaras med bakgrund av sociala förhållanden. Förhållanden som den franske sociologen Bourdieu beskriver med termerna kulturellt- och ekonomiskt kapital. Majornaborna hade en klart större känsla för trender, konst och kultur. De kan sägas vara rika på kulturellt kapital men inte sägas inneha något större ekonomiskt kapital. Medan Säfteborna hade andra kunskaper som mera handlade om genrekännedom och framförallt stod de för en mycket traditionell syn på medieinnehåll. Säftefamiljen kan beskrivas som fattig på kulturellt kapital, men rikare på ekonomiskt kapital.

Här kan det vara på sin plats att återknyta till de fyra punkter som togs upp i förordet. De fyra punkterna beskriver de faser som ett kvalitativt test av TV-program bör innehålla. I den första fasen diskuterar forskare och producent programmets målsättningar och den tänkta målgruppen. I den andra fasen görs intervjuer med

personer ur denna målgrupp på basis av ett dummyproducerat program. I den tredje fasen presenteras analyserna av datamaterialet i en rapport. Och i den fjärde fasen relateras resultaten till målsättningen och relevanta delar av dessa inarbetas i programutvecklingen.

1. I den första fasen diskuterar forskare och producenter programmets målsättningar och den tänkta målgruppen. Mottagargruppen till TV-program är ofta sammansatt. Och vem som tittar på vilka program är i hög grad bestämd av strukturella förhållande, som inte vidrör själva programmets form och innehåll. Tittarunderlaget är till exempel påverkat av att äldre tittar på TV i högre grad än yngre och att lågt utbildade har mer fritid och använder en större del av fritiden framför TV än högt utbildade.

Dessutom är tittarunderlaget påverkat av programmets placering och flödet; när sänds programmet, vad ligger före, vad sänds i de andra kanalerna etc. Här är det skillnad på mottagargruppen och målgruppen, som det så ofta är vid masskommunikation. Men man kan dock säga att kvantitativa studier ofta visar att målgruppen är överrepresenterad i förhållande till andra grupper.

Målgruppsbeskrivningar i TV-koncept kan vara ganska korta (två tre rader), och här definieras en bred och relativt oförpliktigande ålders- eller intressegrupp.

Detta gjordes ganska grundligt när det gäller *Änglarna sover* vid upprepade möten på SVT. Vi hade inte tillfälle att diskutera *Resfeber* lika grundligt med programmakarna.

2. I den andra fasen gör man intervjuer med personer ur programmets målgrupp. Det finns olika metoder för denna datainsamling. I den här studien har vi arbetat med djupintervjuer med personer i deras egna hem. Med den typen av studie kan man få fram en nyanserad bild av varje individ, en bra grund för att tolka de åsikter som personen ger uttryck för.

En annan kvalitativ datainsamlingsmetod är att istället arbeta med fokusgrupper. I fokusgrupper samlar man personer som är strategiskt utvalda efter precisa kriterier som är relevanta för varje enskild studie. Här kan det vara av stor fördel att ha ett undersökningsföretag som gör urvalet så att man vet precis vad för personer man får tag på. Fokusgruppen kallas till en intervju och 5-

10 personer tittar på programmet tillsammans och diskuterar det. Med denna metod kan man på kort tid få fram ett rikt material, en bredd av åsikter kring de teman man vill undersöka. Men man kan inte få samma djup på individnivå som den individuella djupintervjun ger. En viktig skillnad är också att det vid fokusgruppintervjun är en experimentliknande situation som starkt avviker från den kontext i vilken TV-tittande normalt ingår.

Vad som är viktigt att påpeka här är att olika forskningsmetoder ger olika slags kunskap.

Här har vi haft problem eftersom de två programmen har olika målgrupper. Av tidsmässiga skäl har vi varit tvungna att kompromissa och genomföra studien på en och samma målgrupp, målgruppen för *Änglarna sover*. För eventuella framtida studier är det betydelsefullt att arbeta med en mer entydig målgrupp.

3. I den tredje fasen presenteras resultaten i en rapport. Denna ser naturligtvis olika ut beroende på vilket syftet med studien är, vilka frågeställningar man velat besvara samt vilken metod man använt. Vi ser denna rapport som ett exempel på hur en slags studie kan se ut och exempel på vilka slags resultat man kan få fram.

4. I den sista fasen relateras resultaten till målsättningen och relevanta delar av dessa inarbetas i programutvecklingen. Den fasen ligger helt utanför denna studie, det är inte där vår kompetens ligger. Vi vill inte heller försöka bedöma vad för slags kunskap och vad för slags studie som i producenthänseende är mest relevant.

Vad vi med denna studie har visat är hur en slags kvalitativ publikstudie kan se ut och vilken slags kunskap en sådan studie kan ge. Vi hoppas att denna studie kan fungera som utgångspunkt och diskussionsunderlag för hur man i framtiden ska arbeta med publikstudier.

## Litteraturförteckning

Bang Jørgen (1988): *Modtagerforskning og kulturstudier. Om kvantitative og kvalitative tilgange i dansk medieforskning*. Mediekultur NR 7

Bondebjerg Ib. (1988): *Kritisk teori, æstetik, og receptionsforskning*. Mediekultur NR 7

Bourdieu Pierre (1986): *Distinktionen En social kritik av omdömet. Kultursociologiska texter*. Broady, Donald och Palme, Mikael (red), Salamander, Stockholm

Bucht Catharina & Nygren Monica (1993): *Fiktion i Sveriges Television- ett populärt drama i 8 avsnitt*, Specialarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap Göteborgs Universitet

Davidsen Nielsen Mette (1995): *Om prætest og TV-seere som målgrupper*, Mediekultur NR 24

Jarlbro Gunilla (1995): *Kvalitativa metoder, Vetenskap eller bara tyckande? Mediemätningar, Teori, Tolkning, Tillämpning*, Carlsson Ulla (Red.)

Jensen Klaus Bruhn (1988) *Answering the Question: What is Reception Analysis*, Nordicom Information NR 3, Center for Mass Communication, Copenhagen

Jensen Klaus Bruhn (1991): *Reception Analysis: Mass Communication as the Social production of Meaning, A handbook of Qualitative Methodologies for Mass Communication Research*, Routledge London

Morley David (1986): *Family Television: Cultural Power and Domestic Leisure*. London: British Film Institute

Reimer Bo (1994): *The Most Common of Practices, On mass media Use in Late Modernity* Almqvist & Wiksell International

Schrøder Kim (1988): *Fiktionens Pendlare. De danske seere og Dynasty*, Nordicom Information 3

Seiter Ellen (1990): *Making Distinctions in TV Audience Research; A Case Study of a troubling Interview*, Cultural Studies NO 4:1

Steiner Kvale (1974); Det kvalitative forskningsinterview-ansatser til en fænomenologisk- hermeneutisk forståelsesform, *Kvalitative medtoder i dansk samfundsforskning*, Tom Broch et al, København Karlsens Forlag

Weibull Lennart (1991): Förändringstendenser i mediasystemet, *Medie Sverige '91 Statistik och Analys* (Red.) Carlsson Ulla & Anshelm Magnus, Nordicom Sverige

1998-06-29

## **PUBLIKATIONER UTGIVNA AV INSTITUTIONEN FÖR JOURNALISTIK OCH MASSKOMMUNIKATION (JMG)**

Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG) har två publikationsserier:

- **JMG:s bokserie:** Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation
- **JMG:s arbetsrapportserie:** Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation

Redaktörer för JMG:s bokserie och arbetsrapportserie är professorerna Kent Asp och Lennart Weibull. Publikationer i de två serierna säljs genom institutionens försorg. Beställningar kan ske på den talong som finns efter publikationsförteckningen.

Mellan 1991 och 1994 utgavs även en särskild rapportserie. Titlarna i den finns förtecknade separat.

### **JMG:s bokserie**

#### **Göteborgsstudier i masskommunikation (1980 -- 1990)**

1. Lennart Weibull (1983) *Tidningsläsning i Sverige*. Stockholm, Liber. 521 sid.
2. Anders Ohlsson (1989) *Politiska nyheter till nytta och nöje*. Almqvist & Wiksell International, Stockholm. 350 sid.
3. Lennart Weibull, Karin Björkqvist (1989) *Dagspressen och dess läsare*. Stockholm, Almqvist & Wiksell International. (slut)

#### **Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation (1990 --**

1. Robert Burnett (1990) *Concentration and Diversity in the International Phonogram Industry*. (slut)
2. Roger Wallis (1991) *Internationalisation, Localisation & Integration*. Pris: 200 kronor. 281 sid.
3. Ronny Severinsson (1994) *Tidningar i konkurrens. Dagstidningarnas agerande på lokala läsarmarknader i Västergötland 1950 - 1985*. Pris: 200 kronor. 278 sid.
4. Bo Reimer (1994) *The Most Common of Practices. On Mass Media Use in Late Modernity*. Almqvist & Wiksell International. Stockholm. (slut)

5. Ulf Wallin (1995) *Vad fick vi veta? En studie i svenska nyhetsmediers rapportering åren före folkomröstningen om EU*. Pris: 200 kronor. 271 sidor.
6. Lennart Weibull och Charlotta Kratz (red) (1995) *Tidningsmiljöer. Dagstidningsläsning på 1990-talet*. Pris: 210 kronor. 216 sidor.
7. William Borden (1995) *Power Plays. A Comparison Between Swedish and American Press Policies*. Pris: 200 kronor. 323 sidor.
8. Admassu Tassew (1995) *Reporting a Pandemic. A Comparative Study of AIDS News Coverage in African and European Dailies*. Pris: 200 kronor. 235 sidor.
9. Monika Djerf Pierre (1996) *Gröna nyheter. Miljöjournalistiken i televisionens nyhetssändningar 1961 - 1994*. Pris: 275 kronor. 486 sidor.
10. Tomas Andersson Odén (1996) *Principer på präny. En studie av redaktionella mål inom den svenska dagspressen*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 168 sidor.
11. Margareta Melin-Higgins (1996) *Pedagoger och spårhundar. En studie av svenska journalisters yrkesideal*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 171 sidor.
12. Maria Elliot (1997) *Förtroendet för medierna. TV, radio och dagspress i allmänhetens ögon*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, Pris: 275 kronor, 364 sidor.
13. Kent Asp, Bengt Johansson och Larsåke Larsson (1997) *Nära nyheter. Studier om kommunaljournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 310 sidor.
14. Carlsson, Ulla *Frågan om en ny internationell informationsordning. En studie i internationell mediepolitik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet, 1998
15. Johansson, Bengt *Nyheter mitt ibland oss. Kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
16. Wallin, Ulf *Sporten i spalterna. Sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
17. Larsson, Larsåke *Nyheter i samspel. Studier i kommunjournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
18. Weibull, Lennart och Ingela Wadbring (red) *Publik och medier 1996/1997. Särtryck av artiklar om medier ur SOM-rapporterna nr 18 och 19*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.



## **JMG:S RAPPORTSERIE (avslutad 1994)**

### **Rapporter från Avdelningen för masskommunikation**

1. Lennart Weibull (1984) *Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983. (slut)*
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) *Läsvanor och Läsintressen 1979-1983. (slut)*
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) *Annonsbladsläsning i Sverige.*
4. Ronny Severinsson (1985) *Publiken möter kabel-TV. (slut)*
5. Lennart Weibull (1985) *Närradiolyssnandet i Stockholm 1984. (slut)*
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) *Dagspress på arbetsplatsen.*
7. Informatörer i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHÅ-rapport 985:13)
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) *Mediesverige 1986.*
9. Bo Reimer (1986) *Läsaren och tidningen.*
10. Rutger Lindahl (1986) *Nyheten om mordet på Olof Palme.*
11. Monika Djerf (1986) *Funktioner hos kabel-TV.*
12. Anders Ohlsson (1986) *Att svara eller inte svara - det är frågan.*
13. Ronny Severinsson (1987) *Den nya medieframtidens - TV via satellit och kabel.*
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) *Mediesverige 1988.*
15. Ronny Severinsson (1989) *Agerande och utveckling inom dagspressen i Västergötland.*

### **Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (avslutad 1994)**

1. Emanuelsson, Eva & Karlsson, Kristina (1991) *Informatörer inför 90-talet.*  
Pris: 90 kronor.
2. Wallin, Ulf (1991) *Bilden av EG.*  
Pris: 120 kronor.
3. Wallin, Ulf (1992) *EG - Hot eller löfte? Argument i dagspress, radio och TV för och emot svenskt EG-medlemskap.*  
Pris: 100 kronor.

4. Flodin, Bertil (1993) *Samhällskommunikation under 80-talet. En kunskapsöversikt.*  
Pris: 150 kronor.
5. Severinsson, Ronny (red), (1995) - *Studier i medielandskapet. Ett urval av analyser genomförda på uppdrag av Pressutredningen -94.*  
Pris: 200 kronor.

## Arbetsrapporter

**Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation (1980 -- 1990)**  
(Pris: 60 kr + moms och porto)

1. Lennart Weibull (1984) *Trender i massmedieanvändningen.*
2. Bo Reimer (1985) *Tidningsläsning i södra Halland.*
3. Lennart Weibull (1985) *Läsvanor för svensk morgonpress 1979-1984.*
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) *Sport i medierna.*
5. Lennart Weibull (1985) *Masskommunikationen i Sverige. Några reflektioner om läget 1985.*
6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) *Internaliserad kultur. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier.*
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) *Milestones in Mass Communication Research: Media Effects. A Review Essay.*
8. Bo Reimer (1985) *Values and the Choice of Measurement Technique: The Rating and Ranking of Postmaterialism.*
9. Lennart Weibull (1986) *Press, radio, TV och nya medier i Japan.*
10. *Nyhets spridningen om mordet på statsminister Olof Palme. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986.*
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) *Kassettidningsläsning på Gotland.*
12. Lennart Weibull (1986) *Massmediernas framtida utveckling.*
13. Ronny Severinsson (1986) *Tidningsläsning i Södermanland.*
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) *Tidningsläsning i Kalmar län.*
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986). *Läsvanor 1986.*
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). *Maps of Culture: Macro and Micro.*

17. Maria Elliot (1986). *Allmänhetens syn på massmediernas trovärdighet.*
18. Lennart Weibull (1986) *Tendenser i svensk dagstidningsläsning.*
19. Bo Reimer (1986) *Social Space and the Structuring of Communication Processes.*
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) *Actions and Reactions - the Nordic Countries in Age of Satellite Broadcasting.*
21. Lennart Weibull (1987) *Massmediernas räckvidd 1985/86.*
22. Ronny Severinsson (1987) *Dagspressutvecklingen i Västergötland.*
23. Keith Roe (1987) *The Swedish Moral Panic over Video 1980-84.*
24. Bo Reimer (1987) *Dagens Nyheter i västra Sverige.*
25. Ann-Marie Hellerström (1987) *Lokal-TV- ett reellt alternativ till satellit-TV.*
26. Ronny Severinsson (1987) *Skaraborgspressens innehåll 1950-1985.*
27. Ronny Severinsson (1987) *Tidningsläsning i Essunga, Götene och Vara.*
28. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Gästrikland - presentation av en läsarundersökning.*
29. Bo Reimer (1988). *Reading Postmaterialism.*
30. Lennart Weibull (1988) *Publicistisk sed. Ett forskningsprogram om ett regelsystem och dess betydelse för svensk journalistik.*
31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) *Läsovanestudien 1986. Huvudresultat och metodjämförelse.*
32. Magnus Anshelm (1988) *Sverige - nu - SOM 86 - en jämförelse av två undersökningar.*
33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) *Palme i amerikanska ögon. En studie av den amerikanska pressens behandling av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.*
34. Magnus Anshelm (1988) *Massmediernas räckvidd 1986/87 - en analys av Mediebarometern.*
35. Ingela Strid (1988) *Svenska folkets intressen 1973-1982. En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av intressen.*
36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) *Mått på mätning - En förundersökning av fördelningssegenskaper och stabilitet hos linje- och kategoribaserade mått.*

37. Britt Börjesson (1988) *Brott och publicitet. Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.*
38. Lennart Weibull (1988) *Rapport från kontaktresa till Uruguay 10-22 april 1988.*
39. Gunilla Jarlbro (1988) *En kvalitativ studie av hur människor upplever tidningsinnehåll.*
40. Monica Löfgren (1988) *Kabel-TV i Göteborg.*
41. Lennart Weibull (1988) *Lokal-TV via kabel. Synen på en ny kanal bland andra medier.*
42. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Värmland. Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.*
43. Keith Roe (1988) *Adolescents' VCR Use: How and Why.*
44. Monika Djerf (1989) *Finns det funktionsdimensioner i medieanvändningen? En faktoranalys.*
45. Karin Björkqvist (1989) *Det politiska tidningsvalet.*
46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) *Läsvanor och läsintressen.*
47. Monika Djerf (1989) *Massmedier och beslutsfattare: en litteraturstudie.*
48. Britt Börjesson (1989) *Pressens självsanering. Ett regelsystems framväxt.*
49. Magnus Anshelm (1989) *Mediebarometern resultat från 1988/99.*
50. Lennart Weibull (1989) *Rapport från en andra kontaktresa till Uruguay. Om massmedier, utbildning och forskning i social kommunikation samt Instituto Comunicacion y Desarrollo.*
52. Monica Löfgren (1989) *Nyhets tidningen 8 sidor - innehåll, spridning och läsning.*
53. Keith Roe (1989) *Notes on the Concept of Aggression and its (Mis) Use in Media Research.*
54. Charlotta Kratz (1989) *Tidningsläsning i Kalmar och på Öland.*
55. Catharina Kisch och Mikael Stoltz (1989) *City 103 och dess lyssnare - en undersökning om lyssnandet på svenska arbetsgivareföreningens närradiostation i Göteborg.*
56. Karin Björkqvist (1990) *Mediebarometern under åttiotalet.*
57. Roger Wallis (1990) *Music, music everywhere, and so much of it the same...*

58. Charlotta Lekvall och Patrik Vult von Steyern (1990) *City 103 och tre livsstilar.*
59. Margareta Melin (1990) *Kommunaktuellt - studier av tidningens spridning och abonnenternas läsvanor.*
60. Maria Elliot (1990) *Förtroendet för medierna.*
61. Keith Roe (1990) *Never Has so Much Been Written by so Many about so Few, or, Why Youth Research?*

**Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (1990 -**  
 (Pris: 80 kr + moms och porto)

1. Ronny Severinsson (1990) *Massmedier, allmänhet och flyktingfrågor i Sverige och Sjöbo.* En fallstudie på Sjöbo.
2. Ronny Severinsson (1990) *Tidningsläsning i Nordvästra Skåne.*
3. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i sydöstra Skåne.* En presentation av en läsarundersökning.
4. Bo Reimer (1990) *Kulturdiskussioner - Inlägg i tre eviga debatter.*
5. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i Jönköping.* En presentation av en läsarundersökning.
6. Charlotta Kratz (1991) *Verklighetsval och kapital.* En studie av det ekonomiska och det kulturella kapitalets betydelse för läsningen av stockholmstidningar utanför Stockholm.
7. Deanna Hultman (1991) *Dynamisk public relations.* En explorativ studie av Public Relations i fyra företag.
8. Admassu Tassew (1991) *Public service broadcasting concept and practice: a preliminary overview of the ideals and some swedish experience.*
9. Ronny Severinsson (1991) *Tidningsvanor i Gästrikland 1989.* Presentation av en läsarundersökning.
10. Lennart Weibull (1991) *Publik och medier i samspel.* En analys gjord för MedieSverige 1991.
11. Monica Löfgren (1991) *Massmediernas räckvidd 1979 - 1990.*
12. Lennart Weibull (1991) *Masskommunikation som ämnesområde.* Ett försök till empirisk bestämning.

13. Charlotta Kratz (1991) *Tidningsläsning i Södra Halland 1990, jämförelser med situationen 1984.*
14. Margareta Melin (1991) *Från kulturteori till journalistkultur. En litteraturoversikt över diskussionerna kring kulturbegreppet.*
15. Charlotta Kratz (1991) *Från icke-läsare till allätare. Fyra läsartyper i Stockholm och i landsorten.*
16. Kent Asp (1992) *Partiskheten i Sveriges Radios och TV4:s nyhetsprogram under 1991 års valrörelse.*
17. Ronny Severinsson (1992) *Med eller utan prenumeration i Eskilstuna och Katrineholm. Presentation av en läsarundersökning från hösten 1990.*
18. Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Mediebarometern 1979-1991.*
19. Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Dagspress och medievanor. En analys av läsvanestudien 1991.*
20. Lennart Weibull och Karl Erik Rosengren (1992) *Swedes' view of the world. A Descriptive Report from the First Two BALTICOM Surveys.*
21. Monica Löfgren Nilsson (1992) *Kvinnligt, manligt, journalistiskt - journalisters syn på nyhetsvärdering.*
22. Monika Djerf-Pierre (1992) *A Toaster With Pictures. The Evolution of American Broadcasting 1921-1991.*
23. Charlotta Kratz (1992) *En fråga om smak. Om stabila och rörliga gruppers kulturella preferenser.*
24. Thomas Östberg (1992) *Sportjournalistik - en analys av fyra dagstidningar 1961 - 1991.*
25. Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Mediebarometern 1979 - 1992.*
26. Carin Nilsson, Åsa Widgren (1993) *Videotex - massmedium eller ej? En litteraturstudie och begreppsanalys.*
27. Margareta Melin (1993) *Vår finns kvinnorna? En analys av manligt och kvinnligt i kurslitteraturen vid Journalisthögskolan i Göteborg.*
28. Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Läsvanestudiens mått på läsvanor. En analys av två mått på läsvanor.*
29. Gunilla Jarlbro (1993) *HIV-aktuellt - En läsarundersökning.*

30. Monica Löfgren Nilsson (1993) *Klimat och kön - Journalisters bedömningar av arbetsklimatet på nyhetsredaktioner.*
31. Bengt Carlsson, Inger Lindstedt, Lennart Weibull (1993) *Studieresa till amerikanska högskoleutbildningar i journalistik, medier och kommunikation - En personlig reserapport.*
32. Håkan Hvítfelt, Lennart Weibull (1993) *Pendeln har svängt - En reserapport från Kina.*
33. Ulf Wallin (1993) *Den franska folkomröstningen - En analys av rapporteringen om den franska folkomröstningen om Maastrichtfördraget i svensk press, radio och TV samt i övriga nordiska länders press.*
34. Karin Björkqvist Hellingwerf (1994) *Tidningsläsning i Luleå och Kiruna. Presentation av en läsarundersökning.*
35. Tomas Andersson (1994) *Jönköpings-Posten och Smålandsposten - två småländska tidningsstrategier.*
36. Karin Björkqvist Hellingwerf (1994) *Mediebarometern 1979 - 1993.*
37. Bengt Johansson (1994) *Att studera massmediernas innehåll. En genomgång av innehållsstudier inom svensk forskning om journalistik, medier & kommunikation.*
38. Maria Edström, Maria Jacobson (1994) *Massmediernas enfaldiga typer. Kvinnor och män i mediebruset den 17 mars 1994.*
39. Ingela Wadbring, Lennart Weibull (1994) *På konsumenternas sida. En analys av hur konsumentfrågorna speglas i göteborgspresen.*
40. Bo Reimer (1994) *Kulturell identitet och massmedieanvändning på Åland.*
41. Olof Hultén, Carin Nilsson (1994) *Det svenska TV-utbudet 1987 och 1993. Undersökning av sändningstid och programkategorier.*
42. Kent Asp (1994) *Medieval 94'.* Anförande vid Folkrorelsernas Medieforum torsdagen den 20 oktober 1994 (framfört i urval). Forskningsprogrammet Journalistik och demokrati - studier kring mediekvalitet.
43. Margareta Melin (1995) *Can Women Become Cowboys? The Importance of Journalist Education for the Professional Ideal Among Swedish Journalists.*
44. Margareta Melin (1995) *Female-Educators and Male Craftsmen? The Professional Ideals Among Swedish Journalists.*
45. Ingela Wadbring (1995) *Sista ordet är inte sagt än!* - en analys av lärarnas syn på jämställdhet vid journalistutbildningen i Göteborg.

46. Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Tidningsläsning i Gästrikland.*
47. Gunilla Jarlbro (1995) *Barn, ungdom och reklam.*
48. Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Mediebarometern 1979 - 1994.*
49. Lennart Weibull (1995) *Journalister om Journalisten.* Redovisning av en läsaruundersökning från hösten 1994.
50. Kent Asp (1995) *Kommersialiserade TV-nyheter - på gott och ont.* En jämförande undersökning av Rapport TV2 och Nyheterna TV4.
51. Monica Löfgren Nilsson (1995) *"Pennskaften" Female Journalists in Sweden.*
52. Gunilla Jarlbro (1995) *Våldsbrott i svensk press.* En jämförelse mellan åren 1983 och 1993.
53. Jakob Bjur och Jörgen Thörnqvist (1995) *Samma röster med nya ansikten.* En studie av Rapports innehålls-, form- och presentationsmässiga förändring över en tioårsperiod med tyngdpunkt på begriplighet.
54. Dino Viscovi (1995) *Med Loket mot framtiden.* Om unga arbetarklassmän, invandrare, EU och massmedier.
55. Ingela Wadbring (1995) *Tidningsläsaren - vem är det?* En analys av olika gruppers tidningsanvändning.
56. Marina Ghersetti (1996) *Jakten på den försvinnande publiken.* Om besök och besökare på svenska biografier.
57. Kent Asp (1996) *Sverige bilden i TV-nyheterna.* En undersökning av Stockholmsdominansen i Rapport (1986 - 1995) och Nyheterna (1991 - 1995).
58. Lennart Weibull (1996) *Bio, film och samhälle 1995.* En analys av svenskarnas biobesök, filmpreferenser och syn på film och samhälle.
59. Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug - en litteraturoversigt ud fra et humanistisk-samfundvidenskabeligt perspektiv.*
60. Ylva Brune (1996) *Välberg i nyheterna - en kamp mellan tolkningsmönster.*
61. Karin Björkqvist Hellingwerf (1996) *Mediebarometern 1979 - 1995.*
62. Ingela Wadbring (1996) *Den journalistiska vägen - vadan och varthän?* En studie om kvinnliga och manliga journaliststudenter i Göteborg.
63. Ylva Brune (1996) *Svenskar, invandrare och flyktingar i rubrikerna.*



64. André Jansson (1996) *TV-tittarna och det sociala rummet* - En studie av den sociala positionens betydelse för kanalpreferenser och självuppfattning.
65. Bo Reimer (1996) *Inte utan relevans* - Om ungdomars användning av massmedier.
66. Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug i hverdagslivet* - en kvalitativ interviewundersøgelse om ti menneskers computer- og Internetbrug i privatsfæren.
67. Ebba Sundin (1997) *Barn och massmedier* - En forskningsöversikt.
68. Monica Löfgren Nilsson (1997) *Hon och han i journalistutbildningen* - Ett pedagogiskt projekt.
69. Bertil Flodin (1997) *Medborgarna och EU-informationen* - En studie av inställning, aktivitet och kunskap hos svenska folket inför folkomröstningen 1994
70. Maria Edström (1997) *Kön och journalistik - att utvidga medieverkligheten*. En litteraturöversikt
71. Larsåke Larsson (1997) *Forskningsöversikt - Kommunjournalistik*.
72. Torsten Malmström och Lennart Weibull (1997) *Snöstormen den 17 november 1995*.
73. Anna Maria Andersson (1997) *Vem är den svenske journalisten?* - En studie av journalistkåren i yrkesliv och vardagsliv 1994 - 1995.
74. André Jansson (1997) *Svensk dagstidningsläsning i förändring. Resultat från Riks-SOM-studien 1996*.
75. Britt-Marie Leivik Knowles (1997) *Inter-organisatorisk kommunikation mellan myndigheter och medier*. Forskningsöversikt över myndigheters och mediers interaktion i samband med allvarliga samhällsstörningar.
76. André Jansson (1997) *Sätt att se på TV. En kvantitativ problematisering av den selektiva TV-publiken*.
77. Sigurd Høst och Ronny Severinsson (1997) *Avisstrukturen i Norge og Sverige - 1960 til 1995*. Arbeidsrapport nr. 1 fra projektet Norsk-svensk dagspresseutvikling.
78. Anders Lithner och Ingela Wadbring (1997) *Ungdomars dagstidningsläsning*.
79. André Jansson (1997) *Tidningsvärden i morgon- och kvällspress*.
80. Tomas Andersson Odén (1997) *Pressen i Skaraborg. Tidningar och redaktörer från 1793 och framåt*.
81. Magnus Andersson (1997) *Populärmusik: såväl Wu-Tang Clan som Pat Bone*.

82. Birgitte Christiansen och Annika Bergström (1998) *Tidningars symbol- & bruksvärde. Kvalitativa intervjuer med några av Göteborgs-Postens & Hallands Nyheters läsare.*
83. Erik Fjellman och Jan Sjögren (1998) *Nyhetsläsning på Internet. Svenska CNN från ett användarperspektiv.*
84. Ronny Severinsson /red/ (1998) *Lokalt innehåll i norska och svenska tidningar. Fyra redaktörer läser varandras tidningar.*
85. Anna Maria Andersson, Birgitte Christiansen & Karin Fogelberg (1998) *Vad tycker tittarna? En publikstudie av två underhållningsprogram.*